

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı

9 Haziran 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724)

9 Haziran 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Vural KAVUNCU (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ: Celil GÖÇER (Tokat)

SÖZCÜ: Mehmet Ali PULCU (İstanbul)

KÂTİP: Mahmut KAÇAR (Şanlıurfa)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sayın Komisyon üyeleri, çok kıymetli bürokratlarımız, basın mensupları, sivil toplum kuruluşlarımız ve sendikalarımızın çok kıymetli temsilcileri; toplantı yeter sayımız vardır. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun 26'ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı 4'üncü Toplantısını açıyorum.

Bu toplantımızın gündemini 8 Haziran 2016 Çarşamba günü sizlere yazılı olarak tebliğ ettik. Bir gün önce de "tbmm" uzantılı e-posta adreslerinize gönderdik.

Gündemimizde (1/724) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır. Söz konusu kanun tasarısıyla emekli ikramiyesine esas hizmet süresinin hesabındaki otuz yıllık üst sınırın Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmesi üzerine söz konusu karardan önce emekli olanların da otuz yıldan fazla hizmetleri için emekli ikramiyesinden yararlandırılması, Türkiye İş Kurumunun görev alanıyla ilgili projelere ilişkin yetkisinin genişletilmesi ve bu projeler için Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan aktarılan hibelerin nasıl değerlendirileceğinin belirlenmesi, işverenlerin çeşitli kanunlar kapsamında sigorta prim, teşvik ve desteklerinden geriye dönük yararlandırılmasına kriter getirilmesi ve iş yerlerine getirilen mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğu uygulamasının 2016 yılı sonuna kadar ertelenmesi öngörülmektedir.

Şimdi, tasarının tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, geçmeden, usul üzerinde söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun efendim.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilli arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, bu konu Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri tarafından defalarca gündeme getirilen ve çok önemli bir konudur. Otuz yılın üzerinde hizmeti olan çalışanların, devlet memurlarının otuz yılın üzerindeki emekleri zamanında göz ardı edilmiş ve bir hak kaybı oluşmuştur. Bu hak kaybını ortadan kaldırmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri 27 Ocak 2016 tarihinde ve 573 sayıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine bir kanun teklifi sunmuştur. Buradaki bugün getirilen tasarı ile bizim sunduğumuz kanun teklifi bire bir örtüşmektedir ruh olarak, elbette bizim önerimiz daha hak kayıplarını tamamen ortadan kaldıracak bir şekildedir ve bu kanun teklifi Sayın Yakup Akkaya, Sayın Musa Çam ve Özgür Özel tarafından imzalanarak takdim edilmiştir. Şimdi, gündemde herhangi bir birleştirme olmadığını görüyorum. Eğer arkadaşlarımız atladılarsa bu kanun teklifimizin bu tasarıyla birleştirilerek görüşülmesini, eğer başkaca milletvekillerinin de benzer teklifleri varsa tamamının birleştirilerek görüşülmesini teklif ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Siz de mi usul üzerine?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlar, Sayın Bakanım; şimdi, ben de sayın vekilimize katılıyorum. Bu konuda bizim de iki tane; bir tanesi 23/12/2015 tarihinde İsmail Faruk Aksu, İstanbul Milletvekili vastasıyla verilmiş bir teklif var. Bir tanesi de, yine, 2 Mart 2016 tarihinde Grup Başkan Vekilimiz Erkan Akçay, Manisa Milletvekili ve Ruhi Ersoy, Osmaniye Milletvekili tarafından verilmiş tekliflerimiz var. Tabii gündemde bir konu, Anayasa Mahkemesinin kararının da gereği yerine gelecek. Öz olarak benziyor, işte, otuz yıldan fazla sürelerle ikramiye ödenmesi, zaten Anayasa Mahkemesinin 7/1/2015 tarihinde iptalinden sonra da bu ödeme yapılıyor, tüm süreleri kapsıyor fakat önceki, davaya intikal eden, daha önceki, şu anda çok cüzi hâle gelmiş emekli ikramiyeleri nasıl ödenecek, bunlar önemli. Ben de birleştirilmesini -çünkü tasarıda birleştirilmediğini gördük- teklif ediyorum, uygun olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki.

Efendim, şimdi, bizim bu teklifler elimizde var, bu teklifler bize de tali olarak gelmiş durumda. Tabii ki, İç Tüzük 35'inci madde de bu tasarı ve tekliflerin birleştirilmesine olanak veriyor. Yalnız şöyle bir konu var: Bize gelen bu teklifler tali olarak gelmiş, esas olarak Plan ve Bütçeye gitmiş durumda bu vermiş olduğunuz teklifler. Dolayısıyla İç Tüzük'e göre Komisyonun esas olduğu tasarı ve teklifler ile tali olduğu tasarı ve teklifler birbiriyle birleştirilemiyor. Yani bizde bu

teklifler tali olarak gözüküyor, Plan ve Bütçede esas olarak gözüküyor sizin o zaman verdiğiniz teklif ama şu andaki yasa tasarısı toplu olarak bize esas olarak gelmiş. Plan ve Bütçe eğer bunu bize esas görüşülmek üzere tevdi etmiş olsa o zaman birleştirme olanağımız var ancak esas tasarısı ile tali teklifin şu anda birleştirilme imkânı İç Tüzük'e göre bulunmuyor. Onun için...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Değerli Başkanım, bu konuyu daha önce de konuşmuştuk. Bizim Komisyonumuza tali olarak gönderilen tekliflerin ve tasarıların bugüne kadar hiç görüşülmediğine hepimiz şahidiz. Şimdi bir açıklama bekliyoruz sizden. Bugüne kadar sağlık alanında, çalışma alanında veya aile alanında bize tali olarak gönderilen teklif ve tasarıları neden hiç görüşürmediniz? Böyle bir yetkiniz olabilir ancak milletimizin çıkarlarını düşünerek -bütün partilerden uç uca ekleseniz yüzlerce yıl yapar, bin yıllı geçeceğine eminim ben buradaki birikimin- buradaki birikimden, tali komisyon olarak bizden hizmet bekleyen ana komisyonu neden mahrum bıraktınız bu bilgilerden, bize bunu açıklamanız lazım. Bizi istediğiniz zaman topluyorsunuz, koş koş geliyoruz, görevimiz, elbette geleceğiz ama hiçbir tali işi biz burada görüşmedik.

Yani eğer, siz, bu işi, Plan ve Bütçeye gönderilen ve bize de daha önce tali olarak gönderilen işi burada görüşürseydiniz, o zaman biz Sayın Bakana bu tasarısı hazırlarken kullanacağı bir altyapı sunardık, ona derdik ki Sayın Bakan siz Anayasa Mahkemesinin verdiği kararı düzeltmeye çalışıyorsunuz ancak öyle bir iş yapıyorsunuz ki emekli olmuş ve diyelim ki beş yıl hak gasbı olan bir insanın on yıl önce emekli olduysa on yıl önceki dönemden parasını veriyorsunuz, bunu yapmayın, bu kul hakkı yemektir derdik ve ona derdik ki yasal faiziyle verin. Eğer Anayasa Mahkemesi “Bunu hak ettiniz.” diyorsa, hak ettiği günden bugüne kadar ana parası artı faizini verin, kul hakkı yemeyin derdik. Veya bunu yapmayacaksanız sanki bu memur bugün emekli olsaydı kaybettiği beş yıl karşılığında ne alırdı, bunu hesaplayalım, bunu verelim diye ikinci bir teklif sunardık. Birkaç teklifimiz daha var ama bunu bize tartışmadığınız için hem Plan ve Bütçe Komisyonu hem Bakanlığımız bizim ürettiğimiz bu fikirlerden mahrum kaldılar. Şimdi bunları bilmeden bize öyle bir teklif getirmiş ki Sayın Bakan tamamı hak ihlaliyle dolu. Biz buna “evet” demeyeceğiz, bunun muhakkak düzeltilmesi lazım. Ama eğer siz bunu daha önce getirseydiniz bunları yaşamamış olurduk ve Sayın Bakan da yani daha iyi bir tasarıyla karşımıza gelirdi, bunları da tartışmış olurduk. Ama şimdi, şu kısa zaman içerisinde oturacağız; “Vay, memurun şu kadar hakkı mı yendi? Vay, ne kadar hakkı yendi? Bütçeye ne kadar bir zararı olacak bunun?” bunu konuşacağız. Yani bunu yapmamamız gerekiyor.

Biz sizden istirham ediyoruz; bize tali olarak gönderilen bütün işlerde Komisyonumuzu toplayın, görüş bildirelim esas komisyona; esas komisyon, Bakanlık, basın, kamuoyu şuradaki birikimden faydalansın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Eleştirileri aldık.

Şimdi, bu gelen tasarı, verilen teklif üzerine birkaç madde daha ilave edilip ihtiyaçları karşılamak üzere farklı bir konseptte, içerikte şu anda geldi Komisyonumuza, dolayısıyla tıpatıp aynı değil. Ama herhangi bir görüşünüzden mahrum kalmayacağız. Bu görüşlerinizi, biraz evvel bahsettiğiniz görüşleri biraz sonra görüşmeler esnasında görüşeceksiniz, önerge vereceksiniz, eleştireceksiniz, itiraz edeceksiniz, dolayısıyla bu görüşmeleri birlikte yapacağız.

Sayın Çam görüşmeler üstünde söz vereceğim ama usulle alakalı mıdır konu yoksa görüşmede vereceğim söz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Usul hakkında söz hakkımın olmadığını biliyorum. Yani o kadar deneyimimiz var.

BAŞKAN – Sizi dinlemekten memnun oluruz ama yani görüşmelerde...

MUSA ÇAM (İzmir) – Şöyle...

BAŞKAN – Ne üzerine görüşmek istediğinizi söylerseniz ona göre...

MUSA ÇAM (İzmir) – Verilmiş olan kanun teklifimiz var. Bununla ilgili İç Tüzük'e atıfta bulunarak tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna gittiğini, ana komisyon olarak buranın bilgilendiğini söylediniz, doğrudur. Bir şey öğrenmek istiyorum. Ana Komisyon Başkanı olarak...

BAŞKAN – Bir saniye mikrofonunuzu açayım.

MUSA ÇAM (İzmir) - ...tali komisyon olarak gönderilen, belirlenen Plan ve Bütçe Komisyonuna bu konuda aleyhte görüş sordunuz mu sormadınız mı? Plan ve Bütçe Komisyonundan herhangi bir yanıt geldi mi gelmedi mi? Bunu öğrenmek isterim.

BAŞKAN – Hangisi, ben kaçırdım? Bize gelen taliyle alakalı...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bizim teklifimizin... Bu bizim kusurumuz değil, Meclis Başkanlığı bizim vermiş olduğumuz kanun teklifini Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna göndermesi gerekirken ana komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna göndermişse kanun teklifi veren arkadaşlar olarak ben, Yakup Akkaya ve Sayın Özgür Özel'in hiçbir kusurumuz ve hatamız yok bizim. Bu, tamamen Meclis Başkanlığının kusuru ve hatasıdır. Siz oraya sevk edildiğini biliyorsunuz. Acaba bizim vermiş olduğumuz bu kanun teklifiyle ilgili olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna bir görüş sordunuz mu sormadınız mı? Size böyle bir teklif verilmiş, bununla ilgili ne düşünüyorsunuz? Plan ve Bütçe Komisyonunun bu konudaki görüşü nedir diye herhangi bir fikir sordunuz mu?

BAŞKAN – Verilen teklifle alakalı değil mi?

MUSA ÇAM (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, şu anda bize gelen yasa tasarısı verilen teklife ilave olarak.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yoksa amacımız yasayı engellemek falan filan değil.

BAŞKAN – Tamam. Yo anlıyorum, bu meyanda konuşuyoruz. Şu anda gelen bize gelen tasarı verdiğiniz teklifle bire bir aynı olmayıp üzerinde gene ihtiyaç duyulan çalışma hayatıyla ilişkili birtakım ek maddeler de getirmiştir. Başkanlık bu noktada yetkilidir yani hatalı ya da kusurlu olmak değil. Farklı yorumlar olabilir, bir hata kusur söylemek de çok doğru değil. Belki tek teklifi o zaman içindeki unsurlar nedeniyle Plan ve Bütçe Komisyonu daha uygun demişlerdir ama şu anda gelen ek 4 madde nedeniyle bütün tasarıya bakınca bunun çalışmayı da içeren bu Komisyonunda görüşülmesi daha uygun kanaati hâsıl olmuştur. Bakanlığın bu noktadaki takdirlerini biz çok sorgulamak durumunda değiliz.

Ben teşekkür ediyorum.

Şimdi, tasarının tümü üzerindeki görüşmelere geçeceğiz.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724)

BAŞKAN – Tümü üzerindeki görüşmeler kapsamında ilk sözü Sayın Bakana veriyorum.

Buyurun efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, saygıdeğer milletvekillerimiz, çok değerli sivil toplum örgütlerinin mensupları ve bugün bu Komisyonu ve bu kanun tasarısını merakla dinlemeye gelen ve burada bulunan çok değerli misafirlerimiz ve kıymetli basın mensupları; toplantı gündemimizde yer alan (1/724) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunuyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde görüşlerimizi ifade edeceğiz.

Kanun tasarımız yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte 7 maddeden ibarettir. 1'inci maddede emeklilerimize otuz yılın üzerindeki hizmetleri için emekli ikramiyesi ödenmesi, 2'nci ve 3'üncü maddelerde Türkiye İş Kurumunun faaliyet alanlarıyla ilgili yürüttüğü projelere ilişkin düzenlemeler, 4'üncü maddede sigorta prim teşviklerinden geriye dönük olarak yararlanılmaması, 5'inci maddede mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunun ertelenmesi konularına ilişkin düzenlemeler getirilmektedir.

Şimdi bu maddeler üzerinde sırasıyla açıklamalarda bulunmak istiyorum.

Madde 1: Devlet memurlarına otuz yılın üstündeki hizmetleri için emekli ikramiyesi ödenmesi. Bilindiği gibi, devlet memurlarına ve hak sahiplerine ödenen emekli ikramiyesi Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödendikten sonra kişilerin çalıştığı kurumlardan tahsil edilmektedir. Yani buradaki ödemeyi ilk önce Sosyal Güvenlik Kurumu gerçekleştirip daha sonra ilgili kurumlardan bunu tahsil etmektedir. 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'na göre emekli ikramiyesi, çalışılan her tam yıl için olmak üzere en fazla otuz yıl karşılığı ödenmekteydi. Anayasa Mahkemesi 7 Ocak 2015 tarihli kararıyla otuz yıl sınırlandırmasını iptal etmiştir. Kararın yayım tarihi olan 7 Ocak 2015 tarihinden sonra emekli aylığı bağlanan memurların emekli ikramiyeleri herhangi bir üst sınır aranmaksızın ödenmeye başlanmıştır. Anayasa mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararı, Anayasa'nın iptal kararları geriye yürümeyeceğine ilişkin 153'üncü madde hükmü gereği bu tarihten önce emekli olanlara uygulanamamaktadır. 7 Ocak 2015 tarihinden önce emekli olanlar için yargı yoluna başvurulmuş olup açılan davalar da büyük ölçekte kurum aleyhine sonuçlanmaktadır. Bu kapsamda bugüne kadar yaklaşık 120 bin emekli ve hak sahibi tarafından başvuru yapılmış ve yaklaşık 65 bin kişi tarafından konu yargıya taşınmıştır. Bu durum hem kurumun hem de mahkemelerin iş yoğunluğunu önemli oranda artırmaktadır. Ayrıca açılan ve kaybedilen her dava için vekâlet ücretleri ve doğrudan kendi dava açan kişilere de dava başına mahkeme masrafları da ayrıca ödenmektedir. Tüm bunların üzerinden yaptığımız değerlendirmelerde bu konuda bir değişiklik yapılmasının ve biraz sonra sayılarını ve toplam miktarını da belirteceğim bir kanun değişikliğiyle beraber otuz yılın üzerindeki emekli ikramiyesi hak kazanmışlara bunun ödenmesi konusunda bir değişikliği huzurunuzda getirmiş bulunuyoruz. Kanunun yürürlük tarihinden itibaren bir yıllık hak düşürücü başvuru süresi getirilmektedir. Yani kanun çıktıktan sonra bir yıllık bir hak düşürüp bir yıl içerisinde müracaat etme hakkı verilmektedir. Daha önce başvuruda bulunmuş olanlardan ayrıca başvuru alınmaksızın ödemeleri yapılacaktır. Yani biraz önce bahsettiğim 120 bin kişiye herhangi bir başvuru, farklı bir başvuru, değişik bir başvuru beklenmeden bu ödemeler gerçekleştirilecektir. Başvurudan itibaren üç ay içerisinde ikramiyelerin 7.500 lira olan kısmı üç ay içerisinde ödenecek, geri kalanı da bir yıl içerisinde ödenmiş olacaktır. Derdest davalarda başvuru şartı aranmaksızın başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte ödeme yapılacak ve davaların konusuz kalması sağlanacaktır. Konusuz kalan davalarda vekâlet ücretinin dörtte 1'ine hükmedilecektir. Yapılan düzenlemeyle bütçe için öngörülme bir mali yük geldiğinden bütçe dengeleri göz önünde bulundurularak ikramiye ödemesi iki taksitte gerçekleştirilecektir. Çünkü bizim gerek Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesi gerekse diğer mali bütçemiz için böyle bir değerlendirme öngörüyor değildik. Ama siz de biliyorsunuz Anayasa Mahkemesinin kararı, idari mahkemelerin kararları neticesi itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumumuz da önemli bir yükte karşı karşıya kaldı ve bu davalar –biraz sonra da söyleyeceğim- hem ekonomik olarak devletin karşı karşıya kaldığı bu davalarda biraz önce bahsettiğim gerek vekâlet ücretleri gerekse diğer ücretler ödeniyor. Onun için burada iki taksitte bunu ödemeyi öngördük. İptal kararından önce emekli olmuş ve otuz yılın üzerinde hizmeti olduğu hâlde

ikramiye ödenmemiş yaklaşık 408 bin emekli bulunduğu değerlendirilmektedir yani Sosyal Güvenlik Kurumumuzun yapmış olduğu hesaplamayla bu Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara karşılık yaklaşık 408 bin emeklimiz söz konusu. Biraz önce de bahsettim, şu ana kadar 120 bin kişi başvurdu, 65 bin kişi de yargıya bunu taşıdı. Bu emeklilere ödenecek ikramiye tutarının toplam maliyeti yaklaşık 2 milyar liradır. Şu bilgiyi de Komisyona sunmak isterim: Dava sonucu ödeme yapılan kişi sayısı yani bugüne kadar toplam 15.131 kişiye ödeme yaptık. İkramiye ödeme tutarı 247 milyon 244 bin lira. Yasal faiz ödeme tutarı 19 milyon lira, yargılama gideri 9 milyon 759 bin lira, toplam ödeme tutarımız da bugüne kadar 276 milyon lira. Burada şu açıklamayı yapmak isterim: Dönem dönem sizler de, ben de bu davalarla karşı karşıya kalan emeklilerimiz veya bu davayı açmayan emeklilerimizle de karşı karşıya kalıyoruz. Hakikaten bir kısmı şöyle söylüyor: Biz davayı açarız, paramızı alırız. Ama bir kısmı da "Ben devlete dava açmam." diyor. Şimdi biz de bunu kendi aramızda değerlendirdik ve çünkü bunların hepsi kamu emeklisi ve burada, bu konuda bir farklılaşma olmasın ve bir taraftan hem farklılaşma olmasın hem Sosyal Güvenlik Kurumu bir yük altında kalmasın hem de Anayasa Mahkemesinin verdiği bir karar ve idari mahkemelerin verdiği bir karar da uygulamaya girsin diye böyle bir teklifle Komisyonumuzun huzuruna gelmiş bulunuyoruz.

Türkiye İş Kurumunun faaliyet alanıyla ilgili projeleri yürütebilmesi madde 2' de düzenlenmektedir. Tasarının 2'nci maddesiyle Dünya Kamu İstihdam Kurumları Birliği Başkanlığı görevini de yürüten Türkiye İş Kurumunun proje çalışmalarına öncülük etmesi ve başta Suriyeli sığınmacılara yönelik çalışmalar olmak üzere giderek artan ulusal ve uluslararası iş birliği ihtiyacının karşılanması amaçlanmaktadır. Yapılan değişiklikle daha önce sadece ihalelere katılmak suretiyle eğitim ve danışmanlık hizmeti verebilen İŞKUR'a, projelere ve programlara da katılmak suretiyle yurt içinde veya uluslararası düzeyde kurum ve kuruluşlara münferiden veya iş birliği yaparak eğitim ve danışmanlık hizmeti verebilme imkânı sağlanmaktadır.

Madde 3: Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen projeler karşılığı temin edilen hibe niteliğindeki tutarların İŞKUR bütçesine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izlenmesi imkânı getirilmektedir. Düzenleme sayesinde ülkemizin yeni inovasyon markası İŞKUR'un markalaşma sürecinde ve hizmet sürecinde Avrupa Birliği başta olmak üzere diğer ulusal ve uluslararası kuruluşlarla yürüteceği proje ve hibelerden elde edeceği fayda ile ivmesinin artacağı hem kurumsal kapasitesinin güçleneceği hem de iş gücü piyasasındaki hedef kitlelere yönelik çalışmalarla istihdamın korunması ve geliştirilmesi, işsizliğin önlenmesi, kadınların iş gücüne katılımının artırılması ve hepsinden öncelikli olarak da ülkemiz iş gücü piyasasının temel sorunu olan gelişmekte ve gelişmiş ülke piyasalarının, iş gücü piyasalarının hemen hemen hepsinin temel sorunu olan mesleksizlik sorununun çözümüne yönelik uygulanacak aktif politikalar için ilave kaynak oluşturulacağı öngörülmektedir. Burada şöyle bir açıklama yapmak isterim: Özellikle burada bazen Sayıştayın da eleştirilerine maruz kalıyoruz çünkü İŞKUR kendisi bu projeleri yürütemiyor. Ve yürütemediği için de bunları gelir ve gider kalemlerinde kendisi göstermek durumunda kalıyor. Oysa Sayıştay şunu ifade ediyor: Bunun özel bir hesapta izlenmesi, İŞKUR'un ana kalemlerinin içerisinde bulunmamasını arzu ediyor. Aslında teknik bir düzenleme için bunu getirmiş bulunuyoruz. Bir de şöyle bir durum var: Gerek ILO'ya hem insani zirvede yaptığımız konuşmalar ILO direktörüyle hem Cenevre'de son Uluslararası Çalışma Örgütü'nün toplantısı çerçevesinde gittiğimizde yaptığımız değerlendirmelerde özellikle ILO, Suriyeli kardeşlerimize yönelik bir meslekleştirme ve beceri geliştirme konusunda destek ortaya koymak için İŞKUR'la birlikte kendine ait bir çalışma düzenlediğini ve tertip ettiğini bize belirtti. Bu ve buna benzer gerek uluslararası kuruluşlar gerek Avrupa Birliği bu hususta İŞKUR'la çalışmak istiyor ve bunun da sağlanabilmesi için ve münferiden bu çalışmaların da temin edilebilmesi için böyle bir düzenlemeyi ihtiyaç görmekteyiz. Aslında, bunu bu Komisyonunda bir kez daha konuşmuştuğ geçen esnek çalışma marifetiyle fakat "Sabaha karşı bunu Meclise getirin." demişti bu Komisyon. Biz de aslında sabaha karşı bunu Meclise getirecektik, böyle de konuşmuştuğ fakat çok uzunca bir süre olmuştu Meclisin çalışma saati. Ortak bir şekilde bir değerlendirme yaparak bunu geri çektik yani bu teknik değerlendirmenin yaklaşık bir saatlik, bir buçuk saatlik daha vakit alacağını düşündüğümüzden aslında bunu geri çekmiştik. Bunu tekrar buraya getirdiğimizi ifade etmek için beyan ediyorum çünkü çok acele veya hemen Meclisin çalışma saatlerini uzatmaya yönelik bir zorunluluğu o gün için mevcut değildi.

Madde 4: Geriye dönük olarak sigorta prim teşviklerinden yararlanabilmek için en fazla altı ay içerisinde başvuru yapılmasını düzenlemektedir. Bu konuyla ilgili de biraz daha detaylı bir değerlendirme ortaya koymak istiyorum.

2004 yılından bu yana uygulanan sigorta prim teşvik, destek ve indirimlerinden işverenin aynı anda birden fazla teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanma imkânı bulunmaktadır. Yani -siz de biliyorsunuz- kadın, genç, istihdam teşviki, engelli desteği, gerekse uygulamada olan diğer teşvik ve desteklerin tamamı ya istihdamın ya da yatırımların artırılması amacıyla düzenlenmiştir. Yasa metinlerine bakıldığı zaman teşviklerden geriye dönük olarak yararlanılmasının önünde bir engel bulunmamaktadır. Uygulamada işverenlerin yıllar sonra geriye dönük teşvik, destek ve indirimlerden faydalanma taleplerinde bulunduğu ve yararlandıkları teşvik türlerini değiştirme taleplerinin de olduğu tespit edilmiştir. Örneğin 5510 sayılı Kanun'un 81'inci maddesinin (1) bendi kapsamındaki teşvikte 5 puanlık prim teşviki yüzde 23,5 olan sigorta priminin işveren hissesinin 5 puanı devlet tarafından karşılanmakta -ki biz bu hesaplamaları asgari ücret hesaplamalarında çoğu defa gerçekleştiriyoruz- yüzde 15,5' uğu ise işveren tarafından ödenmektedir. Diğer yandan, 4447 sayılı Kanun'un geçici 10' uncu maddesi kapsamındaki teşvikte genç ve kadın teşviki ise işveren hissesinin tamamı olan yüzde 20,5 prim devlet tarafından karşılanmaktadır. Tüm sigortalıları için 5 puan prim teşvikinden faydalanan işveren, aradan uzun zaman geçtikten sonra bazı işçilerinin genç ve kadın teşviki kapsamında çalıştığını belirterek bu işçiler için geriye dönük ilave 15,5 puanlık teşvik talep

etmektedir. Ayrıca, piyasada bunun bir sektör hâline geldiği, sadece teşvikten yararlanmamış veya yanlış yararlanmış işverenleri tespit ederek bunlar adına işlem yapıp önemli miktarda kazançlar sağlayan araçların veya birtakım kişilerin olduğu da tarafımızca anlaşılmıştır. Teşviklerden geriye dönük yararlanmasını engellemek için Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 18 Mart 2015 tarihinde genelge çıkarılmıştır ancak genelgenin iptali için Danıştaya dava açılmıştır. Yasal düzenlemelerde aksine hüküm bulunmadığı için davanın kurum aleyhine sonuçlanabileceği de değerlendirilmektedir.

Diğer yandan, gerek kadın ve genç istihdamı teşviki gerek engelli desteği gerekse uygulamada olan diğer teşvik ve desteklerin tamamı ya istihdamın ya da yatırımın artırılması amacıyla düzenlenmiştir. Geriye yönelik olarak yararlanan teşviklerin istihdamın ve yatırımların artırılmasına herhangi bir katkı sağlamadığı dikkate alınarak... Yani bu teşviklerin varlık sebebi, var olan işletmenin istihdamının sağlanması için gerçekleştirilmektedir. Oysa yararlanmış bir teşvikten sonra başka bir teşvikin geriye dönük yararlanılmasında herhangi bir istihdam kazancı veya istihdam artışı ortada durmamaktadır. Ayrıca, kamu giderlerinin artmasının önüne geçilmesi, bürokrasi ve kırtasyeciliğin azaltılması, geriye yönelik finansal belirsizliğin ortadan kaldırılması için bu düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır.

Düzenlemeyle işverenler uygulanan ve uygulanmakta olan sigorta prim teşvik, destek ve indirimlerinden ilgili oldukları aya ait belge verme süresinden itibaren altı ay içerisinde talepte bulunmaları hâlinde geriye yönelik yararlanabileceklerdir. Yani bu teşviklerle ilgili var olan ayın içerisinde işverenler gerek mevzuata olan uzaklıkları itibarıyla gerekse konuyu takipten uzak olmaları itibarıyla tam anlamıyla yararlanmamış olabilirler. Bu hak kaybının engellenmesi için de altı aylık geriye yönelik bu konuda bir süreç de bu kanun tasarısıyla beraber önerilmektedir. Yani burada işvereni kısıtlamaya yönelik, onun teşvikten yararlanmasını engellemeye yönelik bir düzenleme değil, işin esasına yönelik, teşvikten yararlanmasının önünü açan... Ve bu arada birtakım araçlar ve kişilerin kendilerine menfaat sağlamak için neredeyse liste çıkartıp, teker teker işverenlere gidip bu konuda birtakım başvurularda bulunmasının önünü kesmeye yönelik altı aylık geri dönük yararlanma hakkı verilerek suretiyle iyiniyetli işverenler de korunmaktadır.

Hâlihazırda 11 farklı alanda sigorta prim teşvik, destek ve indirim uygulaması bulunmaktadır. Bu kapsamda yaklaşık 1 milyon 300 bin iş yeri bu uygulamadan istifa etmektedir ve edecektir de. 2004 yılından bu yana uygulanan sigorta prim teşvik, destek ve indirimleri kapsamında reel sektöre -ki bu rakam önemli bir rakamdır- 62 milyar 376 bin liralık kaynak aktarımı yapılmıştır yani eski parayla da 62 katrilyon 376 milyarlık bir kaynak aktarımı yapılmıştır. İşverenlerin yüzde 58'i 5 puanlık prim indiriminden faydalanmaktadır. Bu kapsamda 1 milyon iş yeri, 7 milyon 395 bin de sigortalı bulunmaktadır. Uygulamalardan düzenli ödeme alışkanlığının kazandırılması, istihdamın ve yatırımın artırılması da amaçlanmaktadır. Bunda da Sosyal Güvenlik Kurumunun aslında -hep birlikte izlediğimizde- gerek kayıt dışının kayıt içine alınması ve bu rakamların sürekli olarak düşmesinde istenilen amaca ulaştığı görülmektedir. Ve yine aynı zamanda da özellikle işveren teşvikinin, prim teşvikinin yüzde 5'lik indiriminin görüldüğü üzere düzenli ödeme konusunda işverenlerimize bir alışkanlık ve bunun karşılığında da ödeyen ile ödemeyen arasındaki o hakkaniyet duygusunun bir şekilde ödeyen işverene yansıtılması hususunun ortaya çıktığı da görülmektedir.

Teşvik, destek ve indirimlerden süresi içinde yararlanılmaması yapılan ödeme, istihdam ve yatırımın teşvikten kaynaklanmadığının da bir göstergesidir. Yapılan düzenlemeyle yasal boşluk giderilmekte, işverenler ile kurum arasındaki itilaflar sona erdirilmekte, ayrıca teşviklerden usulüne uygun olarak yararlanmayan ve bu konuda çıkar sağlayan kişiler engellenmiş olacağından kurum yönünden önemli oranda maliyet ve iş gücü tasarrufu da sağlanacaktır. Hatalı olarak sigorta prim teşvik, destek ve indirim uygulamalarından yararlanamayan işverenler de bu esnada bu altı aylık süreyle birlikte korunmuştur.

Düzenlemenin yaklaşık bir maliyeti var mı? Düzenleme ileriye dönük olduğundan ve teşviklerden yararlanmaya disiplin getirdiğinden bütçeye herhangi bir ilave maliyeti bulunmamaktadır.

Madde 5: Mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunun 2016 yılı sonuna ertelenmesi. Mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunu içeren İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı 4 Nisan 2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilerek 6645 sayılı Kanun numarasıyla yasalasmıştır. Yasa ile 21 Eylül 2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu'na eklenen ek 1'inci madde uyarınca "Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan tebliğlerde belirtilen mesleklerde, tebliğlerin yayım tarihinden itibaren on iki ay sonra Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu'nda düzenlenen esaslara göre meslekî yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmayacaktır.

Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarını ilgilendiren mevzuatta bu maddede belirtilen hususlara ilişkin gerekli düzenlemeler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iki ay içerisinde yapılır.

Birinci fıkraya ilişkin denetimler iş müfettişlerince yapılır. Birinci fıkrada belirtilen hükümlere aykırı davranan işveren veya işveren vekillerine Çalışma ve İş Kurumu il müdürü tarafından her bir çalışan için beş yüz Türk lirası kadar idari para cezası verilir. Bu Kanunla verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir." hükmü getirilmiştir.

Kanun kapsamında, ayrıca, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na ek madde eklenerek Mesleki Yeterlilik Kurumu mesleki yeterlilik belgesine ilişkin sınav ve belgeendirme masraflarının devlet tarafından karşılanması sağlanmıştır. Ayrıca, Avrupa Birliğinden alınan hibe fonları kapsamında bugüne kadar 20.880 kişinin yaklaşık 11 milyon tutarındaki sınav ve belge ücreti iadesi İşsizlik Sigortası Fonu'na da karşılanmıştır.

Kanunun ek 1'inci maddesinin (1) ve (3)'üncü fıkraları gereğince Bakanlığımız ve yayınlanan 40 meslekte 17'si inşaat, 10'u enerji, 7'si otomotiv, 6'sı metal sektörlerinde olmak üzere 25 Mayıs 2016 tarihinden itibaren mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmayacaktır. Çalıştırılması durumunda işveren veya işveren vekiline her bir çalışan için 500 Türk lirası para cezası verilecektir. Bu husus dikkate alındığında özellikle inşaat sektöründe çalışanların çok önemli bir kısmının söz konusu mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaması nedeniyle çalışma hayatında önemli sorunlara yol açabileceği de aşikârdır.

Bugün itibarıyla verilen mesleki yeterlilik belge sayısı 56.682'dir. Aslında son bir ayda bu rakam çok önemli bir şekilde artmıştır, 39.000'den 56.682'ye gelmiştir. Ancak, bu 40 meslek, özellikle 17'si inşaatta olan, bizim 2016 hedefimiz 300 bindir. Ve bugüne kadar ulusal meslek standartlarında oluşturduğumuz standartlar sayısı 633, belgelendirme yapılan sektör sayısı da 12'dir.

5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu'nun ek 1'inci maddesinde değişiklik yapılmasıyla tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunun sektöre daha iyi anlatılarak iş yerlerinde faaliyetlerinin devamının sağlanması, işçilerin istihdam sorunu yaşamaması ve işverenlerin cezai müeyyidelerle maruz kalmaması için mevcut mevzuat maddesinde geçiş sürecinin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

İfade etmek istiyorum ki gerek iş sağlığı ve güvenliği için gerekse bu mesleki yeterlilik belgeleriyle birlikte bu belgeleri alan çalışanlarımızın bu belgeleri özellikle Avrupa Birliği müktesebatı uyarınca uluslararası alanda çok rahat kullanabileceği ve bu belgelerin uluslararası bir nitelik ve uluslararası bir avantaj da sağladığı aşikârdır. Biz bu konuda sivil toplum örgütlerimizle çok önemli çalışmalar içerisinde bulunduk. Esas amacımız bunu uzatmamaktı yani bunu 25 Mayıs tarihinde bitirmektir. Sivil toplum örgütlerimizin de bu konudaki kanaati aslında bu noktadaydı çünkü sivil toplum örgütlerimiz, sendikalarımız, mesleki kuruluşlarımız bu konuda bu konunun önemiyetinin çalışma hayatında aslında bugün karşı karşıya kaldığımız birçok sorunun giderilmesinde düzenleyici ve önemli bir rol oynayacağı kanaatini taşımaktadır ki bizim kanaatimiz de öyledir. Fakat gerek Mesleki Yeterlilik Kurumumuzla yaptığımız değerlendirmeler gerek sivil toplum örgütlerimiz, meslek kuruluşlarımız, sendikalarımızla yaptığımız değerlendirmeler çerçevesinde mecburi olarak 31/12/2016 tarihine kadar bunu uzatma zorunluluğumuz ortaya çıkmıştır. Çok doğal olarak bu sürenin bir aya, bir buçuk aya, iki aya sıkıştırılması bazen istenmeyen sonuçlar da ortaya koyabilecektir. Burada amacımız üzüm yemektir ve amacımız tüm sektörün, özellikle çalışanlarımızın çok önem verdiği bir belki de çalışma hayatının en önemli unsurlarından birisi olan mesleki yeterlilik belgeleriyle donatılmasıdır.

Tasarıyla mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğu kapsamında getirilen cezai müeyyideler belli bir süre ertelenmekte olup mesleki yeterlilik belgesi almaya hak kazanan kişilere İşsizlik Sigortası Fonu'ndan sağlanan sınav ve belge ücret iadelerine ilişkin herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır. Bu nedenle, tasarı ile bütçeye de herhangi bir yük getirilmeyeceği aşikârdır. Ve bu konuda mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunun sektöre daha iyi anlatılıp iş hayatında farkındalık oluşturularak iş yerlerinin faaliyetlerinin devamının sağlanması, işçilerin istihdam sorunu yaşamaması ve işverenlerin cezai yaptırıma maruz kalmaması için geçiş süreci 31 Aralık 2016 tarihine kadar ertelenmektedir. Ayrıca Bakanlar Kuruluna 5544 sayılı ek (1)'inci maddesinde belirtilen süreyi bir yıl uzatma yetkisi verilmektedir. Ama şunu ifade etmek istiyorum: Biz, gerek sektörle yaptığımız değerlendirmeler gerek Mesleki Yeterlilik Kurumuyla yaptığımız değerlendirmeler gerekse Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın ortaya koyduğu irade, bunun uzatılmaması yönündedir. Ama hinihacette, elimizde böyle bir yetki bulunsun.

Eğer çok zorda kalırsak ki bunun bir daha altını çizmek istiyorum: Çünkü önümüzdeki sürecin, altı aylık bu süreç içerisinde gerek Mesleki Yeterlilik Kurumu, ciddi bir şekilde hem tanıtım çalışmaları hem de belge vermekle yetkilendirdiği kuruluşlarla ilgili tüm Türkiye'ye yayılan çok önemli çalışmalar ortaya koymaktadır. Bu konularda sendikalar paydaşlarımız, sivil toplum örgütleri paydaşlarımız, ticaret ve sanayi odaları paydaşlarımız, esnaf teşkilatları paydaşlarımız, üniversiteler paydaşlarımız, hepsiyle bu konuda önemli toplantılar yaptık. İnşallah 31/12/2016 tarihine kadar bunu bitirmeyi arzuluyoruz. Bunun hem bize hem çalışma hayatımıza çok önemli bir katkı koyacağını düşünüyoruz.

Komisyonumuzun samimiyetine binaen bunu ifade etmek istiyorum: Yani diğerleriyle gelmek isterdik ama bu 5'inci maddeyle yani bu mesleki yeterlilik belgesinin uzatılması maddesiyle Komisyonun huzuruna gelmek istemezdik, Meclisin huzuruna gelmek istemezdik. Bu, istemimiz dışında, mevcut şartların mecbur etmesi çerçevesinde getirdiğimiz bir değişikliktir.

Teşekkür ediyorum beni sabırla dinlediğiniz için. Hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım teşekkür ediyorum.

Şimdi, sırasıyla, tümü üzerinde Komisyonumuzun değerli üyelerine, diğer milletvekillerimize ve ardından da sivil toplum kuruluşları ve sendika temsilcilerine söz vereceğim.

Bu arada, sivil toplum kuruluşlarından, sendika temsilcilerinden söz almak isteyenler lütfen Komisyon temsilcimize bilgi verirse ona göre bir planlama yapacağız. Ondan da biz isteklerini alalım.

Efendim, şimdi, Komisyon üyelerimizden söz almak isteyen Sayın Akkaya.

Buyurun efendim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın bürokratlar, STK'ların, sendikaların değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Mübarek ramazan ayının ilk günlerindeyiz. Ramazan ayının ülkemize, milletimize barış, huzur, doğruluk, mutluluk getirmesini dilemek istiyorum ama ne yazık ki daha ramazanın ilk günlerinde her gün acılar yaşadığımız... Dün şehitlerimiz vardı iki şehrimizde. Ben şehitlerimize buradan bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum, vefat eden sivil vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyor, yakınlarına, ailelerine başsağlığı diliyorum.

İşte böyle acı günler yaşadığımız bu mübarek günlerde dün İstanbul'daki şehit cenazesinde Genel Başkanımıza yapılan saldırı kabul edilemez. Bir mafyavari şekilde yapılan bu saldırı, Türkiye'de demokrasiye de yapılan bir saldırıdır esasen bakıldığı zaman. Demokrasiyi hazmedemeyen, kendi çoğulculuğuna ya da birtakım yerlere güvenerek, fütursuzca devletin en üst makamlarının bulunduğu yerde Sayın Başbakanın, eski Cumhurbaşkanının, İçişleri Bakanının bulunduğu yerde böyle bir saldırının yapılması devletin zafiyetini de ortaya koymaktadır Sayın Başkan. Ne yapılmak isteniyor? Yani bu ülkede, yönetenler, her şeyden önce bu ülkenin birliğini, beraberliğini tesis etmek zorundadır. Bu ülkeyi ana muhalefet partisi, muhalefet partileri yönetmiyor. Bu ülkeyi iktidar yönetiyor. Doğal olarak, bu ülkede iktidarın, yapılanların en başında sorumlusu olması gerekir. Yani bu ülkede yüzde 49 oy almış bir iktidar, yüzde 51'e bu şekilde tahakküm edemez. Bu ülkede yüzde 52 oyla seçilmiş bir cumhurbaşkanının, yüzde 48'e, ona oy vermeyen halkına ayrıştırıcı ve bölücü hareketler içinde bulunmaması lazım.

Yani dün Ankara'da -hiçbir kimseden açıklama gelmedi- billboardlarda çarpıtılarak, sapıkça birtakım düzenlemelerle, bütün şehirlere donatılan o afişlerle ilgili Hükümet yetkililerinin bir açıklama yapmaması da anlaşılır. Devletin o billboardlarını kim kiralamış? Ne kadar ücret ödenmiş? Ne zaman yapılmış? Bunlar anlaşılacak şeyler değildir. Yani Genel Başkanımızın televizyonda yapmış olduğu konuşmayı, bugün Mehmet Metiner'in yaptığı açıklamayla Genel Başkanımızın yaptığı çalışmalarını teyit ettiği görülmektedir. Yani buna sanki bir yerden bir şey bulunmuşçasına üzerine atlamak ve buradan siyasi rant elde etmeye çalışmak çok doğru bir şey değildir Sayın Başkan. Hepimiz bu ülkenin içinde yaşıyoruz ve bizim gidecek başka bir yerimiz yok. Ve şurada da hiç kimse iddia etmesin, "Ben bu ülkeyi sizden daha çok seviyorum." diye. Ben bu ülkeyi seviyorum, biz hepimiz bu ülkeyi seviyoruz. O hâlde bu ülkenin içindeyse birbirimizi ayrıştıracak, bölüştürecektir söylemler yerine, çalışmalar yerine birbirimizle nasıl kucaklaşabiliriz onu yapmamız lazım. Birbirimize benzemek zorunda değiliz, siyaset yapıyoruz burada. Önemli olan burada ortaklaşa bir şeyler yapmaktır. İşte bugün toplandık komisyonda, bir öneriyle geldiniz ve biraz sonra bu maddeleri görüşeceğiz. Bizim de farklı düşüncelerimiz var. Burada dayatma olmadan nasıl -işte geçen komisyonlarda da- bir sürü çalışma yapıyorsak, bütün Türkiye'nin genelinde de her kurumun bunu yapması lazım. Yani özellikle, devleti yönetenler bunu yapıyorsa başka kurumlarda "Yani siz şöyle yapın." demek de bana göre biraz sahtelik olacaktır. Onun için ben bu Meclis çatısı altında, bu mübarek günde daha farklı şeyler söylemek isterdim ama ne yazık ki gerçekten çok üzüntülüüz ve bu konuda da çok canımız sıkılıyor. Çünkü birbirimizin yüzüne bakıyoruz her şeyden önce.

Bugün Sayın Bakanın da açıkladığı, bugünkü bize gelen 1/724 esas numaralı Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'yla ilgili partimizin adına genel değerlendirme üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle, İzmir Milletvekili Musa Çam ve Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel ile vermiş olduğumuz kanun teklifiyle bu sorunun çözülmesiyle ilgili o gün hem Mecliste de anlatmıştık hem diğer konuşmalarımızda da ifade etmiştik. Sayın Bakan konuşmasında da söyledi, bu düzenleme Anayasa Mahkemesinin ve Danıştay kararları ve Danıştayın Anayasa Mahkemesine gittikten sonra ki memurların bu mağduriyetin önlenmesiyle ilgili düzenlemelerin, kanunun bir an önce yapılması gerekiyordu. Yapılmaması, devlete de birçok yük getireceğini gösteriyordu. Biz bunu öngörerek bu düzenlemeyi, bu kanun teklifini ocak ayında vermiştik. Bugün geldiğimiz noktada, işin bu noktaya gelmesi de bizim için sevindiricidir. Geç kalınmış olsa bile doğru bir düzenlemedir. Eksiklikleri var mıdır? Vardır. Elbette ki bu eksiklikleri burada tartışacağız ve önerilerimiz olacak. Bu öneriler çerçevesinde de umut ediyorum ki memurlarımızın, otuz yılın üzerinde çalışan memurlarımızın bu hakkı hak gaspı yapılmadan da bu komisyonlardan geçirilebilir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, işte Anayasa Mahkemesi 2014 yılının Aralık ayında bir karar verdi ve memur emeklileri için emekli ikramiyesinin ödenmesinde kanunla getirilen üst sınır olan 30 hizmet yılı şartını kaldırdı. Bunun bir gerekçesi vardı. Biliyorsunuz işte, emeklilik şartları değişti, emekli yaşı yükseldi. Geçmişte bu kadar çok böyle büyük sıkıntı olmuyordu. Emekli yaşı yükseldikten sonra doğal olarak o yaşı bulabilmek için otuz yılın üzerinde çalışma artık bir şart olmuştu emekliler için. Elbette ki bu emekli ikramiyelerinin de buna göre değerlendirilmesi gerekiyordu. Daha önce bununla ilgili üniversitelerde böyle problemlerde ağırlık olacak. Biliyorsunuz üniversitelerde öğretim üyelerinin, profesörlerin emeklilik şartı diğer memurlarda 65, onlarda 67 yaş olduğu için onlarda daha çok bir hak kaybı söz konusu oluyordu ama bir bütününü kapladı. Bu bütününü kapladığı için keşke bu, vatandaşlarımız, yurttaşlarımız yargıya gitmeden, mahkeme kapılarına gitmeden bu iş kanun yoluyla çözülmüş olsaydı. Ancak, burada, bu getirilen düzenlemeyle memurlarımız yine mağdur edilmektedir. Bu memurlarımıza ödenecek ikramiyelerin emeklilik tarihindeki rakamlar üzerinden ödenmesi düşünüyor.

Bu hakkaniyetli değil. Bu haksızlığın giderilmesi gerekmektedir. En azından, kanun teklifimizdeki gibi, ya bugünkü katsayılar üzerinden hesaplanmalı ve ödenmelidir veya emeklilik tarihinden bu yana ortaya çıkan satın alma gücü kaybını da değerlendirerek bir faiz ödenmelidir. Adalet ve hakkaniyet bunu gerektirir. Yani bundan on sene önce emekli olmuş. On sene önceki ücretleri üzerinden bir değerlendirme yapılacak bu gelen kanun tasarısı üzerinde ve o günkü ücretler üzerinden aradaki dört-beş senelik bir fark varsa o ödenecek ama onunla ilgili bir faiz ödemesi yapılmayacak. İşte, o günkü rakamlar ile bugünkü rakamları düşündüğümüzde çok cüzi ve çok hakkaniyeti olmayan ve emeklilerimizin mağdur edildiği bir rakam

ortaya çıkmış olacak. Bizim düzenlemelerimizde –biraz sonra önergeleri mizi de vereceğiz- siz değerli Komisyon üyeleri de takdir ederse... Çünkü "Emek en yüce değerdir." diyoruz, emeğin karşılığını verme konusunda da, sizlerin bu konuda da hassasiyetle duracağınızı ümit ediyoruz.

Bugün görüşeceğimiz diğer kanunlar ise Türkiye İş Kurumu Kanunu'na yeni iki madde eklemeye yöneliktir. Gerçi, en başında söylemeliydim, en başından beri AKP Hükümeti "Yeni bir torba kanun getirmeyeceğiz." demişti. Her seferinde konuştuğumuzda hep öyle söyleniyordu: "Hadi bu son olsun, yeni bir torba kanun getirmeyeceğiz." diye ama bugün görüyoruz ki beş maddelik bile olsa küçük bir torba kanunla karşı karşıyayız. Neden böyle oluyor, bunu da anlayabilmiş değiliz. Çünkü sonuçta bu getirilen düzenlemeler geçmişte ve bu düzenlemenin gerekli olduğunu gösteren düzenlemelerdir. Niye torba kanuna ihtiyaç duyuluyor, onu anlayabilmiş değiliz.

Şimdi, Türkiye İş Kurumu Kanunu'na yeni iki madde eklemeye yönelik bu düzenlemede getirilen 2'nci maddeyle ilgili, bu eklenen hükümlerle Türkiye İş Kurumunun, yurt dışından Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler ve uluslararası kuruluşların projelerinden ve programlarından yararlanması, bu anlamda eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmesi düzenlenmektedir. Bu iyi bir düzenleme. Ancak bu yapılan düzenlemenin bir de KDV'si vardır. Bu da ulusal kuruluşlar ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği içinde bu hizmetleri yerine getirmektedir. Bu kuruluşlar kimlerdir, kimdir, nedir, belli değildir. Nasıl bir iş birliği olacak, şartları nedir, belli değildir. Bu yolla hangi vakıflar, dernekler, şirketler sürece eklenecektir, bunlar net değildir. Türkiye'de, Sayın Başkan, 104 bin sivil toplum örgütü bulunuyor. Bu yüzden bu iş birliğinin kuralları ve kapsamı sınırlandırılmalıdır. Bu alanla ilgili sendikalarla, meslek örgütleriyle iş birliğine gidilmelidir. Yani bu düzenleme yapılacaksa, eğer öyle bir ihtiyaç varsa ucu açık değil, şartları belli olan, Türkiye'deki meslek örgütleriyle ve sendikalarla iş birliğiyle sınırlı olmalıdır. Bu değişikliğin devamında ise yurt dışından gelen paraların devlet hesabına girmemesi, ayrı değerlendirilmesi için bir öneri getirilmektedir. Böyle bir şey doğru değildir. Bu paralar bu kurumların gelirlerine eklenmeli, harcamaları belli olmalı, denetlenmelidir. Bunları veren kuruluşlar açısından denetlenmesi yeterli değildir. Devletin kendi muhasebe standartları ve mali denetim sistemine uygun olarak denetimlerinin gerçekleşmesi gerekir. Bu nedenle biz bu öneriye karşı çıkıyoruz. Bununla ilgili farklı bir önerimiz var. Yukarıda da söylediğim gibi hem bunların denetlenmesi hem de kimlerle iş birliği yapılacağına sınırlandırılmasıyla ilgili önerimiz olacaktır.

Şimdi, tabii, konuşurken hep şunu söylüyor değerli iktidar partisinin yetkilileri: "Ya, biz öneriler getiriyoruz ama siz bu önerilere hep karşı çıkıyorsunuz." Yok, doğru öneriler getirdiğiniz zaman bu önerilerinize karşı çıkmıyoruz. İşte, 4'üncü madde doğru bir öneridir. Suistimal edilmiştir, istismarlar söz konusudur. Biz bunu defaatle de söylemiştik zaten, bu maddeler gelirken bunların istismar edilebileceğine ilişkin ucu açık olmasının doğru olmadığına ilişkin. O zaman bizi dinlememiştiniz ama bugün geldiğimiz noktada bu kadar istismar edilmesine rağmen, "Zararın neresinden dönülürse kârdır." anlayışıyla getiriyorsunuz ve bu 4'üncü maddenin bu şekilde yapılması doğru bir düzenlemedir yani bunu destekliyoruz.

Yine 5'inci maddesiyle yapılan düzenlemeyi de biz esasen bu meslek standartlarıyla ilgili 2015 yılındaki bu komisyonlarda Cumhuriyet Halk Partisi gene bu eksiklikleri söylemişti ama gene dinlenmemişti. Bugünkü gelinen noktada biraz önce Sayın Bakanın da açıkladığı çerçevede Türkiye'de özellikle meslek standardının tam manasıyla oturmamış olması Türkiye'de hem kalifikasyonun eksik kalmasına ve bu konuda yetersiz bir çalışma ortamının doğmasına neden oluyor. Bu sadece 40 meslekte değil, esasen bütün üretim sektörlerinde bu meslek standartlarının Avrupa normlarında olduğu gibi olması bizim tek dileğimizdir. Biz bu konuda nasıl katkı vermemiz gerekiyorsa o katkıyı vermeye hazırız çünkü iş sağlığı, iş güvenliği açısından da önemli bir düzenleme olduğunu görüyoruz. Yalnız, bunların yapılmasının, ya bu sınav hizmetlerinin kamu eliyle yapılmasının doğru olacağını düşünüyoruz. Yani, işte bizim küçük de olsa yaptığımız araştırmalarda bazı sendikamızın iyi niyetli, özellikle YOL-İŞ ile INTES'in bu konudaki yapmış olduğu çalışmalar var, Türk Metal Sendikasının metal işverenleriyle yapmış olduğu çalışmalar var ama bunlar ne kadar denetlenebiliyor, bunlar ne kadar doğru sertifikasyon, böyle belgeleri verebiliyorlar, bunu bilmiyoruz. Bunun biz kamu kurumu eliyle yapılmasının daha doğru ve daha sağlıklı olacağını düşünüyoruz. Onun için, maddelere geçtiğimiz zaman da diğer konularla ilgili önergelerimiz üzerinde de konuları değerlendireceğiz.

Çok teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akkaya teşekkür ediyorum.

Söz vermeden evvel, girişte bir genel değerlendirme yaptığınızı. Öncelikle, Ramazan için iyi dileklerinizi bizde aynen tekrarlıyoruz, tabii ki çok önemli, maneviyat değeri yüksek bir aydayız. İnşallah barışa, huzura hep birlikte yol açar.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz. İnşallah Allah onları en iyi yerlerde, makamlarında ağırlayacaktır; gazilerimize de Allah'tan şifa diliyoruz aynı şekilde.

Yalnız, birkaç tane not düşmem gerekecek. Bir tanesi, Sayın Cumhurbaşkanımızın ayrıştırmacı, bölüştürücü bir politika izlediğini biz asla kabul etmiyoruz. Kendisinin defaatle 78 milyonu kucaklayıcı mesajları ve buna yönelik politikaları da akis bulmuştur. Tabii, bu sizin düşünceniz.

Bunun dışında, gene, yüzde 49 oy almış olmamız hiçbir zaman yüzde 51'e tahakküm anlamında da değerlendirmek çok doğru değil. Yüzde 51'in içerisinde bugün Parlamentoda olan 3 tane partimizin yanı sıra, Parlamente'ye girememiş sayısını bilemediğim, sözcüleri olan partiler demokratik ortamda kendi politikalarını öne sürmüşler. Millet nazarında en çok oy alan, en çok iktidar fırsatını elde eden, koltuğunu elde eden parti olarak da biz şu anda hükümet yapıyoruz, bu da en doğal hakkımızdır diye düşünüyorum.

Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım, size söz veriyorum.

Buyurun efendim.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) - Teşekkürler Başkanım.

Sayın Bakan, Değerli Başkan, değerli Komisyon üyeleri, STK'lar, temsilci arkadaşlar, sendikadan arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yalnız, Komisyon gündemleri bize geç geliyor. Komisyon gündemleri bir iki gün önceden gelse, bunun için hazırlık yaparsak daha iyi hazırlanırız diye düşünüyorum, bir.

İkincisi: Buradaki Komisyon üyesi arkadaşlar birbirlerini tanıyor ama dışarıdan katılan STK'lar olsun, sendikalar olsun, temsilciler olsun, o arkadaşları tanımıyoruz. Örneğin, KESK'ten kimse var mı, DİSK'ten kimse var mı, TMMOB'tan, bizim hekim kuruluşumuz TTB'den kimse var mı?

BAŞKAN – Efendim, birazdan STK'lara söz vermeden evvel burada kimler var kendilerini tanıtsınlar.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) - Onları tanımak isteriz.

Burada hekim ağırlıklı bir Komisyonuz. Hekimlerin en önemli muayene üstlerinden biri inspeksiyondur yani bakıştır. Ben şu bakıştan, Sayın Bakanın yüz ifadesinden bu yasa tasarısının kendisinin içine sinmediğini iyice okuyorum. Yani, niyet okuma değil bu, mutsuzluğunuzu gördüm. Gerçekten bu tasarı, kabul edilecek bir tasarı değil.

BAŞKAN – Ramazan ayına verin efendim.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Tabii, bu arada Ramazan inşallah barışlara da vesile olur, herkesin niyeti kabul olur diye düşünüyorum inşallah.

BAŞKAN – İnşallah efendim.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Özellikle 1'inci madde kazanılmış bir hak, Anayasa Mahkemesine emekli arkadaşlar başvurmuş ve bir hak kazanmış. Biz her şeyde varız ama emekli parasını ödemekte biraz geç kalıyoruz. Yani, niye, devletimiz o kadar güçsüz mü? Emeklilerin parasını bugün vermeyelim, yarın verelim, taksit bölelim, gelecek yıla aktaralım... Her şeye para var da emeklilere mi yok?

Maddeyle getirilen düzenlemeyle emekçilerin hak gasbı, Anayasa Mahkemesinin iptali üzerine bu hak gasbı ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Ancak, bu düzenleme yapılırken yeni bir hak gasbı yaratılmaktadır. Emekçinin, emeklilerin mevcut hakları ödenmemekte, belli bir meblağa, 7.500 TL'ye kadar başvurudan itibaren 3 ay içerisinde ödeneceği belirtilmekte ancak bu meblağı aşan emeklinin hakkettiği miktarınsa yapılan bu ödemeden itibaren bir yıl sonra ödeneceği belirtilmektedir. Bu, Hükümetin emeklilere verdiği bir bağış, bir ulufe değil. Bu, emeklinin ömrü boyunca emeğiyle çalışmasının karşılığıdır ve anasının ak sütü gibi helaldir. Emekliler bugün ay sonunu getirmeye çalışan aldıkları emekçi maaşıyla yaşamlarını idame edemeyecek durumdalar. Otuz yıldan daha fazla çalışan insanların zaten bu süreden sonra tekrar bir yerde çalışma imkânı da yoktur. Bizim onlara ekstra bir gelir kaynağı yaratın deme hakkımız da yoktur. Emekliler öyle rahat geçinen, paraya ihtiyacı olmayan bir kesim değil ki bir de onların hakkı ve alacağı üzerinden tasarrufta bulunalım. Hükümet bütçesinden emekçiler yönünden tasarrufa gidilmesi zaten zar zor geçinen emeklilerin bu hak ihlali kararından sonra tekrar bir hak gasbı yarattığı kanaatindeyiz. Bu nedenle, emeklilere bu güne kadar ödenmeyen alacaklarının yasal faiziyle beraber peşin olarak ödenmesi ve herhangi bir sınırlamaya tabii tutulmaması gerektiği kanaatindeyiz. Yine hak mücadelesi adı altında yasal ve meşru olarak mahkemelere başvurmuş, bugün mahkemesi sonuçlanma aşamasında olan hak ettiği meblağın hepsini bugün alabilecek emeklilerin mağdur olacağı kesindir.

Hükümetin, emekliye ödemesi gereken parayı bütçem de açık olmasın diye nasıl geç öderim hesabı var. Peki emeklilerin bir bütçesi var mı? Emekliler aldıkları bu maaşla bütçe hesabı yapıyorlar mı? Yapıyorlar, âdeta aç kalmamak için çok ince bir bütçe hesabı yapmak zorunda kalıyorlar. Emekçiden yana hazırlanan ve emekçi ve emeklilerin haklarını gözeten değil emekçi ve emeklinin kazanılmış haklarını öteleyen bir anlayıştır. Bütçesini emekçinin sırtından ayarlamak, yarım milyonu bulan bu yasadan faydalanacak emekliyi mağdur etmektir. Biz, bu nedenle, yasa hazırlanırken emeklinin kazanılmış haklarının yani ödenecek bu meblağın peşin olarak ödenmesinin yasaya dâhil edilmesini talep ediyoruz.

Yapılan bir yasa değişikliğiyle Anayasa Mahkemesinin de kararında belirtildiği bir eşitsizlik yaratılmıştır, eşitlik ilkesi ihlal edilmiştir. Bu ihlali gidermek adına yapılan düzenlemenin de bu eşitsizliği ortadan giderecek düzenlemeyi yaparken, bu eşitsizliği derhâl ortadan kaldırmaya yönelik bir çabanın içinde olması gerektiği kanaatindeyiz.

Yine, madde 5'te mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayanların çalıştırılmayacağına ilişkin kanun hükmü var.

Mesleki yeterlilik belgesi için erteleme iş cinayetlerini artıracığı muhakkaktır. Mesleki yeterlilik belgesi çalışma alanları dikkate alındığında, hem çalışanların kendi sağlığı hem de toplum sağlığı için önemli ve riskli faaliyet alanları olduğu anlaşılmaktadır. Bir yıl uzatma yetkisinin Bakanlar Kuruluna verileceği belirtilmiş. Bunun için yıllık süreler sürekli bir hâle getirilecektir. Bu yüzden yaşanan ve var olan tüm sorunlarımıza günlük duruma göre mevzuata işleyeceğimiz atyapı çalışmasının sağlam ve düzenli yapılarak istikrarlı bir mevzuat ortamının oluşturulması gerektiği kanaatindeyiz.

Mesleki yeterlilik belgesi alınması konusunda ciddi bir farkındalık yaratmadan kara düzen giden çalışma hayatının düzenlenmesi mümkün değil. Sadece yasa yapmakla işler çözülmüyor. Ertelene yönünden işçilerin hak kaybına uğramaması için emekçilerin meslek eğitimini özendirerek ödüllendirici bir çalışmanın içine girilmesi gerekiyor. Yasalarda cezalandırıcı hükümlerle mesleki yeterlilik belgesi aldırarak mümkün görünmüyor. Bu nedenle mesleki yeterlilik belgesi sadece işverenleri değil, işçileri de ödüllendirici düzenlemeler içermelidir diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hepinize içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Mübarek ramazan ayında son iki gündür yaşadığımız terör saldırıları sonucunda yaşamını yitiren polislerimize ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum ben de, yakınlarına da başsağlığı diliyorum. Bütün Türk milletinin başı sağ olsun diyorum.

Özellikle dün Genel Başkanımıza yapılan bu saldırıyı da buradan kınadığımı ifade etmek istiyorum. Cenazeler, hele hele şehit cenazeleri ve cami avlusunda olan böyle bir olay maalesef hepimizi derinden üzmüştür. Yani bu şekilde kutsal mekânları ve şehit cenazelerini böyle kirli siyasete alet etmek son derece yanlış. Ben buradan sizlerin de iktidar partisi olarak bunu kınamanız gerektiğini düşünüyorum çünkü bu bugün bize olmuştur, yarın size olabilir. Maalesef, bu şekilde toplumun içerisinde 1 kişi de olsa bu tür yanlış davranışlar içerisine giren insanlar olabiliyor. Dolayısıyla, buradan tabii ki bunu hep beraber kınamamız gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanım, bu emekli olan memurlarla ilgili düzenlemenizi ben doğru ve yerinde buluyorum ancak eksik buluyorum. Biliyorsunuz 2014 yılına kadar memurlar, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına kadar ne kadar uzun süreli çalışırlarsa çalışsınlar en fazla otuz yıllık süreyle emekli ikramiyesinden yararlanabiliyorlardı ve bunun kaynağıysa, bunun sebebiyse Emekli Sandığı Kanunu'nun 89'a 4'üncü maddesiydi. Bu maddeye göre, özetle, "Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabından otuz fiili hizmet yılından fazla süreler dikkate alınmaz." denilmekteydi. Bu sebeple de örneğin kırk yıl çalışan bir devlet memuru kırk yıl üzerinden değil ancak otuz yıl üzerinden emekli ikramiyesi alabilmekteydi. Bu da tabii gerçekten son derece yanlış, son derece haksız, son derece adaletsiz ve son derece hukuksuz bir uygulamaydı. Yani hem devlet memurunu kırk yıl çalıştıracak hem de otuz yıl üzerinden ikramiye verecek. Yani böyle bir şeyin elbette kabul edilmesi mümkün değildi. Devlet memuru ömrünü devlete vermiş, yıllarca hizmet etmiş, yıllarca çalışmış, aldığı maaş ise üç kuruş. Eğer bu devlet memuru dürüstse, namusluydu zaten iki yakası bir araya da gelmemiştir, başını sokacak bir evi dahi yoktur. Bütün memurlar emekli olunca bir ev alma hayaliyle yaşarlar genelde ama bakıyoruz bu koşullarda başını sokacak bir ev dahi alamayacak noktadadırlar. Yani, maaşı düşük olduğu için otuz yıl üzerinden almış olduğu emekli ikramiyesiyle bugünkü koşullarda yani bir ev fiyatının uçan daireye dönüştüğü bir durumda ya bir kümes alabilir ya da bir kulübe alabilirdi. Eğer bir devlet memuru, iktidarın memuru olduysa, işi bilen bir memursa, çalışırken köşeyi döndüyse tabii bunlar başka ama bizim burada bahsettiğimiz köşeyi dönen, işini bilen memurlar değil, dürüst ve namuslu memurlar. Bu sebeple memurun otuz yıl üzerindeki hakkının gasbedilmesi haksız ve hukuka aykırı bir durumdur. İşte Anayasa Mahkemesi 2014 yılında vermiş olduğu bu kararla Emekli Sandığı Kanunu'nun bu maddesinin yani 89'a 4'üncü maddesinin iptaline karar verdi. Yüksek mahkeme vermiş olduğu iptal kararında, özetle, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde belirtilen kanun önünde eşitlik ilkesinin ihlal edilmesi nedeniyle bu kararı verdi.

Peki Anayasa Mahkemesi bu kararı iptal etti ve 7 Ocak 2015 tarihinde Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi ama memurlar otuz yılın üzerindeki haklarını alabiliyorlar mı? Maalesef alamadılar. Bu düzenleme gelinceye kadar eğer bir dava açmadıysa alamadılar. Yani yaklaşık 1,5 yıldır Anayasa'ya aykırı bir uygulama iptal edilmiş olmasına rağmen memurlar haklarını alamamaktaydılar. Dolayısıyla bu şekilde memurlar Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra haklarını aramaya kalkıştıklarında, SGK'ya müracaat ettiklerinde SGK reddediyordu bunları ve memur da doğal olarak mahkemeye gidiyordu, mahkemede hakkın arıyordu ve mahkemeler de memurlar lehine kararları veriyorlardı ve çıkan sonuçta memur hakkını almış oluyordu. Aslında burada memur bu yasayla iptal edilmeden önce mağdur edilmişken bu uygulamayla bir kez daha mağdur ediliyordu, mahkeme kapılarında sürünüyor. Bu da tabii ki elbette SGK'ya da ekstradan bir yük getiriyordu, yargı yükünü getiriyordu. Geç de olsa bu düzenlemenin bir buçuk yıl sonra gündeme getirilmesi, memurların analarının ak sütü gibi olan bu haklarını alması gerçekten doğru bir uygulama. Ancak burada, tabii bu uygulamanın geliş şekline baktığımızda yine bir mağduriyet ortaya çıkıyor. Şöyle mağduriyet ortaya çıkıyor, örnek veriyorum: 1990 yılında emekli olmuş bir memur, Anayasa Mahkemesi kararından sonra ve bu kanunla da hakkını aramaya kalkıştığında 1990 yılındaki haklarını alabilecek, 1990 yılına göre haklarını alabilecek. Burada bir mağduriyet ortaya çıkıyor. Ya bu memura 1990 yılından bugüne kadar olan faiz verilmeli ya da bu memurun bugün itibarıyla, hakkını aldığı gün itibarıyla eş değer bir memurun hakkı ne kadarsa o kadar bir ödeme yapılmalıdır. Aksi takdirde, yine bu düzenleme bu şekilde bir adaletsiz uygulamaya yol açacaktır.

Yine aynı şekilde, 7.500 liraya kadar olan hakların bu yıl içerisinde 2 taksitle verilmesi ve 7.500' den sonraki hakların da bir sonraki sene sonuna kadar taksitlendirilerek ötelenmesi ayrı bir haksız durum ortaya çıkarmaktadır. Bunun da düzeltilmesi gerekir. Sayın Bakan tabii maliyeti açıkladı, yaklaşık 408 bin memur ve 2 milyar gibi bir maliyetten bahsedildi. Bu maliyet, tabii ki devletin sırtına kambur gibi gözüktüyor ama aslında değil. Niye? Çünkü bu insanların alın terinin karşılığı bu. Eğer devlet bu insanları kırk yıl, kırk beş yıl, elli yıl çalıştırdıysa bu hakkını da ödemelidir. Öte yandan, bakıyoruz, devletimiz birçok şirkete büyük ödemeler yapıyor, yandaş şirketlere, havuzcu şirketlere birçok ödemeler yapıyor. Onlara ödemeler yapılırken devletimizin eli çok açık ama memurlara gelince yine cimri davranıyor devletimiz. Bu da kabul edilemez bir uygulama. Bu konuyla ilgili önerilerimiz var, bunların da kabul edilmesini diliyoruz sizden.

Yine bir başka uygulama, Mesleki Yeterlilik Kurumuyla ilgili bir uygulama. Bu kanunun 2016'nın sonuna kadar uzatılması hedefleniyor. Tabii, Sayın Bakan bazı rakamlar verdi Mesleki Yeterlilik Kurumuyla ilgili, dedi ki: "Bugüne kadar

56 bin kişiye Mesleki Yeterlilik Kurumu mesleki yeterlilik belgesi verdi ve yıl sonuna kadar hedefimiz 300 bin." Ama baktığımız zaman, bu hedef gerçekçi bir hedef değil, bir; bunun 300 bine tamamlanması şu koşullarda bana göre mümkün değil. İkincisi, bu sektörlere baktığımız zaman, 40 meslek dalı var Sayın Bakanım. Bunların 17 tanesi inşaat iş kolunda. Bakın, inşaat iş kolunda 1 milyon 604 bin kişi çalışıyor. Bu ne demek oluyor? Yani on yılda 35 bin kişiye vermişti ve son rakam 56 bin kişi; Mesleki Yeterlilik Kurumunun vermiş olduğu rakam bu, şimdi, yıl sonuna kadar hedefimiz 300 bin, geri kalan 1 milyon 300 bin ne olacak? Artı, sadece ve sadece inşaat iş kolundan bahsediyorum, 17 meslek dalından bahsediyorum ama Mesleki Yeterlilik Kurumuna baktığımız zaman 40 meslek kolunu kapsıyor ve bunlar tehlikeli ve çok tehlikeli iş kolları ve son derece de önemli. Şimdi bu rakama baktığımız zaman, bunu gerçekleştirme ihtimali bana göre sıfır. Yine inşaat iş kolunun dışındaki iş kollarını da dâhil ettiğimiz zaman belki 2,5 milyon, belki de 3 milyon civarında bir çalışandan bahsediyoruz. Bu rakamlar çok büyük rakamlar. Siz, bunu sadece ve sadece 2016'nın sonuna kadar uzatırsanız eğer bunun gerçekleşme ihtimali sıfır. Nitekim, bir önceki kanun yani 25 Mayıs 2015 tarihinde çıkan genelgeden sonra bir yıllık süre verilmiş ve o bir yıllık sürede zaten tamamlanamamış. Dolayısıyla, buna bizim bir çare bulmamız lazım. Ben, Sayın Bakana soru önergesi de vermiştim bu konuda. Burada, ben, Çalışma Bakanlığının görevini ihmal ettiğini düşünüyorum. Eğer bu kadar önemliyse bu konu... Ben, mesleki yeterlilik konusunun son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü, bu eğitimde iş sağlığı ve iş güvenliği eğitimi de veriliyor bu işçilere ve ona göre bu yeterlilik belgesi veriliyor.

Şimdi bakıyoruz, yine inşaat iş kolundan örnek vereceğim size. Bakın, en fazla iş kazalarının olduğu iş kolu inşaat iş kolu. Bakın, elimde veriler var, 2012 yılında 9.209 iş kazası olmuş, bunun 568'i sürekli iş göremezlikle sonuçlanmış, 256 kişi yaşamını yitirmiş. 2013 yılında, bakın 26.967 iş kazası olmuş, 463 sürekli iş göremezlik -yani sakat kalmış, işini yapamaz hâle gelmiş- 521 işçimiz de yaşamını yitirmiş. 2014 yılında 29.699 kaza, 404 sürekli iş göremezlik, 501 iş cinayeti. 2015 yılında ise elimizde tam sağlıklı bir veri yok ama İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisine göre 426 işçi iş cinayetine kurban gitmiş inşaat sektöründe. Rakamlar korkunç. Bakıyoruz, son bir yılda şehitlerimiz yaklaşık 540 civarında, 550 civarında asker ve polis anlamında, vatandaşımızla beraber bine çıkıyor. Hemen hemen aynı rakamlar ve her yıl aynı şekilde devam etmiş.

Dolayısıyla, bu Mesleki Yeterlilik Kurumunun daha işlevsel hâle gelmesi gerekir, daha hızlı hareket etmesi gerekir, daha çok belge vermesi gerekir ve daha doğru bir strateji izlenmesi gerekir. Yani bu stratejiyle, bu kanun maddesiyle bu, geçici, palyatif bir çözüm. Aksi takdirde, bu çıkmasaydı da bu sefer ne olacaktı? 1 milyon 600 bin, diğer meslek kollarıyla 3 milyona yakın işçi yapıyor diyelim tahminî, resmî bir veri yok elimde, ama 1 milyon 600 bin kesin, bu kadar çok ceza kesilecek ve işçi başına da 500 lira idari para cezası yapıyor. Bu da bakın, inşaat sektöründe özellikle kargaşa ve kaos yaratabilecek bir rakam. Yani işveren ne yapacak? Mesleki yeterliliği olmayan işçiyi mecburen çalıştıracak, iş kazaları olmaya devam edecek, iş müfettişi gelecek iş yerine, denetimlerini yapacak ve işverene ceza kesecek. Dolayısıyla, buna daha farklı bir çözüm yolu bulunması gerekir diye düşünüyorum yani 2016'nın sonuna kadar bunun ötelenmesi ve aynı zamanda Bakanlar Kuruluna bir yıl daha uzatma yetkisinin verilmesi bence yeterli değil, sorunu sadece ötelemekten ibaret. Bu şekilde yani 300 bin hedefini de ben gerçekçi bulmuyorum çünkü bu konuda bu kadar çok eğitim verebilecek kurum yok yani bunun sağlanması mümkün değil. Buna uygun şekilde yeni bir düzenleme yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Diğer maddelerle ilgili görüşlerimi de yine ilerleyen süreçte ifade edeceğim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş teşekkür ediyorum.

Bu arada, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına yapılan saldırıyı zaten parti sözcülerimiz kınamıştı, biz de bir kere daha buradan kabul etmediğimizi, kınadığımızı belirtelim.

Sayın Yiğit, buyurun efendim.

ALİ YİĞİT (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; görüşmekte olduğumuz tasarı artık bir AKP klasiği hâline gelen küçük çaplı bir torba tasarıdır. Birbirinden farklı konular 5 maddelik bir düzenlemeyle karşımızda.

Tasarının ilk maddesi gecikmiş bir hakkın iadesidir. Emekli Sandığı Kanunu'ndan kaynaklanan bu düzenlemeyle ilgili Anayasa Mahkemesinin aldığı karar doğrultusunda otuz yılın üzerinde çalışan tazminat almaya hak kazananların hakkı iade edilmiştir. Öncelikle bu, AKP'nin bir tasarrufu değildir, Anayasa Mahkemesinin kararını uygulama alanıdır.

Biraz önce Bakanımız söyledi, aslında bunu çıkarmakla mahkeme masraflarından ve avukat paralarından kurtulmuş oluyoruz. Ancak geriye doğru baktığımızda, izlenecek yöntemde de hakkaniyetli olmak gerekir. Biraz önce arkadaşlarımız anlattı, ne yapılması gerektiğini tek tek söylediler. Aynı şeyleri ben tekrarlamayacağım. Yani hak sahiplerinin asla mağdur edilmemesi gerekir.

Tasarının 2'nci ve 3'üncü maddeleri Türkiye İş Kurumuyla ilgili düzenlemelerdir. Bu maddelere bakıldığında da Türkiye İş Kurumuna yeni bir misyon biçildiği görülmektedir. Geçtiğimiz toplantıda özel istihdam büroları ve kiralık işçi yasasıyla içi boşaltılan ve âdeta işsiz kılınan Türkiye İş Kurumu, bu düzenlemelerle hibe ve fonları istediği dernek ve vakıflara aktarma kurumu hâline dönüştürülmek istenmektedir. Düzenleme, bu hibe fonlarının nasıl kullanılacağı ve nasıl dağıtılacağına yönelik bir kriterden ve denetimden ve mekanizmadan yoksundur. Ayrıca, Sayıştaydan da kaçırılmaktadır. Getirilen teklifle Türkiye İş Kurumu, gelen bu yardım ve fonları gelir kaydetmeksizin ayrı bir hesapta tutabilecek ve harcamalarını da oradan yapabilecektir, istediği kişi ve kişilere verecektir.

Tasarının 4'üncü maddesi sigorta veya işsizlik sigortası primini, teşviklerden yararlanmayı disipline etmeyi amaçlayan bir düzenlemedir. Bu doğrultuda, suistimalleri önleyen düzenlemedir.

Tasarının 5'inci maddesi ise Mesleki Yeterlilik Kurumuyla ilgili, yürürlük tarihine ilişkin bir değişiklik içermektedir. Bu konunun olması gerekir. Bu zaman da -yine arkadaşlarımız söyledi- yine yetmeyecek, istediğimiz sayıya ulaşamayacağımızı düşünüyoruz. Bu doğrultuda, mesleki yeterlilik eğitiminin Mesleki Yeterlilik Kurumu, Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu ve halk eğitimi merkezleri tarafından yapılmasını düşünüyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Beş teşekkür ediyorum.

Sayın Arık, buyurun efendim.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri, değerli basın emekçileri; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, şehitlerimiz vardı, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum, yüce milletimize başsağlığı diliyorum.

Amasız, fakatsız, lakinsiz, terör örgütünü her ortamda kınayan, şehit cenazelerinde en ön sıralarda saf tutan Sayın Genel Başkanımıza yapılan bu çirkin saldırıyı da lanetliyorum. Teröre yardım ve yataklık yapanlar ortadayken Cumhuriyet Halk Partisini terörle, terör yandaşlarıyla yan yana göstermeye çalışmanın da haksızlık olduğunu düşünüyorum, haksızlık olduğunu düşünüyorum.

Sayın Bakan, biraz önce “Ben, devlete dava açmam.” diyen emekli vatandaşlarımız da mağdur olmasın diye onların da haklarının iade edileceğini söylediniz. Şunu söylemek istiyorum: Otuz beş yıl çalışmış 2 emekli vatandaşımızı düşünelim. Beş yıllık bir hak mağduriyetleri var. Bir tanesi devletimize dava açmış olsun, diğeri dava açmamış olsun. Devlete dava açana diyorsunuz ki: “Dava açtığınız tarihten itibaren sizin paranızı faiziyle birlikte ödeyeceğiz.” devlete dava açmayan vatandaşa da “Yasal faizi olmadan, o günün koşullarına göre ödeyeceğiz.” diyorsunuz. Bu, devlete dava açmayan vatandaşımız için ne düşünüyorsunuz? Bu, bir hak mahrumiyeti değil mi? Niye cezalandırıyorsunuz? Artı, bu, Anayasa'mızın temel ilkesi olan eşitlik ilkesine aykırı değil mi? Yani birisi dava açmış, birisi dava açmamış, ikisi de aynı koşullarda çalışmış ama dava açana yasal faiziyle dava açtığı tarihten itibaren verirken dava açmayana sadece ana parasını veriyorsunuz.

Bu konudaki görüşlerinizi merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Biçer, buyurun efendim.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; ben de öncelikle dün İstanbul'da Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na yapılmış saldırıyı şiddetle ve nefretle kınıyorum.

Biraz önce sizin dillendirdiğiniz gibi olmasını dilerdim ben de yani Sayın Cumhurbaşkanının da bu saldırıdan gerçekten üzüntü duymuş olmasını ve bunu açık sözlülükle, açık yüreklilikle, açık ve şeffaf olarak kınamış olmasını dilerdim elbette ama dün muhtarlara yaptığı konuşmada bunun hiç de böyle olmadığını, hiç de aslında sizin de temenni ettiğiniz gibi olmadığını, vatandaşlarımızın yüzde yüzünü kucaklar bir davranış ve tavır içinde kesinlikle olmadığını çok açık bir şekilde dile getirmiş oldu kendisi. Özellikle şu sözcükleri kullandı...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Cumhurbaşkanımızı burada tartışmanın çok doğru olmayacağı kanaatindeyim. Gündem itibarıyla burada...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Parti büyüklerinin demeçleri hakkında yorum yapmayalım.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Anladım.

Siz ifade ettiğiniz ve yorum yaptığınız için.

BAŞKAN – Doğrudan yapmadı efendim. Sayın Akkaya'nın sözü üzerine ona bir cevap olsun anlamında ifade ettim.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Anladım. Ben de, izin verirseniz, size cevap olarak vereyim.

BAŞKAN – Sayın Cumhurbaşkanımızın Komisyonumuzda şu andaki çalışmamızla bir alakası yok.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Tamam yani kınamadığını açıkça söylemek istiyorum. Aksine “Davranışları ve bugüne kadar yaptıkları ziyaret sonucunda bu noktaya gelmiştir.” ifadelerini kullandı. Bu konuşmayı, özellikle ben de bu tavrı kınıyorum.

BAŞKAN – Peki.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Bu tasarıyla ilgili olarak da hem başvuru yapanların mağdur olduğunu görüyoruz hem de başvuru yapmayanların mağdur olduğunu görüyoruz. İki mağduriyetin de giderilmesi yönünde elbette bizim sunduğumuz önerilerin dikkate alınmasını bekliyoruz.

Ayrıca, bu başvuru yapmış ve yapmamış olanların mağduriyetini, ben de yirmi beş yıl kamu hizmet yapmış bir hekim olarak kendi yaşadığım bir örnekle dillendirmek -örnekleme- istiyorum. Biliyorsunuz, bu “konut edindirme yardımları” adı altında -eski kamu çalışanları bilirler- çok ciddi kesintiler olmuştu maaşlarımızda ama yaklaşık dört beş yıl önce bu “KEY ödemeleri” adı altında yapılan ödemeleri aldığımızda, gerçekten bizim bile -hatta eski parayla ve yeni parayla- anlamakta güçlük çekeceğimiz kadar komik rakamlar oldu bunlar. Yani, bu tasarımı okuduğumda direkt o şey geldi aklıma.

BAŞKAN – KEY'i iç etmişlerdi. Doğrusu verdiklerinde biz bile mutlu olmuştuk yine de ama.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Yani, aynı noktaya gelmemesi konusunda önerilerimi bildirmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum hepinize.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Çam, buyurun efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hem içinde bulunduğumuz ay itibarıyla hem de ülkemizde yaşanan olaylar itibarıyla tabii ki son derece üzüntülüüz. Özellikle şehitlerimizin her gün artarak devam etmesi ülke olarak hepimizi içinden yaralıyor. Dileğimiz ve arzumuz bunun sona ermesi, ülkemize barışın ve kardeşliğin egemen olacağı güzel günlerin gelmesidir.

Kuşkusuz, Cumhurbaşkanı, Başbakan, iktidar partisi milletvekilleri, muhalefet partisi genel başkanları, milletvekillerimiz, diğer arkadaşlarımız cenazelere katılıyor ama şunu görüyorum: Ben de İzmir’de şehit cenazelerine katıldığımda, iktidar bakanları... Özellikle sanki cenazeler bile böyle bir gösteriş alanına dönüyor gibi. Bundan bizim özellikle imtina etmemiz gerekiyor. Acı hepimizin acısı, herkesin acısı. Oralarda özel olarak bir gövde gösterisi yapmak, hangi partiden olursa olsun onu protesto etmek, onu alkışlamak, onun lehinde veya aleyhinde gösteri yapmak hiç yakışık değil, özellikle bizim inanç merkezlerinde bunu gerçekleştirmek gerçekten hiç hoş olmayan şeyler. Dün İstanbul’da yaşanan, daha önceden yine Ankara’da -yani açık söyleniyor- Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının örgütlediği yumurta atma olayı dâhil olmak üzere, buna benzer şeyler yapılıyor. Bunlar hoş şeyler değil, doğru şeyler değil. Kendileri buralarda olmadıkları için savunma hakları, konuşma hakları olmadığı için arkalarından çok fazla konuşmak değil ama...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Onun için öyle söylememek lazım Sayın Çam. Bakın, kendisi yok. “Söyleniyor.” diyorsunuz. Böyle bir şey olur mu ya!

MUSA ÇAM (İzmir) – Hocam, şunu da söylemek lazım: Bakın, dün hem muhtarlara yapılan konuşmada hem de akşamüstü Amerika’ya giderken havaalanında yaptığı konuşma Cumhurbaşkanının... Bakın, ne diyorum, severiz sevmeyiz, yüzde 52 oy almış, karşıyım ama bakın...

BAŞKAN – Sayın Çam, Cumhurbaşkanımızla ilgili burada bir konuşma yapmanın doğru olmadığına inanıyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Niye doğru olmaz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama, Sayın Başkan, bakın...

BAŞKAN – Efendim, burada, Komisyonunda bir yasa tasarısı var ama burası etik olarak doğru bir şey değil efendim.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hakaret etmeyin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bakın, ben hakaret etmiyorum, bir şey söylemiyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Eleştirilmez mi?

BAŞKAN – Efendim, eleştirilebilir tabii ama burası yeri değil.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Milletvekilleri özgürce fikrini söyler.

BAŞKAN – Burada bir tasarı görüşüyoruz. Tasarıyla ilgili, burada olmayan...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tasarıyla ilgili bir kelime konuşulmadı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bakın, ben cümlelerime çok özen gösteriyorum, dikkatli seçiyorum. Hakaret, herhangi bir şey değil.

BAŞKAN – Anladım. Sayın Cumhurbaşkanımızla ilişkili...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Cumhurbaşkanı, havaalanında, Amerika’ya giderken söylemiş olduğu cümlelere...

BAŞKAN – Efendim, Genel Kurulda görüşebilirsiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hepimizin özen göstermesi gerekiyor. Sayın Bakan da dün cenazedeydi, o da oradaydı. Biz şunu isterdik, özellikle bir protokol olarak şunu görmek isterdik: Başbakan cenaze namazına geldiğinde onun duracağı yer ana muhalefet parti liderinin yanı olmalıydı, durmadı orada. Normalde protokol olarak olması gereken, Sayın Başbakan geldiğinde ana muhalefet partisi liderleri var ise onun yanında saf durmaktır, onun yanında cenaze namazını idrak etmektir, böyle olmalıydı ama ne oldu? Gitti öbür tarafta durdu. Şimdi, bizim buna, bu tip inceliklere...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Cenaze namazında nerede yer bulursan oraya girersin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hocam, dur, bizden sonra sen de konuş ya.

Bizim, siyasetçiler olarak, milletvekilleri olarak bunlara çok özen göstermemiz gerekir ki, oraya gelen cemaat de görmeli ki “Ya, Başbakan geldi, ana muhalefet partisi -A, B, C hiç fark etmez- onun yanında durdu ve bir görüntü verdi.” Bu, Türkiye’ye verilecek en önemli mesajdır. Bunlar zor şeyler değil, bizim bunu yapmamız ve yapabilir durumda olmamız gerekiyor, bu zor bir şey değildir ki. Eğer öyle olmuş olsa o zaman “Haa...” Ve alkış alacak Başbakan. Diyecek ki: “Bak, Başbakan ana muhalefet partisi liderinin yanına geldi ve orada saf tuttu.” Bu çok önemli bir görüntüdür, önemli bir mesajdır bu. Buradan bizim ders çıkarmamız gerekirken bunlardan biz imtina ediyoruz, imtina ettikçe de toplumdaki gerginlikler ve kutuplaşmalar daha da artarak devam ediyor. Bizim hepimizin bundan uzak durmamız gerekir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Elektrik Üretim AŞ Genel Müdürlüğü Maden Sahaları Daire Başkanlığında tekniker olarak görev yapmakta iken isteği üzerine emekliye ayrılan ve 5434 sayılı Kanun’a tabi otuz altı yıllık hizmetinin otuz yıla kadarki kısmı için emekli ikramiyesi ödenen davacı tarafından, otuz altı yıllık hizmetinin kalan altı yıllık kısmı için tarafına emekli ikramiyesi ödenmesi istemiyle yapmış olduğu bir başvuru var 2012 yılında. Mahkeme karar vermiş,

reddetmiş. Sonra, ilgili mahkeme bu konunun Anayasa Mahkemesine götürülmesi gerektiğine kanaat getirmiş ve konuyu Anayasa Mahkemesine götürmüştü. Anayasa Mahkemesi de 25/12/2014 tarihinde kararını vermiş ve 2015 Ocak ayında da gerekçesiyle yayınlanarak yürürlüğe girmiş. Bunun üzerine, otuz yılın üzerinde kamu görevi yapan devlet memurlarının, daha üstünde çalıştıkları yıllarla ilgili emekli ikramiyeleriyle ilgili vermiş oldukları bu mücadele sonucunda bunu kanuna dercediyoruz ve bununla ilgili bir düzenleme yapıyoruz.

Vatandaş haklı, kamu çalışanları haklı yani işçilerde de ne kadar yıl çalışırsan o kadar yıllık kıdem tazminatı alırken kamu çalışanlarına, devlet memurlarına böyle bir hakkın verilmemesi büyük bir çifte standart ve bunun yargıdan dönmüş olması da sevindirici bir karardır. Bu nedenle, bununla ilgili bir düzenleme yapılıyor, bir yıl gecikmeli bir şekilde bir düzenleme yapılıyor. İyi bir düzenlemedir, hayırlı bir düzenlemedir. 408 bin vatandaşımıza hayırlı ve uğurlu olmasını diliyoruz. İstiyoruz ki, en kısa zamanda bu arkadaşlarımızın bu mağduriyetleri de giderilecektir. Ancak, bu teklifin birinci paragrafının son cümlelerinde “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başvuru yapıp dava açmamış olanların başvuruları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yapılmış sayılır.”la ilgili ve yine ikinci paragrafın “Mahkemelerce bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.” cümlelerinin yasa yapma tekniği ve hukuku açısından çok doğru olmadığını düşünüyorum. Her şeyden önce, maddede yer alan bu demin söylemiş olduğum “Mahkemelerce bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda, davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.” ifadesinin, burada, Anayasa'mızın 2'nci maddesinde hukuk devleti ilkesine aykırı olduğunu düşünüyorum. Yine, Anayasa'nın kurucu ilkelerinden biri olan kuvvetler ayrılığına, yargı bağımsızlığını düzenleyen Anayasa'mızın 138'inci maddesine açıkça aykırı olduğunu düşünüyorum. Bunu özel olarak, teknik olarak söylüyorum ki, yasa yapma tekniği açısından ileride başımıza bir iş açmayalım.

Anayasa'nın 138'inci maddesine göre “Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.” Burada “Mahkemelerce bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda, davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir.” cümlesi, bana göre burada mahkemelere bir tavsiye ve telkinde bulunma anlamını taşır ki, bu yasa yapma tekniği açısından bir sıkıntının olacağı düşüncesindeyim.

Yine, 1'inci maddeyle yasama yoluyla mahkemeye açıkça emir ve talimat niteliği de taşıyabilir, böyle bir algı oluşabilir, böyle bir kanaat de ortaya çıkabilir. Öte yandan, Anayasa Mahkemesi kararı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna karşı açılan davalarda çıkan kararlar gereği, otuz yılı aşan hizmet sürelerine ilişkin emekli ikramiyesi için başvuru yapanların ödemelerinin yapılması gerekir ama bu düzenlemelerin ilki 2 taksit getiriyor yani ilkini 7.500 liraya kadar olanlar derhâl, ondan sonrakiler de bir yıl içerisinde aynı ayda ödenmek koşuluyla... Oysa sosyal hukuk devletinin vatandaşlara böyle bir taksit ve bunu kanunla yapması doğru değil yani kanuna bunu dercetmesi, kanunda açıkça belirtmesi de doğru değil. Bunun defaten ödenmesiyle ilgili bir çalışma yapılması gerekir.

Maddedeki diğer bir hukuk kuralı da, işte “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başvuru yapıp dava açmamış olanların başvuruları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yapılmış sayılır.” denilmektedir burada. Bu maddeye göre, örneğin 2015 yılı Şubat ayında başvuru yapmış ancak henüz dava açmamış olan vatandaşların başvuru tarihleri, maddenin yürürlüğe girdiği tarih -yani burada görüşülecek, Genel Kurulda görüşülecek, Cumhurbaşkanı onaylayacak, Resmî Gazete'de yayımlanacak- yürürlük tarihi olarak kabul edilecektir. Bu durumda vatandaşlar yaklaşık bir buçuk yıllık süreye ilişkin faiz talep edemeyecektir bu düzenlemeyle arkadaşlar. Bu da vatandaşın aleyhine olan bir iştir. Bu nedenle, bu 1'inci maddenin bu söylediğim paragraflarının, bu cümlelerinin hukuki olarak gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Burada, vatandaşın, yine hem faiz hakları dâhil olmak üzere, bir mağduriyetinin olacağını düşünüyorum.

2'nci ve 3'üncü madde Türkiye İş Kurumuyla ilgili, bu dışarıda yapılacak projelerle ilgili. Türkiye İş Kurumu yetmiş yıllık bir kurum, belki burada bulunanların birçoğu bir şekilde önünden geçti, ben şahsen önünden geçtim 1970'li yıllarda. Eski ismiyle İş ve İşçi Bulma Kurumu, daha sonraki değişiklikle yeni ismiyle İŞKUR oldu. Önünden geçtiğim, onun sayesinde iş bulduğum bulamadığım günler oldu. Benim için önemli bir kurum, yetmiş yıllık bir kurum bu. Birçok değişikliğe uğradı ama özellikle son yıllarda yapılan değişikliklerle birlikte, özellikle geçtiğimiz son günlerde yapılan değişiklikle artık özel istihdam büroları hâline geldi. Bizim bildiğimiz eski İş ve İşçi Bulma Kurumu, İŞKUR artık esas görev yapması gereken alanda tamamen terk edildi, artık oralar özelleştirildi ve “özel istihdam büroları” adı altında uzun zamandır, üç dört yıldır özel istihdam büroları marifetiyle iş bulmaya çalışıyor. Geçtiğimiz günlerde de özel istihdam büroları bütün uyarılarımıza, bütün karşı çıkmalarımıza rağmen Parlamentodan geçti ve yasalaştı.

Evet, İŞKUR birtakım projeler yapıyor, görüyoruz, duyuyoruz. Şimdi, Avrupa Birliği standartlarında, Avrupa Birliğiyle veya diğer ülkelerle partner olarak birtakım projeler alacak. Büyük paralardan bahsediliyor, milyon dolarlardan bahsediliyor. Alınacak, alınsın ülkemiz açısından faydalı işler yapılacaksa, doğru işler yapılacaksa, bundan herhangi bir endişemiz, herhangi bir kuşumuz yok ama Sayın Bakan, bilmiyorum yanlış mı anladım, konuşmanızın bir bölümünde “Bazı giderlerin Sayıştay tarafından bütçede yer almadığı için eleştiriler var diye bir cümle kullandınız.” Doğru mu değil mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bizim gelir gider hesabımızın içerisinde yer alıyor burada. Bunu Sayıştay bir yeni özel hesapta bulunduruyor. Yani, ben senin gelir gider hesabının içerisinde şeyi görmüyorum. Diyelim ki, Avrupa Birliği eliyle gelen bir kaynağın, fonun senin gelir ve giderinle birleşiyor.

Bunu özel bir hesapta izler ve ben bunu özel bir hesapta takip ederim. Sayıştay diyor ki: "Sana tavsiye edilen veya harcayacağın kaynak bu kalemden. Bir başka kalemden gelen bir kaynağı bu kaleme getirip de iki kalemi benim incelemem noktasında bırakma." Zaten başka bir şey daha söyleyeyim: Bu Avrupa Birliğinden gelen fonların incelenmesi, Avrupa Sayıştayından bizim Sayıştayımıza kadar, Başbakanlık Müsteşarlığına kadar yukarıdan aşağıya tadat edilmiş birçok denetim süreci var ki, bu bizim denetim sürecimizden daha keskin bir denetim süreci yani sadece Sayıştayın veya diğer denetim süreçlerinden daha keskin bir denetim sürecidir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani, sonuç itibarıyla, bu projelerin alınmasına karşı değiliz ama bunların harcama kalemlerinin işte Sayıştay denetimi dışında bırakılması veya Sayıştayın -ona biz de bakacağız Sayıştay raporlarına- Çalışma Bakanlığı ve İŞKUR'la ilgili...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Pardon, yeri gelmişken, sorunuz da olmuşken bir şey daha söylemek istiyorum: Ulusal kuruluşlar belli, kanunda da belli, mevzuatta da belli. TİKA, AFAD, sendika konfederasyonları ve kalkınma ajansları. Uluslararası kuruluşlar da belli. BM ihtisas kuruluşları, ILO, OECD, WEPs, muadili kamu istihdam kurumları, ülkelerin kalkınma ajansları, Dünya Bankası. Projelere ilişkin mevzuatla ilgili kuruluşlar da belli. AB kuralları, AB Bakanlığının mevzuatı, ÇSGB mevzuatı, Kalkınma Bakanlığının yatırım programı, Maliye Bakanlığı mevzuatı ve Ekonomi Bakanlığı mevzuatı yani bu çerçevenin dışına çıkabilme ihtimali hiçbir şekilde yok yani herhangi bir sivil toplum kuruluşu veya bir başka kuruluş burada yukarıda hepsi belirtilmiş, bu belirtilmenin çerçevesi içerisinde hareket kabiliyeti var çünkü bizde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bir AB İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı var. Yani o kadar zor, o kadar çetrefilli ve o kadar denetime açık ki. Yani orada bir milim hareket etme kabiliyeti yok. Avrupa Birliği verdiği fonun bir kuruşunun bile nasıl ve ne şekilde olduğunu kendi adına denetleyebilecek birçok elek koyulmuş.

Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Evet, yani sonuç itibarıyla bunların çok açık ve şeffaf olması gerekiyor. Örneğin toplum yararına çalışma, İŞKUR'un yine projesi içerisinde. Biz orada istihdam edilen insanlara karşı değiliz ama orada istihdam edilenlerin özellikle... 7 Haziran ve 1 Kasım seçimleri öncesinde ben kendi ilimde tanışım yani, kendi ilimin ilçelerinde tanışım. Yani toplum yararına çalışma projesi içerisinde bir şekilde vatandaş işe girmiş ama 7 Haziran ve 1 Kasım seçimlerinde nasıl ve ne şekilde girdi? O insanlar çıkartılıp AKP ilçe örgütleri marifetiyle işe sokulan insanlar var.

Şimdi, bunlar çok kabul edilebilir değil, yani, sonuç itibarıyla on ay, on bir ay istihdam edilen bu insanlara bu kadar partizanca yaklaşmak, bu kadar parti marifetini işe sokmak, ister istemez insanları, bu milyon dolarla yapılacak olan bu projelerde kimler istihdam edilecek, hangi uzmanlar orada yönetici olacaklar, kimler marifetiyle bu projeler yürütülecek, kaynaklar nasıl harcanacak... Ben biliyorum Avrupa projelerinin ne kadar sıkı denetim altında olduğunu. Ama bizim ülkemizde son yıllarda bunun oldukça gevşediğini ve bununla ilgili sıkıntı olduğunu ve Avrupa Birliğinin bu konularda ciddi çekinceler koyduğunu da görüyoruz ve uyuyoruz. O nedenle özellikle İŞKUR'un bu konuyla ilgili yapacağı projelerin çok da açık ve şeffaf olmasının, meslek örgütleri ve kimi sivil toplum örgütlerinin bu konularda partner olarak koyulmasının projenin daha güven verici bir noktaya gelmesini de sağlayacağını düşünüyorum.

Benim bu konuda söyleyeceklerim bu kadar. Öncelikle bu 408 bin memura şimdiden hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çam, teşekkür ediyoruz.

Sayın Atıcı, söz talebiniz var, değil mi efendim?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, çalışma yaşamına dair bir iyileştirme yapmaya çalışıyoruz ancak Türkiye, bırakın çalışmayı, yaşamının bile imkânsız olduğu bir ülke hâline geldi. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ülkemize başsağlığı diliyorum.

Toplumumuz maalesef her geçen gün gerilmekte, kutuplaşmakta ve insanlarımız din, mezhep, ırk ve siyasi görüş kullanılarak özellikle ayrıştırılmaktadır. Genel Başkanımıza yapılan alçakça saldırılar, Genel Başkanımızın çelengine yapılan zavallı saldırılar, "billboard"larda ahlaksızca söylenen yalanlar toplumsal gerginliği daha da artırmaktadır. Bütün bu olayların tek elden tezgâhlandığı ve Türkiye'nin bilinçli bir şekilde ve süratle bir iç savaşa sürüklendiğini görmekteyiz. İç savaşla darbenin hukuki altyapısının, anayasal değişikliklerin de oluşturulmaya çalışıldığını hepimizin görmesi lazım. Başta ülkeyi yönetenler olmak üzere herkesin konuşmalarına, tavırlarına dikkat etmesi ve ülkeyi kutuplaştırmaktan vazgeçmesi gerekir. Ülkeyi hiç kimsenin uçuruma sürüklemeye hakkı yoktur.

Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan kişi eleştirilmez değildir Sayın Başkan. Böyle bir eleştiri gelince tepki verilmesini de anlamak mümkün değildir. Biz benzer eleştirileri Sayın Davutoğlu'na yaptığımız zaman yine çok ciddi şekilde tepkiler geliyordu ama sonuçta Davutoğlu'na ne yapıldığını hep beraber görmüş olduk.

Şimdi geldim tasarıya. Bu tasarıyla çalışma yaşamında bir iyileştirme yapmaya çalışıyoruz. Bu tasarıyla, geçmişte hakları gasbedilen insanlara bir el uzatmaya çalışıyoruz. Bu tasarı gelmeden önce pek çok kereler, özellikle geçen dönem

dâhil olmak üzere, bu konudaki görüşlerimizi açık, net bir şekilde ifade etmiştik. Nihayet Anayasa Mahkemesinin 7 Ocak 2015'te verdiği kararlar devlet şu anda bu yanlıştan vazgeçmeye çalışıyor.

Peki, otuz yılı aşan sürede çalışan ve hakları gasbedilen memurların böyle bir sorunda herhangi bir kabahati var mı? Yoktur. Onlar devletlerine güvenmişlerdir, çalışmışlardır ancak devlet onlara demiş ki: "Kardeşim, otuz yıldan sonra kaç sene çalışırsan çalış umurumda değil. Ben otuzun üzerinden hesap görürüm." Ama Anayasa Mahkemesi bunun doğru olmadığını söylemiştir. Kaç kişi mağdur? 408 bin kişi mağdur, 400 binin üstünde. Şimdi yaptığımız düzenlemeyle acaba bu insanların derdine merhem oluyor muyuz? Hayır, tam tersi, yeni bir haksızlık yapıyorsunuz. Eğer bu tasarı bu şekilde kabul edilirse yepyeni bir haksızlığa da yol açmış olacağız.

Sayın Bakan, devleti mahkemeye verenleri ödüllendirdiğinizin farkında mısınız? Hani demin demiştiniz ya "Devleti mahkemeye verenler var, vermeyenler var, devletine güvenenler var. Biz herkese bu parayı vereceğiz..."

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben "güvenenler" demedim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Devlete dava açmayanlar...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tatad ettim yani, birkaç maddeyi tatad...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet, tatad ettiniz, doğru.

Şimdi, devletine güvenip devletini mahkemeye vermeyen insanlara diyorsunuz ki: "Kardeşim, on beş sene önce emekli olduysan, o günkü paradan ne hak ettiysen onu veririm, bitti gitti. Ama devletini mahkemeye vermişsen, mahkemeye verdiğin tarihten itibaren faizini de öderim." E, şimdi, devletine güvenenlere siz sırtınızı dönmüş oluyorsunuz. Devletini mahkemeye verenleri de faizlerini ödeyerek ödüllendirmiş oluyorsunuz. Bunun farkında olmanız lazım. Buna bir çare bulmak lazım, burada hep beraber bulmamız lazım bu çareyi. Bizim önerimiz, emekli olduğu günde kaç senesi gasbedilmişse, ne kadar hakkı gasbedilmişse bu memurun, bunun tespit edilmesi ve bugüne kadar da yasal faiziyle birlikte ödenmesidir. Kul hakkı yemekten bizi ancak bu kurtarır. "Yok, bu kadarını ödeyemeyiz, altından kalkamayız." diyorsanız vicdanı rahatlatacak ikinci bir formülümüz var; diyoruz ki: On beş sene önce emekli olmuş olan bir insan, eğer beş yıllık gasbedilirse, sanki bugün emekli olmuş olsaydı o beş yıl karşılığında ne kadar alırdı, bunu bulalım, bunu verelim bari. Sanki bugün emekli olsaydı o gasbedilen yılları karşılığında ne kadar para alacak olduysa onu hiç olmazsa verelim ve hiç olmazsa vicdanımız rahat etsin.

Bakın, Sayın Bakan, 17-25 Aralık yolsuzluk, rüşvet, hırsızlık olaylarında el konulan paraların bile faizini ödediniz. Millet televizyonların önünde çekçek valizlerle devletten aldığı faizleri götürdü. Hâlâ milletin vicdanında bir yaradır bu. Şimdi, siz bu insanların parasının faizini ödediniz ama alın teriyle çalışan, devletine hizmet eden çalışan insanların da haklarını vermem diyorsunuz. Bu doğru bir şey değil. Bunu düşünmemiz lazım, bunu burada tartışmamız lazım ve bunu burada muhakkak, muhakkak çözmemiz lazım.

Şimdi, diğer yandan, yargı süreci devam ederken binlerce vatandaşımız mahkemeye başvurmuş, sonuçlanmış, bir kısmı Yargıtaya intikal etmiş. Yargı süreci devam ederken buradan yargıya talimat veriyoruz. Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisi yargıya talimat verir, elbette verir ama adabıyla verir. Yani yargılama işlemi devam ederken "Eyvah, bizim paralar gidiyor." diye yargıya buradan talimat vermek bize yakışmaz. Kanunları çıkarırız, çıkarılan kanunlara göre de, yargıçlar oturur, Meclisim ne emretmişse o kararı uygular ama şimdi bir süreç yürüyor, vatandaş hakkını alacak, siz diyorsunuz ki: "Bir dakika... Ben yargıya talimat veriyorum, bunlar hükümsüz, konusuz kalacak." İyi, güzel, hakkını ver, konusuz kalsın, eyvallah ama dönüp diyorsunuz ki avukatlara da "Siz de ancak hakkınızın dörtte 1'ini alacaksınız." Neden? Evet, anlaşmalar olur, sulh olur, ikili ilişkilerle vazgeçmeler olur, o zaman avukat ücretleri düşer, doğru, haklısınız ama bu kadar düşmez. Bilmediğim kadarıyla... Beşte 4'ünü mü alır?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Dörtte 3.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Dörtte 3'ünü alır ama siz dörtte 1'ini veriyorsunuz. Yargılama süreci birinci mahkemede bitmiş, Danıştaya intikal etmiş davalar ne olacak? Danıştayda bekleyen davalar sürdüğü için hakkını almış olan avukatlar da yine bir hak ihlaliyle karşı karşıya kalmış olacaklar. Yani biz hakikaten bugünlerde böyle bir kul hakkıyla karşı karşıya kalmamalıyız. Oturup bunu hakkaniyet neyse o şekilde yapmalıyız.

Gelelim -2'nci, 3'üncü maddeleri birlikte değerlendirmemiz lazım- İŞKUR'la ilgili konuya. Burada, Sayın Bakan, İŞKUR'un âdeta devreden çıkarıldığını, her zaman da çıkarılmaya çalışıldığını görüyoruz. Bu da somut bir delili oldu. 2'nci maddede diyorsunuz ki: "İŞKUR ulusal, uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapacak." "Kim bu kuruluşlar?" diye sorduk, az önce cevap verdiniz, dediniz ki: "Örneğin, TÜRGEV olamaz." Biz de biraz rahatladık. Şimdi bunu açık bir şekilde buraya yazmamız gerekiyorsa yazalım Sayın Bakan. Yani şu, şu, şu kuruluşlarla iş birliği yapar deniyorsa yapalım, aksi takdirde bu çok konuşulur. Milletin ağzına sakız vermeye gerek yok. Burada eğer bir açık seçik yazma ihtiyacı varsa -ki bana göre vardır- o zaman bunu buraya açık seçik bir şekilde yazmamız lazım. Diyorsunuz ki 2'nci maddede -niye böyle işler yapıyoruz- "Çünkü Suriyeli sığınmacılar var, onlara bizim çalışmalar yapmamız lazım. Onun için de bu gibi uluslararası işler yapmamız lazım ve uluslararası, ulusal kuruluşlarla İŞKUR'u burada kullanmamız lazım."

Sayın Bakan, Amerika Birleşik Devletleri Suriye'ye bizim üzerimizden yaptığı yardımları askıya aldı. USAID dedi ki: "Ben Suriye'ye para gönderiyorum, bu paralar Türkiye'de iç ediliyor." Şimdi, bu kadar güvensiz konuma düşmüşüz maalesef...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ne göndermiş?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, ne gönderdiğini siz söyleyeceksiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Biz 10 milyar dolar harcamışız, Türkiye'ye gelen toplam para 450 milyon dolar.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, isterse 1 lira olsun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani bu kadar kendi ülkemizi Amerika'nın ağızına verebilecek bir şey yapmayalım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yapmayalım Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Eleştirileriniz olabilir ama yani biz, hep beraber bu ülkenin kendi menfaatlerini ve çıkarlarını savunuyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, bu ülkenin menfaatlerini benden çok savunamazsınız. Sizi lütfen... Yani böyle konuşmanızı doğru bulmam.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Yermekte belki 1'inci olabilirsiniz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Neyi yermekte? AKP'yi? Evet AKP'yi yermekte 1'inci olabilirim, buna katılıyorum.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – “Germekte” diyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – “Germekte” mi diyor? “Yermekte” diyor.

ALİM TUNÇ (Uşak) – “Germek” de doğru.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – “Yermek” diyor, “yermek.”

AYTUĞ ATICI (Mersin) – “Yermek” diyor. Evet, AKP'nin yanlış yaptığı işlerde yermekte üstüme yoktur; doğru yaptığı işlerde de alkışlamakta üstüme yoktur. 4'üncü maddeyi getirmişsiniz, eyvallah, doğru iş yapıyorsunuz, tamam. Emeklilere 100 lira verdiniz de sizi yedik mi biz Allah aşkına? Elbette yereceğiz yerilmesi gereken durumlarda ama benim ülkem...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Ülkenin menfaatlerini yermekte...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – ...çıkartlarını koruma konusunda kimse konuşamaz, hiç kimse konuşamaz. Hepinizi menederim bundan.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Keşke öyle olsa.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hepinizi bundan menederim. Böyle bir hadsizliğe de kimsenin buluşmasını istemem.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Estağfurullah. Yo, hadsizlik...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hiç kimse...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Siz eğer dönüp “Amerika Türkiye'ye para vermiyor, güvenmiyor...” Amerika da kim, neyine güvenmiyor Türkiye'nin? Böyle bir hakkınız var mı Allah'ınızı severseniz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, ben bundan duyduğum üzüntüyü dile getiriyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Öyle söylemediniz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben bundan duyduğum üzüntüyü dile getiriyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Amerika kim? Kaç kuruş vermiş?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Diyorum ki Amerika Birleşik Devletleri USAID aracılığıyla, isterse 1 dolar versin...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Aytuğ Bey, ben bunu kabul etmem.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Burada Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosunun altındayız. Kimsenin birbirinden daha çok Türkiye'yi sevdiğini söylemeye...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – E güzel, ben de onu söylemeye çalışıyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama bakın, başka bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, açın kayıt için lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben söyleyeceğimi söyledim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, lütfen devam ediniz, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben de aynı şekilde sizin gibi bu konudan muzdaripim. Allah'ın emperyalist ülkesi kalkıp gelip de benim ülkemde “Bu paralar iç ediliyor.” diyemez. Ama bunu dedirttiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Kim söylemiş, kime söylemiş Aytuğ Bey Allah'ınızı severseniz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – USAID dedi. “Suriye'ye yapılan yardımları askıya aldım, sebebi de budur.” demedi mi Sayın Bakan? Neden bunu...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Ne zaman?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Biraz takip edin, siz de anlarsınız ne zaman söylediğini.

Böyle bir durumda bizi bırakmamanız gerekiyordu. Böyle bir durumda kaldığımız için üzgünüz. Böyle bir duruma bizi getirdiğiniz için de sizi kınıyoruz, yeriyoruz. Elbette yermeye devam edeceğiz, kimse kusura bakmasın. Herkes doğru düzgün işlerini yapacak.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Bu ülkeyi dışarıya şikâyet edenleri de biz kınıyoruz.

BAŞKAN – Alim Bey...

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Yeri geliyor İran'a, yeri geliyor Rusya'ya yaklaşıyor...

BAŞKAN – Söz vereceğim size de Alim Bey.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değerli arkadaşlar... Eğer karşılıklı konuşacaksak Sayın Başkan, ben varım.

BAŞKAN – Siz devam edin lütfen.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Karşılıklı konuşacaksak ben varım.

BAŞKAN – Söz vereceğim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben iki sene Dışişleri Komisyonunda çalıştım. İki sene yurt dışına gittiğimiz zaman boynumuzun nasıl büküldüğünü ben yaşadım, siz değil. Ciğeri beş para etmez insanlar bizi haklı bir şekilde eleştirdikleri zaman cevap verememenin sıkıntısını yaşadım. O yüzden...

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – İlk başta siz eleştiriyorsunuz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Elbette ki eleştireceğiz. Yurt dışında eleştirmek... Burada konuşuyoruz, ertesin gün Berlin'de, New York'ta duyuluyor. Ha yurt dışında konuşmuşsun ha burada konuşmuşsun, ne alakası var? Bugün konuştuğumuzu bütün basın, bütün dünya duyuyor. İletişim çağında yaşıyoruz. Yurt dışı, sanki eskiden olduğu gibi millet radyodan mı dinliyor bizi? Hayır. Burada konuştuğumuz daha biz çıkmadan bütün dünyaya yayılıyor. Arkadaşlar, elbette eleştireceğiz. Bizi eleştirmek durumunda bırakmamalısınız.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Niyet önemli. Yapıcı eleştiri olsa.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bizi eleştirmek durumunda bırakmamalısınız. Niyetimiz saftır, temizdir. Bu ülkenin çıkarlarını savunmak hepimizin boynunun borcudur ama bizim ülkemizin de başını uluslararası arenada öne eğdirmek kimsenin haddi değil. Herkes işini yapacak.

Bakın, eğer bizi dinleseydiniz... Geçen dönem burada olan arkadaşlarım çok iyi bilirler. Yapıcı eleştiri, yapıcı eleştiri... Buyurun size yapıcı eleştiri. Geçen dönem burada olan arkadaşlar -ki var burada- 5'inci madde üzerinde yaptığımız konuşmaları bilirler. Hatırlamıyorlarsa, buyurun, tutanaklardan çıkarın, bakın. Bakın bakalım, biz, bugün getirdiğiniz Mesleki Yeterlilik Kurumundaki ötelemeler için ne demişiz? Bakın orada duruyor. Olumlu eleştirmişiz. Demiştik ki: "Bu iyi bir iş. Mesleki yeterliliği destekliyoruz, mutlaka olmalıdır ancak bu sizin yaptığınız iş duvara çarpar çünkü bu kadar kısa sürede bu kadar çeşitli meslek erbabını eğitemezsiniz. Çünkü siz bu işi aldınız, özel kurumlara verdiniz." dedik. Bakın, devletçi yapımız, beyler. "Gelin, biz bu işi İŞKUR'a verelim, Millî Eğitim Bakanlığına verelim, halk eğitime verelim." dedik. Sayın Müsteşar, siz de buradaydınız geçen dönem. Biz bunları söyledik. Ne yaptınız? Türkiye'yi çok seven insanlar, gittiniz, bunu özel şirketlere verdiniz. Ne oldu sonuç? Bakan açıkladı. 37 bindi, 64 bine, 60 küsur bine çıkmış. Diyor ki: "Bu kadar zamanda eğittiğimiz 60 bin, 2016'ya kadar 300 bin eğiteceğiz." Sayın Bakan, sizin matematiğinizin kuvvetli. 300 bin kişiyi eğitemeyeceğinizi siz de biliyorsunuz. Farz edin ki eğittiniz, milyonlarca insan var. Sadece inşaat alanında 1,5 milyona yakın eğitilmesi gereken insan var. Kalıpcısı başka, demircisi başka, harççısı başka. Siz şimdi diyorsunuz ki: "Biz bir yıl uzatmayı istemiyoruz. Bakanlar Kuruluna bunu öylesine yazdık. Uzatmayı düşünmüyoruz." İyi niyetle söylüyorsunuz. Mecbursunuz, uzatacaksınız. Buraya yazıyorum, tutanıklara da giriyor. Hepiniz de burada olacaksınız Allah ömür verirse. 2016 yılının 31 Aralığında Bakanlar Kurulu bunu bir yıl uzatacak. Buraya da yazdık, tutanıklara da girdi. Bakın bakayım uzatacak mı, uzatmayacak mı ve daha sonra, bir yıl sonra gene bir madde getireceksiniz, "2017 de yetmedi, iki yıl uzatma hakkı vereceğiz Bakanlar Kuruluna." diyeceksiniz. Bakın bakalım, o zaman diyor musunuz, demiyor musunuz? Olumlu eleştirdiğimiz zaman bir işe yaramıyor. Olumlu yaptığınız işin daha iyi olmasını istiyoruz.

Bakın, 1'inci maddeye olumsuz diyor muyuz? Olumludur, iyidir, yanlışın neresinden dönsen kârdır. Ama diyoruz ki yetmez bu. Kul hakkı yemeyin, gelin 1'inci maddede birikmiş olan bütün haklarını verelim. Başka bir şey istemiyoruz. Memurun sadece hakkını verelim diyoruz. Olumlu eleştiri yapıyoruz. Daha iyiyi nasıl yaparız bakalım diyoruz. Bakalım ne diyeceksiniz Sayın Bakan? "Olumlu eleştiri" diyen arkadaşlar bakalım bizim önerimize ne diyecekler? Buyurun olumlu eleştiri. Bunu da buraya tarihe not düşüyorum. O yüzden öyle ezber laflarla konuşmayın. Öyle kimsenin elinde bir cetvel, bir terazi olup da ülkesini kim daha çok seviyor, ülkesi için kim daha çok çalışıyor diye bunu ölçmeye de kimse kalkmasın.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Onu millet ölçüyor zaten.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Elbette millet ölçüyor, elbette millet ölçüyor. Millet'in geçmişte yüzde 50'nin üzerinde oy verdiği partileri ne duruma getirdiğini hepimiz gördük. Bu yüce millet, biz "Yanlışdır 80 darbesi, 82 Anayasası faşist bir anayasadır, "hayır" vermek gerekir." dediğimizde milletimiz yüzde 93 oyla bu Anayasa'yı olumladı ama aradan otuz sene geçti, Kenan Evren'in bütün apotelelerini söktü bu millet ve bir asker olarak gömülmesi ne neden oldu.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Gene millet ölçüyor yani.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O yüzden "Millet bizi şimdi olumluyor." dediğinizde bu "yarın da sizi olumlayacak" anlamını taşımaz. Millet, sizin yanlış yaptığınızı anladı 7 Haziranda ama sizin manevralarınızla ortalık kan gölüne dönünce korktu, yine döndü yönünü AKP'ye.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Hazırda da birinci partiydi, Kasımda da.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Elbette. Bunları inkâr etmem.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Beş sene aynı şekilde aynı sonuçlar yansıdı.

BAŞKAN – Sayın Çitil, birazdan söz vereceğim size.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Elbette bunları inkâr etmem. Ancak tarihten birazcık ders almak gerekir. Hepimizin, hepimizin. Kudretli Özal'ı unutmamamız lazım, Kudretli Evren Paşa'yı unutmamamız lazım, Zekâ küpü Süleyman Demirel'i, Demokrat Partiyi unutmamamız lazım ve bugün nerede olduklarını sorgulamamız lazım. AKP'nin de ne olacağını düşünmeniz lazım. Biz düşünmüyoruz. Düşünmeniz lazım. "Millet bize oy verdi diye hodri meydan, her şeyi yaparım, Ali kırımım, baş kesenim." demek de bizim onaylayacağımız bir davranış değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Tor, buyurun efendim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli hazrun; ben de iki vilayetteki şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Bu tasarının da hayırlara vesile olmasını inşallah diliyorum.

Şimdi tabii Anayasa Mahkemesi Anayasa'mızın 2'nci ve 10'uncu maddelerine aykırılık tespit ettiği için 5434 sayılı Emekli Sandığı Yasası'nın bu emekli ikramiyesini düzenleyen 89/4'üncü fıkrasını iptal etti. İptal ederken -gerekçeye baktığımızda- işçilerle bir mukayese yapıyor, İş Kanunu'na göre 1475 sayılı 14'üncü maddesine göre kıdem tazminatını çalıştığı tüm süreler için, hizmet akdi devam ettiği müddetçe ne kadar çalışmışsa otuz günlük ücret üzerinden hesaplıyor ve ödüyor. En azından memur ile işçi arasında bir eşit uygulama yok diye bunu iptal etti. Eşitlik ve sosyal hukuk devleti, 2'nci ve 10'uncu maddelere göre ve aradan geçen süre içerisinde de ilgili kişiler idari yargıya taşıdı konuyu, çok sayıda kişi kuruma başvurdu. Bildiğim kadarıyla başvuru 100 binin üzerindedir. Kurum da işlemez hâle gelmiştir. Şu anda en son ne yapıyor? İşte cevap verme süresini, 60 günlük süreyi bekliyor, kişiler dava açıyor. Dolayısıyla tasarı gecikmiş bir tasarıdır diye düşünüyorum ben.

Şimdi, burada üzerinde özellikle durmak istediğim konu, tasarının 1'inci maddesiyle ilgili. 1'inci maddesi, Anayasa Mahkemesi eşitlik ve sosyal hukuk devlet ilkelerine aykırı bularak iptal ettiği bu Emekli Sandığı Yasası'nın ilgili maddesi. Şu anda bizim, tasarının 1'inci maddesinde de benzer hatalar yaptığımız kanaatindeyim. Bunlarla ilgili madde geldiği zaman ayrı ayrı daha da uzun olarak açıklama yapacağım ama şunu söylemek istiyorum ben. En önemli konu burada şu: Özellikle belli bir zaman diliminden önce emekli olanlara yapılacak ödemelerin durumu. Çünkü daha önce memuriyet hizmetinde bulunup bir şekilde memuriyet hizmetinden ayrılan kişilerin daha sonra işte BAĞ-KUR ve sigortalı olarak hizmetlerini tamamladığında emekli ikramiyesi alamıyorlardı, memuriyet hizmetinde Emekli Sandığına geçen sürelerde. Anayasa Mahkemesi bunu da iptal etti. Birkaç defa düzenleme yapıldı. En sonunda çok eskiden çalışanlar mahkemeye gittiler. Bunlara 1 lira, 2 lira, 1 kuruş, 2 kuruş paralar çıktı. Bu da vicdanları rencide etmiştir. Benzer durumla karşı karşıyayız. Dolayısıyla belli bir tarihten önce... Tabii, başka konular var, ben onlara da ilgili madde geldiğinde değineceğim ama özellikle, mesela Sayın Genel Müdürümüz burada, bize bir örnek versin, o örnek üzerinden gidelim. Şimdi, bu tasarı, kamunun iş yükünü, mahkemelerin iş yükünü azaltmaz. Sayın Başkanım, daha da artırabilir. O yüzden öyle bir düzenleme yapalım ki hem adil olsun hem hakça olsun, hiç kimsenin vicdanını da sızlatmasın. Mesela ben şunu diyorum: Bir somut örnek önümüze gelirse üzerinde daha iyi tartışırız 1'inci maddede. Çünkü ek göstergeler zaman zaman arttı. Mesela 1991 yılında öğrenebilirsiniz. 1/1/1991 yılında diyelim, herhangi bir unvandan hizmetli olabilir, orta kademedeki öğretmen olabilir, mühendis olabilir, hâkim, savcı olabilir. Bunların bir yıllık ikramiyesi bugün itibarıyla nedir? Bu kanunun 1'inci maddesine göre dava açtı kişi veyahut dava açmadı, şimdi tasarı geliyor, hesapladık. Hesapladığımızda bir kişinin, mesela hizmetlinin diyelim. İşte derecesi de kaç olsun, 7'nin 9'u. Çok da fazla ilerleyemedikleri için. 7'nci derece 9'uncu kademedeki bir hizmetlinin veyahut işte 1'inci derecedeki bir öğretmenin 1991 yılında emekli olsaydı bir yıllık alacağı ikramiye tutarı nedir şu anda? Bunun, eğer madde görüşülürken gündeme gelirse bu konu, çok daha iyi anlaşılacağı ve bu yanıltan dönüşeceği kanaatindeyim ben. Konuyla ilgili bizim önergemiz de var. Bunu özellikle istiyorum. Yani hazır mıdır, bilmiyorum ama yanınızda varsa, yoksa da telefonla bunları öğrenmek mümkün. Özellikle bu maddenin en önemli konusu tabii ödenecek miktar. Defaten ödeme yapılmıyor. Ondan sonra bir yıllık süre konmuş. Hak düşürücü bir süre. Bu süre kalkabilir. Ödenecek miktar oldukça düşük. 7,5 değil, bu 15 de olabilir çünkü özellikle bu Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra ek göstergesi yüksek olan kişiler, daha bilinçli kişiler müracaat ettiler, mahkeme yoluyla bu hakkı aldılar. Büyük bir kısmı aldı. Alamayan kimdir? Kenarda, köşede kalmış garip insanlarımızdır. Dolayısıyla ödenecek miktarın da öyle ki mesela ne yapacaksınız? 7.500 lirayı ödeyeceksiniz, 7.600 lira hesapladık, 100 lirayı bir yıl sonra faiziyle alacak. Bu doğru bir şey değil. O yüzden kapsamı genişletmek gerektiği kanaatindeyim. Tabii ben kamunun imkânlarını da biliyorum. Yani bu 7,5 değil de işte 30 bin, 40 bin olsun demiyorum ama daha makul bir seviyeye çekebiliriz ama bu maddenin en önemli konusu, gerek kamunun gerek yargının iş yükünü azaltacak, on beş yıl, yirmi yıl önce emekli olanların durumudur. Yani daha önce memuriyette çalışıp emekliliğini BAĞ-KUR ve sigortalı olarak tamamlayanlara Anayasa Mahkemesinin "ikramiye ödenmesi" kararı gibi önüne 1 lira, 2 lira, 3 lira, 5 lira para geçecekse bunu hiç yapmayalım daha iyi veyahut şöyle bir madde koyalım: "Şu tarihten öncekilere hiçbir ikramiye ödenmez." diyelim. Şimdi, mesela, Sosyal Güvenlik Kurumu ne yapıyor? Hesapladı, 10 liraysa -Sayın Genel Müdürümüz burada- 10 lira ve altındaki paraları göndermiyorsunuz değil mi,

posta masrafı, falan filan diye? Şimdi, hesaplayacaksınız belki 5 lira bile çıkmayacak. Dolayısıyla bu madde daha adil, daha hakça olabilir. Türkiye bir hukuk devletiyse, adalet devletiyse, sosyal bir hukuk devletiyse bunun yeniden ele alınması lazım. Özellikle önceki dönemlerden emekli olmak bakımından. Özellikle rica ediyorum Genel Müdürümüzden. Sayın Başkanım, mesela bu 1/1/1991 itibarıyla değişik unvanlardakiler olabilir, ek göstergeli veya ek göstergesiz kişilere bugün kanun çıktığında ödeyeceğimiz bir yıllık ikramiye miktarı nedir? Bunu öğrenmek istiyorum. Ona göre konuşmamı yapacağım.

Diğer konular da tabii arkadaşlar söyledi. Şuradaki 2016 belgelendirme konusu. Süre yeterli olmayabilir ama "31/12/2016" olarak koymanın belki bir faydası da olabilir. Kişileri daha bir hızlandırabilir. Böyle bir faydası olabilir. Yoksa yetmeyeceğini bu sürenin hepimiz biliyoruz.

1'inci maddede ayrıca açıklamalar yapacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim, maddeler bitince Sayın Bakana ve Hükümet temsilcilerine soracağız. Bir sözleri varsa bu sözlerin üzerine...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – 1'inci maddede özellikle, Başkanım, bunu istiyorum ben. Bu zor bir şey değil, hemen önümüze getirilebilir çünkü en önemli konu budur.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Çitil.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri; öncelikle herkesi selamlıyorum ve son iki günde meydana gelen patlama ve bombalamada hayatını kaybeden güvenlik güçerimize ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Emekli Sandığı Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı için toplanmış bulunuyoruz. Genelde hep muhalefet partisinden arkadaşlarımız konuştu. Maddeler, tasarı ortada, gerekli açıklamalar da yapıldı ama arkadaşlarımızın geneli hep aynı şeyleri tekrarlayıp bir de özellikle gündem dışına çıkmayı tercih eden arkadaşlar oldu. Zamanı verimli kullanmak gerektiğine inanıyoruz. Genel Kuruldaki bazı arkadaşlarımızın yaptığı hata ve art niyetli tavrı ben burada da yine müşahede ettim. İstiyorum ki gündem dışına çıkılmasın, eleştiri tabii ki konuyla alakalı, gündemle alakalı yapılabilir ki onların da yapıcı olması gerektiğini ifade ettik. Bazı arkadaşlarımız söz aldı ki özellikle, itirazım ve ben söz almayacakken alma gerekçem bu tavra yönelik oldu. Evet, torba yasa eleştiriliyor. Bir sorun varsa, sıkıntı varsa, bu, torba ya da kese yasa olsun ya da farklı bir şekilde bir hazırlık olsun, ne fark eder? Derde derman ise, bir hastaya ilaç olacaksa yahut bir sorunu çözecekse torba yasa da olabilir, daha farklı hazırlanarak gelen, daha farklı bir üslupla hazırlanarak gelen yasa da olabilir.

Bazı arkadaşlar yine, gündem dışı konuşma olarak bizim burada yaptığımız kanun tasarılarını olumlu olsa bile "İşte, eksik...", olumlu olsa dahi "Şunu da kapsamalı, bunu da kapsamalı yahut memurların hakkıdır, gasbedilmiş, tabii ki verilecek, işte, yandaş firmalara veriyorsunuz." Yani, hangi yandaş firmaya ne veriliyor? Ben yıllarca idarecilik yaptım, doğrudan alım bile yapmak için en az üç ayrı yerden teklif almanız gerekiyor ve şeffaf bir şekilde yapıyorsunuz. Ve bunun şikâyet mekanizmaları var, ihale yapıyorsanız Kamu İhale Kurumuna şikâyet mekanizması var, idareye şikâyet mekanizması var. Yani böyle somut bir şey varsa da buyurun, şikâyetinizi yapın, kanuni hakkınızı kullanın.

Yine, uluslararası arenada boynumuzun bükük olduğu şeklinde ifadeler gördük; maalesef, yanlış bir ifade. Allah'a şükür, biz bu iktidarımız sürecinde tüm Avrupa ülkelerinde yaşayan soydaşlarımızın ayakta daha dik durmasını, daha gururla yürümesini sağladık ki geri bildirimleri biz bu şekilde alıyoruz, siz nereden alıyorsunuz ya da hangi şekilde ifade ettiniz bilmiyorum ama maalesef, sizlerden, diğer arkadaşlardan gelen bilgiler doğrultusunda Türkiye'de Genel Kurulda yahut basında olduğu gibi yurt dışı, uluslararası toplantılarda dahi ülkemizi, devletimizi eleştirmek artık bir alışkanlık hâline gelmiş, onu da eleştiriyoruz. "Yeri geliyor İran'ın yanında olurum, yeri geliyor Rusya'nın yanında olurum, yeri geliyor Amerika'nın da, daha farklı emperyalist ülkelerin yanında oluruz." gibi ifadeleri ben eleştiriyorum. Evet, eleştiri olursa da yapıcı olmalı, yol gösterici olmalı.

Bu süreçte biz partimiz olarak, Hükümetimiz olarak on üç-on dört senelik, on beş senelik süreçte hemen hemen her bakanlık biriminde harikalar yarattık ve memnuniyet oranlarımız, vatandaşların hem sağlıkta -biliyorsunuz, 39' dan 76' lara çıktı- ve her alanda da ben öyle olduğunu iddia ediyorum, ulaşımdan sağlığa ve diğer birimlere kadar ve bundan dolayı da evet, Kurucu Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a -ki şu an Cumhurbaşkanımız- tüm başbakanlarımıza, emeği geçen tüm Hükümet üyelerimize ve bu yasa tasarısı için de emek veren Bakanımız ve maiyetindeki bürokratlara teşekkür ediyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çitil, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, şimdi...

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan, kusura bakmayın, "Acaba nereye yandaşlık yapılmış, torpil yapılmış?" dedi vekilimiz. Bağış listesini acaba inceleyebildiniz mi TÜRGEV'in?

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Arkadaşlarınızdan biri...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben söyledim, ben.

BAŞKAN – Efendim, şimdi, şöyle: Sayın Atıcı çok sıklıkla bir şey söyler...

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Bir de “Harikalar yarattık.” diyor, inanın, kendimizi “Alis harikalar diyarında” sandık.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Zaten aynı yanlışları yapıp aynı karneyi alan... Vatandaş, millet size veriyor...

BAŞKAN – Sayın Çitil... Sayın Çitil...

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – TÜRGEV’in bağış listesini bir inceleyin, o zaman çok net olarak göreceksiniz.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Yok, görüyorsunuz da aynı yanlışları yapmasanız, aynı sonuçları almazsınız.

BAŞKAN – Sayın Çitil, şöyle bir şey söylenir...

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Birlikte inceleyelim isterseniz, TÜRGEV’in bağış listesine bir bakın, inceleyin, göreceksiniz ne demek istediğimi.

BAŞKAN – Efendim, şimdi kayda geçmiyor.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Bakın, siz niye savunmasını yapıyorsunuz? Hocam söyledi, ben de diyorum ki: Kim yapmış, hangi firmaya, yandaş firmaya nasıl, ne verilmiş, suç duyurusunda bulunulsun.”

BAŞKAN – Sayın Çitil...

Sayın Biçer...

Sayın Biçer, şu anda kayda geçmiyor.

Şöyle bir şey: Bunları, karşılıklı olarak herkes fikrini beyan ediyor yani birisi bir iddia da bulunabilir, diğeri de bu iddianın doğru olmadığını kendince söyleyebilir. Şu anda bunları ne ispatlama ya da karşı olarak birbirimize böyle haklı olduğumuzu burada ortaya koyma durumumuz yok. Siz de görüşünüzü ifade ettiniz, İlker Çitil Bey de ifade etti.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – İddiayı ispata davet ettim bir nevi.

BAŞKAN – İsterseniz bu konuda karşılıklı olarak bu konuşmayı burada tamamlayalım. Eğer maddelerle ilişkili, tümüyle alakalı varsa bir konu...

Var mı efendim, Sayın Arık, maddelerle alakalı?

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Evet, evet.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – O zaman isterseniz kayıtlara geçmesi açısından açarsanız, ispata davet etti, ben de o cümlelerin kayıtlara geçmesi açısından...

BAŞKAN – Peki, buyurun, kayda geçin efendim.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Bir defa, konuşmayı yapan karşıdaki vekilimiz, siz niye avukatlığına soyundunuz? Ben hocamı davet ettim.

BAŞKAN – Buyurun efendim, Sayın Biçer.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Ben konuşayım.

BAŞKAN - Siz konuşun efendim, maddeler üstünde istirham ediyorum yalnız.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın konuşmacının konuşmasını kınıyorum. “Kimi zaman Rusya’nın yanındasınız, kimi zaman İran’ın yanındasınız, kimi zaman emperyalist güçlerin yanındasınız.” dediniz. Biz her zaman milletin yanındayız ve milletin yanında da olmaya devam edeceğiz.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Millet takdir ediyor, evet.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Şimdi, şunu söylemek isterim: Ama her zaman “millet” diyen, “millî irade” diyen, “milletin adamı” diye posterler bastırılanların da milleti nasıl aldattığını millete göstermek de bizim boynumuzun borcu.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Millet görüyor.

ÇETİN ARIK (Kayseri) - Bakınız, iki gün önce elektrikteki kayıp kaçak oranını sabah altı buçuğa kadar çalıştık ve maalesef, altı buçuğa kadar çıkan yasadaki kayıp kaçak milletinize sırtına yükledi.

Sayın Bakanım, yine, daha bir önceki Komisyonda kölelik işçi düzeninizi yüklediniz milletin sırtına. Biz millet adına buradayız. Diyoruz ki: Getirdiğiniz, evet, güzel bir tasarı ama eksiklikleri var. Gelin bir hak gasbı varsa bunu adaletli yapalım. Niye? Sayın Bakan da dediler millete: “İşte, şikâyet edene faiziyle birlikte vereceğiz ama etmeyene, devletini şikâyet etmeyene biz o dönemdeki paranız neyse onu vereceğiz.” Bizim itirazımız buna, biz buna itiraz ediyoruz. Gelin kul hakkı yemeyelim, yetimin hakkını yemeyelim diyoruz. Neyse adalet, neyse doğru onu söylüyoruz ama siz konuyu çarpıyorsunuz, Rusya’nın yanında, İran’ın yanında olanların kimler olduğu...

Sağ olun.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Hayır, ben özellikle gündem dışı...

BAŞKAN – Efendim, ben istirham ediyorum, gündem dışı olan bu tartışmayı başka mekânlarda, basın toplantılarında, görüşmelerde yapalım. Buna ilişkin herkes fikrini de beyan etti. Eğer müsaade ederseniz maddelerle ilişkili olan konularda görüşmelerimize devam edelim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, bir şey eklememiz gerekiyor çünkü ciddi bir satışma ve ağır itham var, mutlaka bunu söylememiz gerekiyor. Herkes de doğru konuşacak.

BAŞKAN – Peki, ben veriyorum ama ben de sizden bir şey istirham ediyorum, bir satışmaya meydan vermeden...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir dakikayı geçmez.

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisine oy veren insanlar daima milletin yanında yer alırlar, Rusya'nın da İran'ın da başka bir yerin de yanında değil. Bu gibi ithamlar, bu gibi iftiralar, bu gibi yalanlar atılır.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Milletvekilinin kendi söylüyor ya, kendi söylüyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Müsaade ederseniz anlatacağım.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Medyadan görebilirsiniz, olmayan bir şey söylemedik.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Müsaade ederseniz anlatacağım efendim.

Ya gündemi takip etmiyorsunuz ya da bir kastınız var çünkü...

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Duyduğumuzu, gördüğümüzü, takibiimizi ifade ediyoruz.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) - Sayın Başkan, söz kesiliyor.

BAŞKAN – Sayın Çitil, lütfen...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Milletvekili, duyduğunuzu, gördüğünüzü söylemiyorsunuz çünkü sizin duyduğunuz, gördüğünüz konular, İran'ın, Rusya'nın yanında olma konusu mahkemeye taşınmıştır. Mahkeme bu konuda kararını vermiştir ve böyle bir olay olmadığını, bu konuşmanın böyle bir şey içermediğini net bir şekilde ifade etmiştir. Şimdi, bir milletvekilimiz diyor ki: "Falanca demiş ki böyle bir şey olsa İran'ın yanında yer alırım." Sen şimdi ne yapıyorsun? "İran'ın yanında yer alırım."ı konuşuyorsun ve iftira ediyorsun, böyle bir şey olmaz. Bu, mahkemeye taşındı. Konuşmanın tamamı incelendiği zaman bunun bir atıf olduğu anlaşıldı. Dediğim gibi, ya gündemi takip etmiyorsunuz ya kasıtlı olarak bunları söylüyorsunuz.

Teşekkür ederim.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Kıvırmada üzerinize yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – "Mahkeme kararı" diyorum Sayın Milletvekili, kıvırmayı da size iade ediyorum, kıvırmayı da size misliyle iade ediyorum.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan, cümlem kayıtlara...

BAŞKAN – Efendim, maddeleri lütfen ramazanın sükûnetine uygun olarak devam ettirelim.

Sayın Biçer, kayıtlara düşmesi açısından bir cümleyle satışıldığını düşündüğünüz konuda lütfen bilginizi aktarın.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın vekilimiz "Hangi derneğe torpil yapılmıştır, kim kayırlmıştır, ispat istiyorum." dedi.

MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – "Dernek" demedim.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) - Ben de kendisine TÜRGEV'e yapılan bağış listesini incelemesini, hatta kendisiyle birlikte de memnuniyetle inceleyebileceğimi söylemek istedim. Bunun kayıtlara geçmesini istiyorum.

Ayrıca, böyle, her olayda "aldığımız oy oranı" diye, oyu alınmış vatandaşların sanki bu oyları çok özgür bir iradeyle, çok demokratik koşullarda ve daha iyi olma, daha ortamlarda seçim...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Doğuda var, bizde yok; PKK yapıyor, başka türlü olmaz.

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Ama, sözümün kesilmesine lütfen izin vermeyin.

Bakın, vatandaşımızın burada size verdiği oylar sonucunda, siz de biliyorsunuz ki elma üreticisinin bile sorunlarını çözelim diye Meclise getirdiğimizde konuyu hiç, neye "hayır" oyu verdiğinizi bile düşünmeden "hayır" oyu verdiniz. Patates üreticisinin sorununu çözelim diye önerge verdiğimizde, ellerinizi kaldırıp "hayır" oyu verdiniz. Karaman'daki taciz olayıyla ilgili araştırma komisyonu kuralım dediğimizde, neye "hayır" dediğinizi bile düşünmeden "hayır" oyu verdiniz. Bunları vatandaşımız görüyor. Vatandaşımıza sürekli "Kırk katır mı, kırk satır mı?" diyerek bu ülkenin nereye gittiğini de bir kere daha elinizi yüreğinize koyarak düşünmenizi istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Biçer, teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım, buyurun.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Ben de bu tartışmanın bir an önce sona ermesini istiyorum, bir.

İkincisi, ben sorularıma yanıt alamadım. Hep "otuz yıl, otuz yıl" diyoruz. Otuz yıl ben de bir sendikanın üyesiydim. O sendikam burada mı, değil mi, onu bile bilmiyoruz. Kimler var, kimler yok? Onlara söz verildi mi? Biraz da onlar konuşsun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Burada yoklarsa davet edelim.

BAŞKAN – Anladım.

Efendim, müsaade edin, biraz sonra STK'lara geçerken isteğinizi yerine getirecektim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Sayın Başkan, geç kaldınız.

BAŞKAN – Efendim, KESK davet edildi. Sayın Sibel Hanım faksı da aldığını bize teyit etti, maalesef gelmediler.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Peki, başka kimler davet edildi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Okuyabiliriz efendim.

Bitti mi efendim? Konuşmanız bittiyse ben izah edeyim.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Davet edilmiş mi, edilmiş mi?

BAŞKAN – Edildi. Sibel Hanım faksı aldığını teyit etti, daveti aldığını kabul etti.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam, başka kim efendim?

BAŞKAN – Efendim, bittiyse ben şey yapayım size, burada olanları da okuyacağım. STK'lara herhâlde geçiyoruz zaten şimdi.

Davet edilenler: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, HAK-İŞ Sendikaları Konfederasyonu, Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği, Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği, Tüm Sanayici ve İş Adamları Derneği, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye Emekliler Derneği.

Katılımcılar: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, TİSK, TÜRK-İŞ, MEMUR-SEN, MÜSİAD ve Türkiye Emekliler Derneği efendim, bir de HAK-İŞ geldi yeni, şu anda.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, avukatların hakları da ihlal edildiği için baronun da çağırılması lazım ve Türk Tabipleri Birliğinin de çağırılması lazım çünkü emekli hekim haklarından da söz ediyoruz, onlar da kamu kuruluşudur, kanunla kurulmuştur. Onlar da niye çağırmadık bilmiyorum doğrusu. İşçi haklarını konuşuyoruz, memur haklarını konuşuyoruz.

BAŞKAN – Anladım.

Efendim, emeklilik sadece hekimlerle de değil, bütün kuruluşlarla, o takdirde yani burada belki yüzlerce oda ve sendikaların tamamının çağırılıyor olması gerekiyordu.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Baronun da çağırılması... Baro önemli Sayın Başkan çünkü avukatları...

BAŞKAN – Efendim, herhangi bir kasıt yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O zaman çağırırım arkadaşları.

BAŞKAN – Herhangi bir kasıt bulunmamaktadır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkanım, çağırıyor muyuz, çağırmıyor muyuz baroyu?

BAŞKAN – Efendim, şu anda sendikaların... Biz davetlerimizi yaptık.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Baroyu diyorum efendim, baroyu.

BAŞKAN – Efendim, davetlerimizi yaptık, şu anda gelen geldi.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam, baro eksik kalmış, eksikliği tamamlayalım Sayın Başkan. Baroyu çağırılmamış.

BAŞKAN – Efendim, şu anda sendikalardan görüş alacağız. Avukatlarımız var, hukukçular var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, baro, avukatları temsil eder. Avukatların hak edişlerinin dörtte 3'ünü siliyoruz, baro burada yok, olmaz ki. Çağırırım, bir on dakika ara verelim, çağırınsınlar arkadaşlarım baroyu acilen, buyursunlar gelsinler.

BAŞKAN – Efendim, diğer kısımlarda söz vereyim. Ben şu anda...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkanım, avukatları ben savunacak durumda değilim ki, baro savunacak.

BAŞKAN – Efendim, şu anda burada bulunan STK'larla biz görüşmeleri devam ettireceğiz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, böyle bir usulümüz olmaz. Eksik olmuş olabilir, anlarım.

BAŞKAN – Evet efendim, bir kasıt da yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – E, o zaman STK'lar konuşurken çağırınsınlar efendim.

BAŞKAN – Efendim, anladım, şu anda takdirimi ben bu şekilde kullanıyorum. Şu anda buradaki STK'lardan görüş alacağız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan... Sayın Başkan, iktifaya uğratmaya gerek yok. Arkadaşlarımız bir faks çekerler, baro temsilcisi gelir.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Ya, Başkan siz misiniz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben Başkanla muhatabım, sizinle değil efendim.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Zamanımız geçiyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Benim de zamanım geçiyor.

BAŞKAN – Efendim, şimdi, ben istirahat ediyorum, şu anda hukukçular olduğu için, bir kasıt olmamakla birlikte...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, hukukçular avukatları temsil etmezler Sayın Başkan, avukatların yasal temsilcisi barodur.

BAŞKAN – Efendim, şu anda mevcut STK'larla görüşmeleri devam ettireceğiz izninizle.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, neden çağırmıyorsunuz?

BAŞKAN – Efendim, bir kasıt yok ama şu anda...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O zaman eksikliği giderin.

BAŞKAN – Efendim, şu anda ben böyle bir karar verdim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, "Ben buranın patronuyum." deyip "Böyle karar verdim." diyemezsiniz ki.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Eksiklik görmüyoruz biz burada.

BAŞKAN – Efendim, bir takdir hakkımız var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, bakın, iyi bir yasama yapacaksa o zaman doğru düzgün iş yapmamız lazım.

BAŞKAN – Peki, teklifinizi aldık, kayıtlara geçti.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sonuç?

BAŞKAN – Sendikalardan ve STK'lardan söz almak isteyen var mıydı efendim?

Elimize yazılı olarak bazı bilgiler de geldi.

Söz almak isteyen, bize de bilgi olarak veren yok?

O zaman Sayın Hükûmete, Hükûmet temsilcilerine soruyorum: Söz almak ister misiniz efendim?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Birtakım değerlendirmelerimiz var ama nasıl olsa maddelerde daha detaylı bir şekilde hepsine teker teker cevap veririz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

O zaman, tasarı metninin tümü üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Tasarı metninin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir on beş dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 17.30

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.57

BAŞKAN: Vural KAVUNCU (Kütahya)
BAŞKAN VEKİLİ: Celil GÖÇER (Tokat)
SÖZCÜ: Mehmet Ali PULCU (İstanbul)
KÂTİP: Mahmut KAÇAR (Şanlıurfa)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tekrar oturumu açıyorum.

Tasarı metninin maddelerinin görüşülmesine geçiyoruz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 226- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce otuz yıldan fazla emekli ikramiyesine müstahak hizmet süreleri bulunmasına rağmen, otuz tam hizmet yılı üzerinden emekli ikramiyesi ödenenlere, otuz yılı aşan her tam hizmet yılı için, görevlerinden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylık unsurları üzerinden aylıklarının başlangıç tarihindeki katsayılar ve emekli ikramiyesi ödenmesine esas hükümler dikkate alınarak tahakkuk ettirilecek emekli ikramiyesinin, kendilerinin veya hak sahiplerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir yıl içerisinde başvuruda bulunmaları şartıyla, 7.500 Türk Lirasına kadar olan kısmı başvuru tarihinden itibaren üç ay içerisinde, varsa kalan kısmı ise ilk ödeme tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte takip eden yılın aynı ayı içerisinde ödenir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başvuru yapıp dava açmamış olanların başvuruları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yapılmış sayılır.

Görülmekte olan davalarda ayrıca bir başvuru şartı aranmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, dava öncesi yapılan idari başvuru tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte hesaplanacak tutar birinci fıkra hükümlerine göre ödenir. Mahkemelerce, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yargılama giderleri idare üzerinde bırakılır ve vekalet ücretinin dörtte birine hükmedilir. Ayrıca, ilk derece mahkemelerince verilen kararlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumunca kanun yollarına başvurulmaz ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan itiraz veya temyiz başvurularından vazgeçilmiş sayılır."

BAŞKAN - 1'inci madde üzerine önerge veya söz talebi var mı?

Sayın Tor, söz hakkı istiyorsunuz, madde üzerinde mi söz istediniz?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Evet.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun efendim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Şimdi, burada 7.500 lira için bir ödeme yapacağız. Bunu da 7.500'ü aşması hâlinde aynı tarihte bir yıl sonra yapacağız. Mesela şu anda emekli olanlara veyahut dava yoluyla bunu kazananlara defaten ödeme yapıyoruz. Dolayısıyla, burada da defaten ödeme yapılmaya bile, burada 7.500 liranın artırılmasını söylüyorum ben, teklifim de bu yöndedir, orada teklif de var. En azından 15 bin liraya çıkmasını öneriyorum. Bu konuda da bir tane teklifim var. 7.500 lirayı az buluyorum ben. Mesela 7.600 lira hesaplandı diyelim, 100 lira için bir yıl sonra faiz uygulayacaksınız. Bir sürü iş; dosya insin, dosya çıksın. Dolayısıyla, 15.bine çıkardığımız zaman biz bu miktarı kırtasiyeyi önleriz diye düşünüyorum; birincisi bu.

İkincisi: Tasarıda bir yıllık süre şartı var. Bir yıllık süre şartının kaldırılması gerektiğini söylüyorum Sayın Bakanım, bir yıllık sürenin. Yani, tasarının kanunlaşmasından itibaren bir yıllık süre içinde müracaat şartı var. Şimdi, yurt dışında olabilir, köyde, kasabada olabilir, haberi olamayabilir, gerçi büyük bir çoğunluğu alacak ama çok küçük bir kesim için bir sürü mağduriyetler oluşacak.

Dolayısıyla, zaten ödediğimizi ödüyoruz biz, yüzde 90-95, belki daha yüksek oranda öderiz, dolayısıyla bir yıllık süreyi niye koyalım? Kalsın bir yıllık süre diye düşünüyorum ben.

Şimdi, miktarın 7.500 liradan 15 bin liraya çıkması uygun olur diye düşünüyorum. Şimdi, burada en önemli konu... Bilmiyorum, listeler geldi mi İsmail Bey? Babam otuz üç yıl ilköğretmenliği yapmış, "Yavrum sen buradasın, üstelik sosyal güvenlikten gelmesin. Herkes para almış, biz niye almadık?" falan gibi söyledi, ben de o zaman hesaplattım. Şimdi, İsmail Bey de burada. Babamın emekli olduğu tarih 1987'dir, otuz üç yıl çalışmış. Şu anda babamın eğer 3'ün 8'inden -lise dengi, meslek okulu olduğu için- 1 lira civarında. Yani, 1'in 4'ü olsaydı... Ben öğretmeni çıkardım, 1'in 4'ündeki bir öğretmen 1991 yılında emekli olsaydı 1,76 kuruş alacaktı. Şimdi, bu tasarı kanunlaştığı takdirde, müracaat etti kişi, babam müracaat etti, babam 1,76 kuruş da almayacak, 1 liranın altında alacak, 42 kuruş alacak diye biliyorum ben. Ek göstergesi 600, otuz üç yıl; bir yıla 42 kuruş. Babama bu devletin vereceği bir yıllık ikramiye bedeli 42 kuruş. Otuz üç yıl çalışmış, 3'le

çarp, 1,28 mi, öyle bir şey tutuyor, 2 lira bile değil. Kurum 10 liranın altındaki ödemeleri posta masrafını bile karşılamıyor diye göndermiyor. Şimdi, büyük bir ümitle bekliyor ki babam, 300-500 neyse, herkes almış, ben de alırım diye. Babamın suçu yok, bu kanun haksız bir kanunsa, babamın 1987'de emekli olması... Bunun gibi yüzlerce kişi var. Devlet haktan hukuktan yana olmalı diyorum. Mesela, hizmetli -birkaç unvan grubu da çıkardım ben- 1991 yılında emekli olmuş. Bunlar önümüze gelecek, bize beddua edecekler, ben biliyorum. 93 kuruş yıllık, 1 lira bile değil, sadece 93 kuruş. Beş yılsa, 5 kere 9, 45; 5 lira bile değil, müracaat için gelip gitme parası bile değil. Şimdi, hemen hepsinde benzer durumlar var. Mesela, hizmetlinin bugün emekli olsa bir yıllık ikramiye bedeli 2 milyon küsur, 2 milyon 57 bin lira civarında tutuyor, öğretmenin 2 milyon 653 bin lira tutuyor, işte, kıdemli albay, genel müdür, savcı, milletvekili gibi...

Şunu söylüyorum ben: Bu yasa ölü doğmamalı. Evet, devlete bir külfet getirir mi? Getirir. İki yıla yaymayız biz bunu, dört yıla yayarız ve Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği tarihteki emeklilik şartlarına emsal durumda olan görevlinin şartlarını bunlara da uyguluyoruz, oradan 3-5 kuruş çıkıyorsa bunu da iki yıl içinde ödemeyiz, dört yıl içinde öderiz. Faiz uygulamayalım. Anayasa Mahkemesi kararından sonra da güncelleyelim ama faiz uygulamayalım.

Şimdi, Sayın Genel Müdürümle arada ben görüşüm, Anayasa Mahkemesinin benzer başvuruları iptal ettiğini söyledi. Doğrudur, o karar çok doğru bir karar çünkü yasal zemin yok. Şu anda Emekli Sandığı Yasası'nda bu konuda, güncelleme konusunda yasal zemin yok, reddetmiştir, doğru yapmıştır. Dolayısıyla, biz yasal zemine kavuşturup yani 42 kuruş, 43 kuruş, 1 lira, 2 lira gibi vatandaşla dalga geçemeyelim diye düşünüyorum. Hatta, bir örnek de var. Bilmiyorum, belki, bunu araştırabiliriz, yanlış bilgi gelmiş olabilir, bu konuda maddi ve manevi tazminat davası açanların olduğunu biliyorum. Hatta, devlet dalga geçiyor diye... Yani, öyle bir para çıkıyor ki yani şimdi siz faiz uygulayalım diyorsunuz, 1 lira 42 kuruşa neyin faizini uygulayacaksınız? Fasa fiso yani faiz hesabı. Dolayısıyla, orada da devlet dalga geçiyor diye tazminat davası açıyor -yanlış bilebilirim- tazminat davasını kazananlar var. Yani, bu düzenleme hakça bir düzenleme değil. Devlete bunca hizmet etmiş, hiçbir kusuru olmadığı hâlde emekli olmuş, şu anda otuz yılın üzerindeki hizmetleri biz karşılıyoruz, tamam, defaten ödüyüyoruz ama geçmişte emekli olup... Kendi kabahati değil ki, böyle bir haksız uygulama varsa... Bunlara da Anayasa Mahkemesinin... Ha, devlete yük getirir mi? Getirir, doğru, kabul ediyorum ama biz iki yılda ödemeyelim diyorum bunu, dört yılda ödeyelim diyorum. Zaten bunların birçoğu yaşlı kesimler. Ben babamla ilgili örnek verdim, 42 kuruş olarak hesapladım, 3'le çarp, 3 kere 42, 1 lira 26 kuruş yapar. Şimdi, gel, 1 lira 26 kuruş... Yani bu hiç doğru bir şey değil, bize kızarlar yani bize beddua da ederler söyleyeyim. Bu düzenleme hakça bir düzenleme değil. Anayasa Mahkemesinin kararından önce emekli olanları güncelleyip devlet olmanın, adil olmanın, hakça olmanın gereğini yerine getirelim diyorum. Bu konuda gerek 7.500 liranın 15.000 liraya çıkarılması konusunda gerekse bu şekilde düzenleme konusunda bir önerim var, yani buna destek bekliyorum.

Şimdi, eğer bu düzenleme yapılmazsa 1 lira 26 kuruş alacak kişi veya 1 lira alacak kişi, 50 kuruş alacak kişi mahkemeye gidecek eşitliğe aykırı diye, hakça, adaletçe değil diye. Ya, ne bu sosyal hukuk devletine ne de hakka, hukuka sığar. Bunlar mahkemeye gidecek. Bizim gerek yürütmenin gerekse yargının iş yükü azalmayacak, öyle diyorum ben. Ha, kazanır, kazanmaz ayrı mesele ama biz doğruyu yapmak zorundayız. Burada hakça bir düzenleme yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

Evet, bunu şu şekilde söylüyorum: Tabii, sanıyorum 1979'lu, 1980'li yıllarda bir arkadaşımın babası, orta bir görevli, emekli oldu, gitti Aydınlikevler'den bir ev aldı. Eskiden emekli ikramiyesi bir güvenceydi, şimdi çok gerilerde kaldı. Dolayısıyla, yani buradan gerek ileri yaşta emeklilerimize bir 3 kuruş, 5 kuruş para çıkarsa bir memnuniyet de yaratmış oluruz diye düşünüyorum ben.

Kısaca, önerime destek bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım...

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Evet, ben bunun ertelenmesinden yana olduğumu sizinle baş başayken görüşüm. İşin muhatabı aslında emekçi sendikalarıdır, maalesef, sendikalardan arkadaşlar burada var mı, yok mu emin değilim, olanlar bile söz almadı. Bu yasa Sayın Bakanı bile üzüyor, yüz ifadesinden onu üzdüğünü hissediyorum.

BAŞKAN – Ramazandır efendim, ramazandır.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Gerçekten üzüyor çünkü adil değil ama sendikaları hiç üzmüyormuş gibi... Bunun için dava açan arkadaşları davet etmişsiniz, geç ulaştığını söylediler, bize de geç ulaştı. Dün, aniden, Komisyon toplanacak, bugün oldubittiye gelsin istemiyoruz. Bir iki gün önceden hazırlık yaparız, muhatabı olan sendikalar, dava açan arkadaşları çağırırız, bunu geniş geniş tartışırız diye düşünüyorum. Yine de devletin emeklilere ilişkin kaybettiği bir davayı görüşüyoruz. Emeklilere geçmişe dönük faiz ve yargılama masrafını ödememesini amaçlayan bir şey. Her şeye bütçe var ama sağlığa olunca, emekliye olunca bütçe yok. Emeklinin yasal haklarını tırpanlama amacıyla. Aşağıdaki maddelerde de göreceğiz ki teşvikler var, şeyler var ama iş şeye geldi mi... Kim ne derse desin Türkiye'de kirli bir savaş var, bu savaşa değil emekçiye, barışa, sağlığa bütçe ayrılсын istiyorum.

Önergemizi hazırlayıp muhalefet şerhimizi daha sonra koymak şartıyla şimdilik diyeceklerim bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Fırat...

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli misafirler, sayın üyeler, sivil toplumun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, aslında hayırlı bir yasa çalışması yapıyoruz. Yıllarca, otuz yıldan fazla çalışanlara kanunla belirlenen otuz yıllık emekli ikramiyesi dışında ikramiye verilmiyordu. Bu emekli vatandaşlarımızın bu sıkıntısını gidermek için bu yapılan düzenlemenin emeklilerimize ve Hükümetimize, devletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Elbette ki o vatandaşlarımızın o zaman ödenmeyen paralarının hak kaybının olmaması için elimizden geleni yapacağız. Yani onları mağdur etmemek için ne gerekiyorsa elimizden geleni yapacağız, buna inanıyoruz, Hükümetimiz de bu konuda çalışma yaptı, güzel de bir çalışma olmuş. Diyelim ki 2002 yılında veya 2005 yılında emekli olmuş, otuz yıl, otuz beş yıl veya kırk yıl çalışmış, otuz yıllık ikramiyesini almış. Hakkaniyetli olan, insani olan, normalde o sürede alması gereken kırk yıllık paranın verilmesiydi ama verilmemiş, o zaman ki kanunlarımızda bu yokmuş. Bugün biz bunun haksızlık olduğunu, bunun bir hak ihlali olduğunu kabul ederek bir düzenleme yapıyoruz, diyoruz ki: “Bundan böyle -zaten 2015 yılının başından itibaren başladık- kaç yıl çalışmışsa o yılın karşılığında emekli ikramiyesini alması gerekir.” Diğer taraftan, gerek mahkemeye başvurular gerek başvuru başvurularına olumsuz cevap alanlar için de yeni bir düzenlemeyle diyoruz ki: “Bunların hakkını biz, bir yıl içinde başvururlarsa ilk üç ay içinde 7.500 liraya kadar olan kısmını ödeyeceğiz, gerisini de bir yıl içinde ödeyeceğiz.” Tabii, bu insanlarımız haklı olarak şunu söyleyebilirler: “Biz bugün emekli olsaydık bu kadar para alabilirdik, bana verilecek olan para bugünkü ikramiyeyi karşılamıyor.” Bu hakka da sahipler ancak şu da var: Buna karşılık, bunların zaten bugüne kadar böyle bir hakları da yoktu, alamıyorlardı, kanunen böyle bir şey yoktu. Bu düzenleme yapılıyor ama burada önemli olan gerek devletimizin imkânları gerek vatandaşlarımızın da haksızlığa uğramaması için bir vade farkı faizi mi eklenir veya bugünkü ikramiye oranında bir hesap yapılır. Eğer devlet hakikaten bu yükün altından kalkabilecek gibiyse bu emekli kardeşlerimizden bunu esirgemememiz gerekiyor. Ama, bunun bir çalışması yapılır, gerekirse Genel Kurulda bir ek maddeyle bu düzenlenebilir. Ya vade farkı ödenir ya da bugünkü fiyatlar üzerinden hesaplanıp o zarar tazmin edilir. Ama burada en azından teknik çalışmanın yapılması... İşte, adliye giderse ne ödeyeceğiz, gitmezse ne ödeyeceğiz, bunun çalışması eğer detaylı olarak yapılırsa emin olun ki biz hem emeklileri memnun etmiş oluruz hem de devletimizi zora sokmamış oluruz.

Tekrar kanunun hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akkaya...

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; bizim bu konuyla ilgili bir önergemiz var, herhâlde onu daha sonra görüşeceğiz.

BAŞKAN – Efendim, tabii, bu madde üzerinde genel görüşme, önergeyi konuşacaksınız.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Şimdi, tabii, bu madde hepimizin desteklediği bir madde. Yani, burada oturan Komisyon üyelerinden bu maddeye “hayır” diyecek hiçbir üyemiz olduğunu ben düşünmüyorum çünkü bir hakkın yerine getirilmesiyle ilgili bir düzenleme.

Burada Anayasa Mahkemesinin kararına bir baktığımızda 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14'üncü maddesini de işaret ediyor. Orada, 1475 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi kıdem tazminatıyla ilgili eğer hak ediyorsa defaten yani hemen ödenmesi gerektiğini amir hüküm olarak göstermektedir. Doğal olarak, buradaki getirilen düzenleme kıdem tazminatının ödenme usullerine de aykırıdır. Yani, “7.500 liraya kadar olanını verelim, ondan sonrakini bir takvim yılı geçtikten sonra aynı ay içinde ödeyelim.” demek hem 1475'in 14'üncü maddesine hem de Anayasa Mahkemesinin bu konuyla ilgili vermiş olduğu karara da uygun olmayacaktır. Doğal olarak, burada, ödemenin bir mağduriyet yaratmaması için, tabii, ödeme koşullarının yani belirlenen ücretin de o günkü, işten ayrıldığı zamanki ödenen kıdem tazminatını ne kadar alacaksa onun faizinin belirlenmesiyle oluşacak ücret olarak tek defada ödenmesi yapılan işi doğru kılacaktır.

Yani, biz 1'inci maddeyle ilgili önergemiz üzerinde konuşacağız ama genel değerlendirme... Bu memurlarımıza bunlar ödenmeli çünkü bu milyonları ifade eden bir kanun çünkü 408 bin hak eden var, aileleriyle beraber baktığımız zaman yaklaşık 1 milyon kişiyi belki de etkileyecek olan bir durum söz konusudur. Türkiye'deki çalışan kesimlerin toplamına baktığımızda, oluşacak miktar ne olursa olsun Türkiye büyük bir ülke, çok sarsacak, bütçeyi olumsuz etkileyecek bir düzenleme değildir. Kaldı ki Hükümetin yapmış olduğu çalışmalara bir baktığımızda neler neler ödendiğini, halkın yararına olmayanlara bile neler ödendiğini, paralar harcandığını biliyoruz, şimdi burada madde madde de bunları tartışabiliriz. Onun için bu devrede bu kulak bile değildir. Onun için tek seferde ödenmesi en doğru olanı olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Demirtaş...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce şunu ifade etmek istiyorum: Sayın üye “Daha önce de haklarını alamıyorlardı, biz haklarını veriyoruz, daha ne istiyorlar?” demeye getirdi ama...

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Yok öyle demedim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Ya o anlama geldi ama öyle değil bu, bunu AKP Hükümeti vermiyor Sayın Üye, Sayın Vekilim.

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Daha önce yapılan bir kanunla verilmiyor. Şu anda kanunu düzeltip veriyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Bakın, bunu Anayasa Mahkemesi iptal ediyor, bakın bir buçuk yıl siz bu insanları süründürüyorsunuz mahkeme kapılarında. Şimdi diyorsunuz ki: Çıkan fatura biraz ağır oldu bunu hafifletelim diyorsunuz. Önce bunu bir düzeltelim. Yani bu...

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Bir kere bir yanlış düzeltiyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Yani yargı kararlarına hepimiz uyacağız, yani Anayasa Mahkemesi kararları da bütün yargı kararları gibi hepimizi bağlar. Dolayısıyla, yani buna iktidar da Hükümet de bütün hepimiz uymak zorundayız, hukuk devletinde böyledir. Dolayısıyla, hukuk devletinin gereği olarak bu düzenleme getiriliyor.

Şimdi, burada tabii "7.500 Türk lirasına kadar olan kısmı başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde, varsa kalan kısmı ise ilk ödeme tarihinden itibaren hesaplanarak kanuni faiziyle birlikte takip eden yılın aynı ayı içinde ödenir." diye bir hüküm konulmuş. Ya, bu da aslında bana göre hakkın özünü zedeleyen bir düzenleme çünkü siz burada bir dava açan kişilere kazandığı takdirde hemen bu parayı ödüyorsunuz, hakkını ödüyorsunuz, teslim ediyorsunuz ama bu getirdiğiniz düzenlemeyle birlikte 7.500 lirasını şimdi verelim diyorsunuz, geri kalanı da bir sene sonraya verelim diyorsunuz. Üstüne üstlük, bir sene sonraya ötelediğiniz bu hakkı faizsiz verelim diyorsunuz. Bakın, yani bir mağduriyet var zaten, bu insanlar zaten mağdur olmuşlar, bir mağduriyet daha oluyor bence burada.

SALİH FIRAT (Adıyaman) – "Faiz eklenerek" diyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Burada devletimiz, yani hep AK PARTİ övünüyor, işte şöyle güçlüyüz, şöyle iyiyiz, şöyle ekonomimiz harika, bütçemiz müthiş hep fazla veriyoruz ama memura gerince yok. Yani olmaz, bunun bir kalemde verilmesi gerekir diye düşünüyoruz. Bu şekilde zaten hukuka da aykırı olduğunu düşünüyorum.

Öte yandan, avukatların vekâlet ücretiyle ilgili bir indirim söz konusu. Bu idari yargıda, idare mahkemelerinde 2016 yılı için karşı taraf vekâlet ücreti bin TL şimdi, bu 2016 yılı için açılan bir davada. Yani, bu süreçte zaten bunlar bu şekilde sonuçlanacak, bundan sonra da zaten dava açma imkânı yok, devam eden davalar için bu getirilmiş. Yani bin TL'yi 250 TL'ye düşürüyorsunuz. Bakın, bu da açık ve net bir şekilde hukuka aykırı bir düzenleme. Bu Danıştay tarafından iptal edilir veya işte, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilir diye düşünüyorum. Çünkü bakın, avukatlık ücretini, avukatlık asgari ücret tarifelerini Barolar Birliği ile Adalet Bakanlığı birlikte belirliyor. Yani, bu rakam Adalet Bakanlığı ve Barolar Birliğinin tekelinde olan bir rakam. Bunu ayrı bir kanuni düzenlemeyle değiştiremezsiniz.

Öte yandan, bin liralık olan ücret 250 TL'ye düşüyor, zaten avukatın resmî bir vergi yükümlülüğü var. 250 TL'nin yüzde 18'i KDV, yüzde 20'si stopaj, baktığımız zaman 140-150 lira civarında bir rakam kalıyor. Yani bu da bir profesyonel bir meslek yürüten bir kişi için son derece düşük bir rakam yani onun emeğini karşılayacak düzeyde değil. Bu boyutuyla da eğer Barolar Birliği bunu yargıya götürürse iptal ettirir diye düşünüyorum.

Maddenin diğer eleştirilerine yönelik itirazlarımızı da önerge üzerinde konuşurken ifade edeceğim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş, teşekkür ediyorum.

Böylece madde üzerinde görüşmeleri tamamladık, şimdi önerge işlemlerine geçiyorum.

Madde üzerinde iki adet değişiklik önergesi vardır, okutuyorum, işleme alacağız.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 Esas Numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1'inci maddesiyle, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'na eklenmesi öngörülen Geçici 226 maddenin birinci fıkrasında yer alan "7.500" ibaresinin "15.000" şeklinde değiştirilmesini ve birinci fıkranın sonuna "07.01.2015 tarihinden önce emekli olanlar için yapılacak ödemelerde, 07.01.2015 tarihi itibarıyla emsal durumdakilere yapılacak ödemeler esas alınır, ayrıca faiz ödenmez." cümlesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Fahrettin Oğuz Tor

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Önerge sahibi konuşacak.

Buyurun efendim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – 1'inci maddede bu konuya dile getirmiştik. Şimdi, tekrar ben teyit etmek bakımından söylüyorum. Mesela, bizim Türk parasından 6 sıfırın atılması 2005 tarihinde yapıldı. Şimdi, hesaplıyorsunuz, 6 virgül sol tarafa kaydırıyorsunuz, rakam küçücük kalıyor. Mesela, 1991'i ben çıkarmıştım. 7'nci dereceden bir hizmetli bugün itibarıyla bakiye hizmetleri bir hizmet yılı için alacağı miktar 0,93 kuruş, 1 lira bile değil. 3'ün 8'indeki bir memur artı 600 ek gösterge –o zaman eğitim öğretim hizmetlerinde 600'dü sonra 2005'te arttı galiba ek göstergeler- 1,31 lira. 1'in 4'ündeki bir müdür artı 1.300 ek gösterge olarak bir hesaplama yaptık 1,60 kuruş. Bir öğretmen için 1'in 4'üne gelmiş uzun yıllar çalışmış 1.750 ek gösterge 1,76 kuruş. Mühendis için 1'in 4'ünde 2.100 teknik hizmetler sınıfı 1,88 kuruş. Kıdemli albay için 1'in 4'ünde, 3300 ek gösterge o tarih itibarıyla, 2,30 kuruş. Genel müdür için 2 lira 16 kuruş. Hâkim savcı için 2 lira 30 kuruş. 1991'de emekli olan bir milletvekili için de hesap yapıldığı zaman geride kalanlar da dâhil 3 lira 1 kuruş biz para ödeyeceğiz buna. Yani işte, bir yıllığı bu, milletvekilinin beş yıl fazlası varsa 15 lira para ödeyeceğiz biz buna. Bu sınırı geçen bir tek milletvekili var. 10 liranın altında kurum ödeme olarak göndermediği için hâkim savcıya bile yani 2 lira yani beş yıl çalışsa onu bile göndermiyoruz neredeyse.

Ahmet Selim Yurdakul

Antalya

Dolayısıyla maddeyi şöyle düzenlememiz lazım bizim: Bu durumda olanlara hiç ikramiye hesap etmeyeceğiz ya da hiç hesap etmeyeceğiz. Hesap edersen bize beddua ederler. Düşünebiliyor musunuz yani şimdi 1 kuruş, 2 kuruş, 3 kuruş, 5 kuruş, 10 kuruş para. Mesela bir öğretmen, burada aldığım notta 1,76 kuruş, beş yıl ilave olsa 10 lira bile değil, bize beddua etmez de ne yapar. Kendisinin suçu yok, kabahati yok. İşçi olsaydı, kıdem tazminatı olarak bunu alacaktı, işçi olarak alacaktı, orada bir sınırlama yok, kırk yıl da çalışsa alıyor ama memur olduğu zaman statüko uygulanıyor ve bunu alamıyor. Bu doğru bir yaklaşım, hakça bir yaklaşım, adil bir yaklaşım değil.

Dolayısıyla, buradaki 7/1/2015 tarihi Anayasa Mahkemesi kararının Resmî Gazete’de yayınlandığı tarihtir. Bu tarihte emsal durumda olanlara yapacağımız hesaplama ne olacak yani? Mesela, bugün itibarıyla bir hizmetlinin alacağını söyleyeyim, 2 bin lira, beş yıl hizmeti varsa 10 bin lira alır. Yani, mesela bir memur gene 2.180 lira, beş yıl fazlası varsa 10 bin lira alır. Müdür 2.579 lira, o da beş yılı varsa 12.500 lira alacak. Bir öğretmen 2.653 lira, beş yıl hizmet fazlası varsa 11 bin falan. Yani bu tabii, devlete bir yük getirir mi? Getirir, getirmez demiyorum. Orada da yani bütçe imkânları da malum. Mesela hepsi defaten ödensin demedim. Önergemde “7.500” “15.000” olsun diyorum. Neden diyorum? Sayın Bakanım üst düzey görevli olup elimizi vicdanımıza koyalım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Mesela kaç kişi artar hesap edince?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Bu üst düzey görevlilerin tamamı bu parayı aldı faiziyle birlikte aldı. Genelkurmay Başkanı da aldı, Yargıtay Birinci Başkanı da aldı, kuvvet komutanları da aldı. Geride kim kaldı? Alt düzeyde, bundan haberi olmayan garip guraba kaldı, maalesef gerçek bu.

Şimdi, dolayısıyla 15 bin liranın bütçe imkânlarına göre hepsi ödensin, kırtasiye azalsın ama güncellensin diyorum ben. Yani 1 lira, 2 lira için beddua almalıyım, bize bu yakışır. Önergemin kabul edilmesini diliyorum. Sayın vekilim de zaten benzer şeyler söyledi. Yani, Sayın Bakanım, özellikle rica ediyorum. Yani iki yılda ödemeyelim, dört yılda ödeyelim. Süreyi uzatalım, beş yılda ödeyelim diyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Haberi yok diyorsunuz ama avukatlık şirketleri herkesin cep telefonlarına mesaj gönderdi. Yani nasıl haberi yok, herkesin haberi var.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Bakanım yok, emin olun yok.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 120 bin kişi bu işe müracaat etti, siz benden çok daha iyi biliyorsunuz.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Şu anda 100 binin üzerinde ama 350-400 bin kişiden bahsediyoruz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Onu anlattım zaten.

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açarsanız kayda geçer Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Demin de ifade ettim. Bana bu konu soruldu: “Bunu ödeyecek misiniz?” denildi. “Çalışıyoruz üzerinde.” dedim. “Mahkemeye başvurdu mu?” dedim. “Hayır, ben devleti mahkemeye vermem.” dedi.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Doğru.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şimdi, bu hassasiyeti olan var, başka türlü değerlendiren var ama bu konuda, bu 400 bin kişiye birebir... Siz merak etmeyin belki o dediğiniz gibi parası çok az olanlara ulaşmamış olabilir ama onlara da avukat ücretlerinden ulaşıyorlar. Yani, bu konuda nasıl bir iletişim olduğunu siz de biz de biliyoruz, bunlara ulaşıldı.

Aynı zaman da şunu söyleyeyim ben: Bakın, 7.500 lirayla -toplam 408 bin kişi ya- 345 bin kişiye ödeme yapılacak. Geriye kalan ikinci taksitle de ancak 63 bin kişiye ödeme yapılacak. Yani önemli bir bölümü, 345 bin kişilik bölümü zaten bitiyor yani 7.500 lirayla. Demek ki 7.500 lira ile 6 arasındaki şey hemen hemen 345 bin kişiye tekabül ediyor.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – En düşük ne kadar Bakanım?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani çok düşükler var.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Bir örnek verebilir misiniz acaba?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ya mahkeme kararlarında var zaten yani konuşulan mahkeme kararlarında var.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Yanınızda varsa söyleyebilir misiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bakın, sanki bu bizim şeyimizmiş gibi...

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Hayır, sadece öğrenmek için soruyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Anayasa Mahkemesine müracaat eden kararlarda da bunlar var, biraz önce söyledi Fahrettin Bey.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 1 lira filan doğru mu söyledi? Ben inanamamıştım da 1 liraya? Doğru mudur?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Doğrudur.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hayır, niye bundan bu kadar şey ediyorsunuz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Vallahi merak ediyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Niye merak ediyorsun söyle?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Millet adına merak ediyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bir insan ne kadar çalışıyorsa onun karşılığını alacak, başka bir şeyin de karşılığını almayacak. Burada da bir hakkaniyeti...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 1 lira doğru mudur yani hakikaten? Ben bilmediğim için.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Hesap yanlış değil, 1 lira.

Şimdi, Sayın Bakanım, ben sayın genel müdürümüze de söyledim. Yani, burada devlet dalga geçiyor diye tazminat davası açanları duydum ben. Yanlış olabilir diyorum ama 25 bin lira kazanan olduğu şeklinde böyle bir bilgi geldi, yanlış olabilir ama bu küçük, cüzi rakamlar nedeniyle dava çok gelecek, bunu bilin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bir şey söylüyorsunuz cevap veriyorum. Bir tek tazminat davası yok şu anda açılan kurumumuza.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Yanlış olabilir, düzeltiriz ama bundan dolayı, 1 lira, 2 liradan dolayı emin olun, idarenin yükü azalmayacak, yargının yükü azalmayacak, onu söyleyeyim. Keza avukatlar şimdi bunu kabul etmeyecek yani daha çok dava artabilir. Ama, hepsi bir tarafa diyorum ben, ödeme süresini uzatalım, iki yıl olmasın, dört yıl olsun ama adil bir düzenleme yapalım. 1 lirayla, 2 lirayla yani vatandaşı kızdırmayalım, yazıktır, günahdır. Hiçbir suçu da yok, günahı da yok. Zamanında verilseydi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Elinizdeki bir şey mi arkadaşlar? Ne kadar veriliyorsa, hesap ne kadar o kadar göndereceğiz. “Devlet” dediğiniz böyle bir yapıdır. Yani, bunun azı veya fazlası 30 bin lira, 17 bin lira, 20 bin lira verdiğimiz veya hesaplanan bu konuda kendine ait hesabına gelebileceği elbette ki kabul edecek de, ondan biraz daha aşağı olan veya daha fazla aşağı olanla ilgili bizim kendi adımıza bir değerlendirme yapma kabiliyetimiz şu anda söz konusu değil ki. Böyle bir kabiliyetimiz yok, burada bu Komisyonun da böyle bir kabiliyet yok. Bu Komisyon der ki: “Şunu şöyle yapıyorum.” Medise gider, Medis görüşür ama böyle bir kabiliyetimiz yok yani. Burada bir hesaplama yöntemi var.

Anayasa Mahkemesine bu müracaat yapıldı arkadaşlar. Yani, bunu biliyorsunuz ama tekrarlayayım ben size: Anayasa Mahkemesine ilk Hüseyin Remzi Polge tarafından yapılan bireysel başvuru kapsamında verilen Anayasa Mahkemesinin 19/9/2015 tarihli ve 29.840 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan -25 Haziran 2015 tarihli ve başvuru numarası- 2013/2166 sayılı kararıyla reddedildi, hem güncellenmesi reddedildi hem de diğerleri reddedildi. Yine söyleyeyim: İkinci karar, bireysel başvuru kapsamında İbrahim Mete tarafından Anayasa Mahkemesine verilen, bu da reddedildi. Yani, ilgili kanun kapsamında bizim kendi adımıza bir değerlendirme yapma kabiliyetimiz bu konuda yok. Ha, yeni bir kanun çıkaracaksınız, çıkarabilirsiniz, bu ayrı bir şey ama bu çerçeve içerisinde Anayasa Mahkemesine bu konuda da yani aynen sizin saiklerinizle beraber müracaat edildi. Bu müracaatı, bu güncellemeyi Anayasa Mahkemesi reddetti, kabul etmedi yani.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, ben kararı okudum arada.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Usulden o Sayın Bakanım, Anayasa Mahkemesinin işi değil ki güncelleme yapip yapmamak.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Anayasa Mahkemesi bir önceki kararda usulden mi bozdu yani şimdi üzerinde tartıştığımız kararın?

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Hayır, ücreti belirlemeyle ilgili söylüyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, güncellemeyle ilgili.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Otuz yılın üstünü vermesi, Anayasa Mahkemesinin karar vermesi farklı; ne ücret ödeneceğine ilişkin bir güncelleme farklı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Anayasa Mahkemesine bu karar nasıl gidiyor? Diğer yargılamalar sona erdikten sonra gidiyor. Anayasa Mahkemesine direkt başvuru yapma hakkı yok ki.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şeklen bozulmuş.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Olur mu? Oralarda da aynı başvuruları yapmış, en nihayetinde oraya gelmiş ve onu da reddetmiş.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, Anayasa Mahkemesinin kararını ben arada okudum, arkadaşlar gösterdi. Emekli Sandığı Yasası’nda güncelleme yönünde böyle bir yasal zemin, dayanak olmadığı için reddediyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Doğru.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Anayasa Mahkemesi kararı doğru. Ben diyorum ki: Yasal zemini, önümüze geldi, buraya koyalım. Yani, Anayasa Mahkemesinin kararı doğru ama yasal zemin yok, nasıl güncelleyeceksin. Ben diyorum ki: Yasal zemini bu maddeye, 1’inci maddeye koyalım, haksızlığı giderelim diyorum. Son sözüm bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önerge üzerinde müzakere tamamlanmıştır.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi ikinci önergeye geçiyoruz.

TBMM Sağlık Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/724) sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya

İstanbul

Ünal Demirtaş

Zonguldak

Tur Yıldız Biçer

Manisa

Ali Yiğit

İzmir

Aytuğ Atıcı

Mersin

Çetin Arık

Kayseri

"MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 226- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce otuz yıldan fazla emekli ikramiyesine müstahak hizmet süreleri bulunmasına rağmen, otuz tam hizmet yılı üzerinden emekli ikramiyesi ödenenlere, otuz yılı aşan her tam hizmet yılı için, görevlerinden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylık unsurları üzerinden aylıklarını başlangıç tarihindeki katsayılar ve emekli ikramiyesi ödenmesine esas hükümler dikkate alınarak tahakkuk ettirilecek emekli ikramiyesi ve emeklilik tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faizi, kendilerinin veya hak sahiplerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir yıl içerisinde başvuruda bulunmaları şartıyla, başvuru tarihinden itibaren üç ay içerisinde ödenir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce başvuru yapıp dava açmamış olanların başvuruları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yapılmış sayılır.

Görülmekte olan davalarda ayrıca bir başvuru şartı aranmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, kanuni faiziyle birlikte hesaplanacak tutar birinci fıkra hükümlerine göre ödenir. Mahkemelerce, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış davalarda davanın konusuz kalması sebebiyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilir. Yargılama giderleri idare üzerinde bırakılır. Ayrıca, ilk derece mahkemelerince verilen kararlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumunca kanun yollarına başvurulmaz ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan itiraz veya temyiz başvurularından vazgeçilmiş sayılır."

BAŞKAN – Kim konuşacak efendim.

YAKUP AKKAYA (İstanbul) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anayasa Mahkemesinin memur emeklilerine otuz yılı aşan çalışmaları için emekli ikramiyesi ödenmemesine ilişkin 5434 sayılı Kanununun 83'üncü maddesinde ilgili hükmü iptal etmesiyle birlikte emekli sandığı iştirakçisi olan ve kararın yayım tarihi olan 7 Ocak 2015 tarihinden önce otuz yıldan fazla hizmet süresi bulunan ve emekli olanlar Anayasa Mahkemesinin iptal kararından ne yazık ki kurum tarafından resen yararlandırılmamışlardır.

Memur emeklilerimiz bu süreler için Anayasa Mahkemesi kararına istinaden T.C Emekli Sandığına başvuruda bulunmuşlar ve yapılan eksik ödemelerin ödenmesini talep etmişlerdir.

Ancak, kurum, "Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği ve bu hususta alınmış bir mahkeme kararı olması gerektiği" görüşünden hareketle bu başvuruları reddetmiş, ilgili iştirakçiler de söz konusu alacakları için idare mahkemelerine başvurarak bu alacaklarını tahsil etme yoluna başvurmuşlardır.

Hâlihazırda binlerce emekli sandığı iştirakçisi aynı yolu işleterek bu haklarını elde etmeye çalışmaktadırlar.

Danıştay'ın bu konuda Anayasa Mahkemesini gerekçe göstererek memur emeklileri lehine vermiş olduğu yüzlerce karar bulunmaktadır.

Memur emeklilerinin otuz yıldan fazla olan çalışma süreleri için de emekli ikramiyesinden yararlanma hakları Anayasa Mahkemesi kararıyla ve Danıştay kararlarıyla tesis edilmiştir.

Bu nedenle, yasa koyucu olarak kanun önünde eşitlik ilkesi ve sosyal hukuk devleti olmanın bir gereği olarak söz konusu tarihten önce emekli olmuş ve eksik emekli ikramiyesi almış olan Emekli Sandığı iştirakçilerinin de almış oldukları eksik ikramiyelerinin emeklilik tarihinden itibaren kanuni faiziyle birlikte yapılması gerekmektedir.

Bu hak, yargı kararları yoluyla da alınabilir durumdadır ancak yapılması gereken, konunun bir mahkeme süreci işletilmeden sonuçlandırılmasıdır. Bu yolla hukuki bir hak tecelli ettirilmiş olacağı gibi, aynı zamanda devlet yargılama gideri ödemekten kurtulacak ve mahkemelerimiz gereksiz iş yükünden kurtulacaktır.

Teklifimizle henüz dava açmamış otuz yıldan fazla çalışması bulunan Emekli Sandığı iştirakçileri veya varislerine otuz yıldan fazla olan hizmetleri için emeklilik tarihinden itibaren işleyecek kanuni faiziyle birlikte bu hizmetlerine ilişkin emekli ikramiyelerinin ödenmesi ile davaları derdest olan Emekli Sandığı iştirakçilerine de aynı şekilde işletecek kanuni faizle birlikte emekli ikramiyelerinin ödenmesi ve Emekli Sandığı'nın davaları kabul ederek temyiz etmemesi önerilmektedir.

BAŞKAN – Bir söz talebi var.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, az önce bize 7.500 lira altında olup da hemen ödenecek kişi sayısını yaklaşık 350 bin verdiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 343 bin.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 7.500 altı ödenecek kişi sayısı?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 345 bin. 63 bin kişi de diğer tarafta var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tamam, 345 bin kişi 7.500 liranın altında.

Şimdi, bir de resmen soruyorum: 10 liranın altında kaç kişi var, 100 liranın altında kaç kişi var?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hesaplamadık.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hesaplamadınız. Böyle bir şey mümkün değil çünkü 2 milyar lira bir yük getireceğini söylediğinize göre bütçeye, mutlaka bunun hesabı yapılmıştır Sayın Bakan, belki size iletmemiş olabilir bürokrat arkadaşlarımız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Olabilir, bende şu anda böyle bir hesap yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ne zaman verirsiniz Sayın Bakan bunu bize?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sorduğunuz zaman veririz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sordum Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tamam, vereceğiz. Hazırlıklarımızı yapar veririz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Peki.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Daha önce de sorduğunuz şeyleri burada not aldık ve size gönderdik.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, daha önce sorduğumuz ve gönderdiğiniz şeyleri birazdan size 2'nci maddede söyleyeceğim cevap vermediğinizi. Bakın, hiçbir zaman hazırlıksız gelmedim, hayır. Cevap vermiş gibi yapıyorsunuz ama içeriğini okuduğunuz zaman hiçbir şey olmadığını anlıyorsunuz. Hepsini getirdim, hiç boş konuşmayız. Bakın, tek tek üzerlerinde iade taahhüt kâğıtlarıyla beraber. Gene sordum İŞKUR'la ilgili, cevap vermediniz. Gönderdiniz, içinde bir şey yok. Bunu da şimdi kayıtlara geçmesi açısından söyledim. 10 liranın altında ve 100 liranın altında kaç kişi olduğunu mutlaka bürokratlar hesaplamıştır, biliyordur. Mümkünse toplantı bitmeden bu bilgiyi istihdam ediyorum efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerge üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Böylece tasarı metninin maddesi üzerinde görüşmeler tamamlandı.

Şimdi 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Gerekliğinde Kurumun faaliyet alanı ile ilgili ihalelere, projelere ve programlara münferiden Veya ulusal ya da uluslararası kuruluşlarla işbirliği halinde katılmak suretiyle, yurt içinde veya uluslararası düzeyde kurum ve kuruluşlara eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek."

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde görüşmeye geçiyoruz.

2'nci madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önergemiz var, okutup işleme alacağım.

TBMM Sağlık Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu
Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/724) sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya

İstanbul

Ünal Demirtaş

Zonguldak

Tur Yıldız Biçer

Manisa

Ali Yiğit

İzmir

Aytuğ Atıcı

Mersin

Çetin Arık

Kayseri

"MADDE 2- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

e) Gerekliğinde Kurumun faaliyet alanı ile ilgili ihalelere, projelere ve programlara münferiden veya kanunla kurulmuş meslek örgütleri ile sendikalarla işbirliği halinde katılmak suretiyle, yurt içinde veya uluslararası düzeyde kurum ve kuruluşlara eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek."

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, burada İŞKUR'un çeşitli ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği yapmasını gündeme getirdiniz, elbette akılcı olabilir ancak İŞKUR'un tek başına yapmadığı ne var acaba? İŞKUR ciddi bir kurumdur. Nereden ihtiyaç duyduk da böyle bir şeye gittik, onu ben tam olarak anlayamadım, bir.

İkincisi: Bu uluslararası ve ulusal kuruluşları bize önceki oturumda saydınız, kayıtlara da geçti. Tekrar kamuda herhangi bir yanlış anlam oluşmaması üzerine bunları buraya dercetmeyi düşünür müsünüz? Bu kurumların hangi kurumlarla iş birliği yapacağını buraya yazmayı düşünür müsünüz diye tekrar soruyorum.

Bir de Sayın Bakan, daha önceki konuşmamda da söylediğim gibi -şimdi size de göndereceğim- hem bilgi edinmeden size bir yazı göndermişim, cevap vermediniz; üst kurula yazdım, üst kurul sizin cevap vermenize hükmetti, yine cevap vermediniz. Bir komisyon toplantısında İŞKUR'la ilgili istediğim bilgileri sizden istedim, söz verdiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Mersin'le ilgili mi?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Mersin ve Türkiye'yle ilgili.

Bir yazı gönderdiniz, muhtemelen bu yazıdan haberiniz yoktur. Bu yazıda benim sorduğum hiçbir soruya cevap vermediniz. Uygun görürseniz ben bunları size göndereyim bir göz atın. Yani, bürokratların da sizi verdiğiniz sözde tutmaya çalışması lazım çünkü Türkiye Cumhuriyeti'nin bir bakanı olarak söz veriyorsunuz ve verdiğiniz sözde de mutlaka durmanız gerekiyor. Şimdi, izniniz olursa bunları size göndereceğim ve bana nasıl cevap verilmediğini siz de kendiniz göreceksiniz. Tekrar geri isteyeceğim o belgelerimi yalnız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım, buyurun.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – 2'nci maddeye katılmadığımızı, karşı çıktığımızı önce belirtmek istiyorum. Bunun için yazılı soru önergemizi de hazırlıyorum.

Burada İŞKUR'un Suriyeli mültecileri çok uluslu firmalara kiralanmalarını sağlayacak bir aracı kurum gibi çalışması amaçlanıyor. Bu, resmen köle tüccarlığı. Aynı yasayla özel istihdam büroları kapsamında getirilmişti.

Bakanım burada "Zaman yetmedi, sabaha karşı biz bunu çekmiştik." gibi nedenler sundu ama bunu yine iddia ediyorum, kendi içine sinmediği için çekilmişti, zaman yetersizliğinden değildi. Bu yasanın halkın yararına olmadığını bildiğiniz için çekmişsiniz, geri çektiğiniz için sizi kutluyorum ama tekrar getirdiğiniz için de asla bunu kabul etmiyorum. Şimdi, bunu sıkıştırmaya çalışıyorsunuz. Bunun için değişiklik önergemi ve soru önergemi daha sonra vereceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeler üstünde görüşmeler tamamlandı.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci madde üzerinde görüşmeler tamamlandı ve maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 4904 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Proje karşılığında aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar

EK MADDE 1- Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşların kaynaklarından Kuruma proje karşılığı aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar hakkında, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 32 nci maddesi doğrultusunda işlem yapılır."

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde bir tane önerge var, okutup işleme alacağım.

TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/724) sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Yakup Akkaya

İstanbul

Ünal Demirtaş

Zonguldak

Tur Yıldız Biçer

Manisa

Ali Yiğit

İzmir

Aytuğ Atıcı

Mersin

Çetin Arık

Kayseri

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

3'üncü maddeyle Türkiye İş Kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda bir izleme oluşturuyorsunuz.

Şimdi, burada Maliyeden kimse var mı? Sayıştaydan var mı acaba kimse?

BAŞKAN – Maliye burada.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, izin verirseniz, bize bürokrat arkadaşlarımız bilgi verebilirler mi? Yani, böyle bir hesabın ayrı toplanmasının denetim açısından mahzuru var mıdır, yok mudur; ne getiriyor, ne götürüyor, bize bir bilgi versinler.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kim...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayıştaydan kimse olmadığını söylediniz değil mi Başkanım?

BAŞKAN – Maliyeden var.

Sizden bilgi vermek isteyen var mı efendim bu maddenin gerekçesiyle ilgili/

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Arkadaşımız var.

İŞKUR HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – Söz konusu düzenleme, aslında, hâlihazırda 5234 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi olarak mevzuatımızda yer alıyor ve bu mevzuat çerçevesinde 1 ve 2 sayılı cetvelde yer alan kamu idareleri yani genel bütçeli ve özel bütçeli kuruluşlar, bakanlıklar, bağlı kuruluşlar, üniversiteler bu kapsamdan yararlanıyorlar. Buna ilişkin de yine Maliye Bakanlığımızın çıkarmış olduğu bir yönetmelik var bu hesapların nasıl izleneceğine dair. Yine, Maliye Bakanlığımızın Muhasebat Genel Müdürlüğü bu hesaplara ilişkin kodların ne şekilde yürütüleceği, ne şekilde tutulacağı ve izleneceğini disiplin altına almış durumda. Dolayısıyla, aslında hâlen 1 ve 2 sayılı cetveldeki idarelerin kullanmış olduğu bir sistemden İŞKUR'un kurumsal kapasitesini artırmak amacıyla İŞKUR'un da yararlanmasını sağlıyoruz. Aslında yeni bir düzenleme değil, var olan bir düzenlemenin kapsamını İŞKUR'a dâhil etmiş oluyoruz efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Siz Maliyeden miydiniz?

İŞKUR HUKUK MÜŞAVİRİ MEHMET KURT – İŞKUR'danım efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Maliyeden bir bilgi alalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, Maliyedeki arkadaşımız, buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Efendim, buradaki mesele şuydu: Aslında 5234 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlardan tamamen hibe kaynaklı gelen proje karşılığı tutarlar hâlihazırda özel hesaplarda izleniyor, onun gerekçesini arz edeceğim. Fakat İŞKUR 4 sayılı cetvele tabi, Sosyal Güvenlik Kurumu tanımı içerisinde yer alıyor dolayısıyla proje almada sıkıntı yaşıyor. Veya şöyle söyleyeyim: Aldığı projeler sistem içerisinde gittiği zaman projelerin uygulanmasında sıkıntılar yaşanıyor. 5234 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin getiriliş gerekçesinden bahsedip konuyu arz etmeye çalışayım efendim. Mesele şuydu, bu madde zamanında niye getirildi, 2004 yılında: Biz Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kaynaklara aslında para aktarıyoruz Türkiye Cumhuriyeti olarak bütçemizden fakat oradan projeleri alamıyorduk. Nedeni şuydu: Projeye hizmet veren kamu görevlileri, özellikle öğretim üyeleri, öğretim elemanları başta olmak üzere bu projeye yaptıkları hizmetlerin karşılığını alamıyorlardı çünkü bizim personel hukukumuz buna elvermiyordu. Hem özendirme amacıyla hem de fonlayan uluslararası kuruluşlar kendi, ayrı bir kural içerisinde bu paraların harcanması gerektiğini talep etmişlerdi. Bütçe içerisinde harcadığımız zaman proje sözleşmesinin gerekleri yerine getirilemiyordu. Projeleri Türkiye Cumhuriyeti'ne, ülkemize para çekmek için özendirici bir madde olarak Maliye Bakanlığı olarak zamanında biz bunu getirmiştik. Sosyal güvenlik kurumu ve düzenleyici denetleyici kurumlar dışarıda tutulmuştu fakat sosyal güvenlik kurumları da hatta düzenleyici denetleyici kurumlar da bunu talep ediyorlar bugün itibarıyla. Para geliyor, tamamen hibe, ayrı bir yerde tutuluyor, Bakanlığımızca belli bir disiplin altında bu paralar muhasebeleştiriliyor, harcanıyor, evraklar saklanıyor, Avrupa Birliği veya uluslararası kuruluşların denetiminden geçiyor ama bizim Sayıştay denetimine de tabii, Muhasebat Genel Müdürlüğünün verdiği bilgiye göre.

Şimdilik bunları arz edeyim efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani Sayıştay denetimine açık mı, tabi mi? Değil herhâlde.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Açık açık, Sayıştay denetimine açık.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI UĞUR SANCARBABA – Şöyle: Sayıştay Kanunu'nun kapsamı, biliyorsunuz, 6085 sayılı Kanun'la özel hesaplarda işleyen tutarların ya da fonların da Sayıştay denetimine tabi olduğu şekilde 4'üncü maddede genel bir denetim alanı belirlendi. Dolayısıyla, benim şu anda teknik bilgim, Sayıştay denetimine tabi olduğu söylüyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan "Sayıştay istemiyor bunları, 'Ayrır.' diyor, biz onun için ayırdık." dedi de ben onun için sordum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayıştay denetimine muhakkak tabi hepsi. Sayıştay diyor ki: "Yani, senin kendi hesabın içerisinde ben bunu görmek istemiyorum. Üniversiteler gibi, diğer kurumlar gibi ayrı bir hesapta, özel bir hesapta izlenmesini istiyorum." Onun için de biz birtakım hibeleri alamıyorduk, birtakım hibeleri değerlendiremiyorduk. Farklı bir şey yaptığımız yok yani. Maliyenin söylediğiyle çelişkili bir tarafı yok, aynı şeyi yapıyoruz.

BAŞKAN – Evet, efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım, buyurun.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Bu 3'üncü maddeye yine karşı olduğumuzu belirtmek istiyorum. Çünkü İŞKUR'a Avrupa Birliğinden gelen bu fonlar "özel hesap" adı altında nereye harcanacağını hesabı sorulamaz şekilde muhasebeleştiriliyor. Bu özel hesap yaklaşımı Anayasa'nın bütçe şeffaflığı, hesap verilebilirlik ilkesine aykırı. Yani, bu

asında Türkiye Cumhuriyeti'nin her şeyine aykırı. Demokrasilerde böyle özel hesap, sorulamaz hesap yoktur, kuruluşu kuruluşuna hesap sorulabilmelidir. Bütçe son yıllarda bu özel hesaplarla doldu. Yani, bu kuruma bir para aktarılıyor ama dönem sonunda bu paranın nereye harcandığının hesabı sorulamıyor, bir nevi örtülü ödenek gibi.

Biz buna karşı olduğumuzu... Soru önergelerimizle bunu açıklayacağız daha sonra.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyorum. Önerge üzerinde müzakereleri böylece tamamladık.

Şimdi, Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, maddeyi oylarınıza sunuyorum: 3' üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 12- İşverenler; bu Kanun, 2828 sayılı Kanun, 3294 sayılı Kanun, 4447 sayılı Kanun, 4857 sayılı Kanun, 14/7/2004 tarihli ve 5225 sayılı Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu ile 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında sağlanan sigorta prim teşvik, destek veya indirimlerinden, ait olduğu aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresinden itibaren altı ay içerisinde talepte bulunması halinde yararlandırılır, bu süre içerisinde yapılacak değişiklik talepleri de dikkate alınır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan başvurular hakkında da birinci fıkraya hükmü uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşü alınarak Kurumca belirlenir."

BAŞKAN – 4' üncü madde üzerinde önerge yok, söz talebi var.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, şimdi, bu Sayıştayın 2014 raporunda iki tane örnek vaka vermişler 8' inci ve 10' uncu sayfalarda. "Muhasebe yetkilisinin sorumluluğu dışında açılan banka hesaplarının bulunması." diyor, bir. Bir diğer bulgu da "Muhasebe yetkilisinin sorumluluğu dışında açılan banka hesaplarının bulunması" şeklinde. İki tane bulguyu tespit etmiş ve "Mutlaka tüm hesapların muhasebe sisteminden takip edilerek mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir." diyor. Yani, sizin söylediğinizin tam tersini söylemiş Sayıştay raporunda, 2014' te. Yani, ezcümle diyor ki: "Mali tabloların tam ve doğru bilgi sunabilmesi için tüm hesapların muhasebe sistemlerinde takip edilerek mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir." Bunu ben yazmamışım, Sayıştay raporu.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şimdi, arkadaşımız diyor ki: 2011'de sadece 27 milyon euroluk bir ödenek bunun için İŞKUR'dan Avrupa Birliğine bizim İdari Mali İşler Başkanlığımızdan geri gönderildi, kullanamadık, sırf bu yüzden yani bu ölçekten dolayı. Şimdi, bu önümüzdeki günlerde tekrar gelecekseniz gene aynı sıkıntıyla karşı karşıya kalacağımızı ifade ediyor arkadaşlarımız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, ben o paraların kullanılmaması yönünde bir şey söylemiyorum, elbette kullanılsın, elbette İŞKUR proje alsın, elbette para gelsin, elbette cazip olsun, bunda da bir sorun yok yani niye İŞKUR büyümesin ki yani düşman bir kuruluş mu? Ama burada, bakın, Sayıştayın 8 ve 10' uncu sayfaları önümde, açık ve net bir şekilde...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayıştayın önerisi var, biz size Sayıştayın önerisini gönderelim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, öneri değil, burada rapor yazmış Sayıştay. Sayın Bakanım, gönderilsin...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Önerisi var, önerisini biz size gönderelim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Nedir efendim? Sayıştaydan kimse yok ki burada, kim...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hayır, hayır, bizde önerisi var, biz size önerisini gönderelim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, önerisi olabilir, tamam yani yorumlarız ama Sayıştayın 2014'teki resmî raporu diyorum size yani "Mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir." diyor. Yani, ben buradan para harcamanın zor olduğunu anlıyorum. Proje alıyoruz, illa ki ihalesi, öğretim üyesine para ödenmesindeki zorluklar, tamam, "Elden de ödeyebilirsin." diyor, "Makbuz yap." diyor o özel hesapta tamam ama sonuçta burası bir hukuk devletiyse Sayıştay da diyor ki: "Hayır." Yani, sizin söylediğinizin tam tersine... Sizin söylediğiniz pratik olabilir. Doğrudur, para kullanılır.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şimdi bakın, arkadaşlar diyorlar ki –onlar haklılar tabii, ben teknik olarak şimdi şey yapamam- mali tablo başka, bütçe başka. Biz size bütçeyle ilgili de diğer şeylerle ilgili de izlemeyle ilgili de Sayıştayın önerilerini -yani oradaki değerlendirmesini yapmıştır ama değerleri üzerinde de böyle bir önerisi var, bu öneriyi- gönderelim size.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, tabii, yani madde konuşuluyor, tasarı konuşuluyor, oylandıktan sonra bunu getirmenin bir anlamı olmaz çünkü buradaki milletvekilleri sizin getireceğiniz bilgilere göre vicdanlarıyla oy kullanacaklar. Onlar ellerini kaldırdıktan sonra siz rapor getirseniz getirmesiniz bir şey değişmez ki. Yani, belki siz de

görecektiniz, vazgeçecektiniz bu işten, belki arkadaşlar da "hayır" diyecekler. Yani, sonuçta bilgiyi eğer elde edersek... Sayıştay burada olsaydı, eyvallah, bize söyledi. Gelmemiş, niye gelmemiş, onu da bilmiyorum, onu da kayda geçiriyorum, böyle bir mali şey konuştuğumuz hâlde, Sayıştay'ı da ilgilendiren bir şey olduğu hâlde burada değiller ama o bilgi elimizde olursa ona göre doğru düzgün bir yasama yaparız. Yani, amacımız engellemek değil. Şunun şurasında iftara bir saat kalmış. Engellemek değil ama doğru düzgün iş yapalım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Yıldırım.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Evet, az önce Sayın Bakanım da burada 4' üncü maddede şöyle bir şey demişti: "Yani bu bütçeye bir yük getirmiyor." Ama, bugün için getirmiyor, ileride çok çok yük getireceği aşikâr. Hep patrona, hep işverene yönelik iyileştirmeler var ama emekçiye, emekliye yönelik iyileştirmeler görmüyoruz burada, işverene dönük teşviklerden yararlanma imkânı tanıyor. İşveren zaten teşvik ve primlerden yararlanıyor, zaten doğru dürüst vergi ödemiyorlar, bir de hâlâ teşvik peşindeler. Biz bu maddeye de karşı olduğumuzu söylüyoruz.

BAŞKAN – Peki, efendim, teşekkür ediyorum.

4' üncü madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 4' üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5' inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- (1) Ek 1 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişilerin çalıştırılmayacağına ilişkin hüküm ile üçüncü fıkrasında düzenlenen yaptırım hükmü 31/12/2016 tarihine kadar uygulanmaz. Bu süreyi bir yıla kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

BAŞKAN – Tasarının 5' inci maddesi üzerinde önerge yok, söz isteyen...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirtaş, siz galiba değil mi efendim, buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Bakanım, burada tabii, Mesleki Yeterlilik Kurumunun görevi içerisinde olan, mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişilerin çalıştırılmayacağına ilişkin hükmün 31/12/2016 tarihine kadar uygulanmaması ve bu süreyi bir yıla kadar uzatmaya da Bakanlar Kurulunun yetkili olması şeklinde bir düzenleme var. Bunu geneli üzerinde ifade etmiştik. Yani, maalesef rakamlar ortada. Hani, 2006 yılından itibaren şu güne kadar 56 bin kişiye mesleki yeterlilik belgesi verilmiş. Hedefi, yılın geri kalan altı ayında 300 bin ifade etti Sayın Bakanımız ama rakamlar ortada, bunun tamamlanması mümkün değil. Yani, dolayısıyla bu kanunun bu hâliyle gelmiş olması sadece geçici, yıl sonuna kadar bir sonuç doğuracak ama yıl sonundan sonra biz yine bunu konuşacağız. Çünkü sektör, inşaat sektörü ekonominin itici motoru, TÜİK verilerine göre 1 milyon 604 bin kişi bu sektörde çalışıyor. Geriye kalan diğer sektörler de yine sanayinin önemli sektörleri. Yani, dolayısıyla bunu bu şekilde, geçici bir şekilde düzenlemeyle çözmemiz mümkün değil. Ben buradan rica ediyorum Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerine, Sayın Bakana yani bunu en azından önümüzdeki altı aylık dönem içerisinde kalıcı çözecek şekilde bir formül üretilmesi lazım, aksi takdirde bu, Bakanlık görevini yapmıyor olacak; bugüne kadar yapmamış yani görevini ihmal etmiş aşlında, bundan sonra da bunu düzenlemesze yani yeni bir atılım yapmazsa, yeni bir formül üretmezse yine görevini ihmal etmiş olacak.

Şimdi, bunu gerçekten çok önemsiyorum çünkü iş kazalarının, iş cinayetlerinin en temel sebeplerinden birisi bu. İşçilerimiz maalesef eğitimsiz, donanımsız; çekirdekten yetişiyor, bir usta-çırak ilişkisi şeklinde yetişiyor özellikle inşaat sektöründe dolayısıyla iş güvenliği kültürünü alamıyorlar. Yani, bu iş güvenliği kültürünü alabilmeleri için en azından bu bir nebze bir çözüm gibi gözüküyor. Aşlında tam da çözüm değil. Şimdi, öyle şeyler geliyor ki kulağımıza Sayın Bakanım. Yani, hangi kurumlar bu mesleki yeterlilik belgesini veriyor bilemiyorum. Biz öyle bir soru sorduk size daha önce soru önergesi şeklinde, henüz daha yanıtlanmadı. Bu kurumlarda, özel olanlarda para veriliyor ve kursa gitmeden mesleki yeterlilik belgesi alındığı ifade ediliyor. Yani, zaman zaman vatandaşlarımız bize bu konuda ihbarlarda bulunuyorlar, duyuruda bulunuyorlar. Dolayısıyla, bunu bir disiplin altına almak gerekir yani bu kurumu bir denetlemek ve daha sağlıklı bir şekilde, amacına uygun şekilde çalışabilecek bir şekle getirmek lazım. Aksi takdirde, ya bu şekilde biz konuşuruz, yine 2016' nın sonunda yine aynı şekilde bir yıl daha ertelenir, bir sene sonra tekrar yine bu gündeme gelir ve sorun çözülmemiş olur; sorunu halinin altına süpürmüş oluruz ve bu şekilde geçer gider. Dolayısıyla, bu sorunun ben özellikle Sayın Bakan ve Çalışma Bakanlığı bürokratları tarafından dikkatlice ele alınması gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş, teşekkür ediyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Demirtaş'a bir cevap verebilir miyim soru sordu da somut.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yetkilendirilen 45 kuruluş var, bu 45 kuruluşun 30' u kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, TOBB, sanayi ve ticaret odaları gibi ve sendikalar, 7' si üniversiteler, 8' i ise özel sektör iştirakleridir. Biz bunları sürekli olarak denetliyoruz. Yani, sizin yaşadığınız endişeyi, her işveren kuruluş her bu tip bir yetki devşiren bir kuruluş muhakkak yapacaktır. Bir tanesini iptal ettik yakan zaman içerisinde, bir tanesini de askıya aldık ama bütün kamu kurum ve kuruluşlarımızı da böylece denetlemeye devam ediyoruz,

bunun bir rutin denetleme süreci var ve o rutin denetleme süreci içerisinde bu devam ediyor. Çünkü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızda bütün yetkililer şunu biliyor Sayın Demirtaş, bilgimiz şu: Biz bunun hem Türkiye'deki meslek kalitesi, uzmanlaşma ve özellikle iş sağlığı ve güvenliği konusunda Türkiye'ye çok önemli bir katkı sağlayacağını, çalışma hayatımıza çok önemli bir katkı sağlayacağını biliyoruz ve bu tip çalışmalarını yaparken de buna yönelik yapıyoruz.

Bir değerlendirme daha yapayım: Biz bunu on yıldan beri yapmıyoruz, yeni başladı bu, bir yıllık bir mesele.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kurumu kastettim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hayır, hayır. Yani kurum on yıllık bir kurum olabilir ama bu süreç daha yeni başladı, tam bir yıllık bir süreç bu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Biliyorum, genelge bir yıl önce yayımlandı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Genelge bir yıl önce yayımlandı ve biz yaklaşık 633 tane meslek standardı belirledik ve bu konuda iyi bir şekilde çaba sarf ediyoruz. Yine takdir edersiniz ki bu 1 milyon 600 bin civarında söylediğiniz veya 1 milyon 400 bini diye sizin söylediğiniz, inşaat çalışanlarının 1 milyon 600'ü şu anda bu kapsamda değil veya 1 milyon 400 bini bu kapsamda değil. Bu kapsamda olan belli: Panel kalıpcı, seramik karo kaplamacısı, ses yalıtımcısı, sıvacı, alçı levha uygulamacısı, alçı sıva uygulamacısı. "Yani 56 bini şimdi belirlediniz, 1 milyon 600 bine sene sonuna kadar nasıl ulaşacaksınız?" Sene sonuna kadar ulaşip ulaşmama diye bir gayretim de yok, buna ulaşmak için çaba sarf edeceğiz hep beraber. 45 kuruluşumuzun şu anda yılda yaklaşık 550 bin belge üretme kabiliyeti var bizim standartlarımıza göre, altı ayda da üretmesi gereken 250 bindir. Yani siz şunu söylüyorsunuz: "Siz bunu planlamadan, programlamadan, şu anda önümüzdeki altı ay yapıyor." Hayır, planlıyoruz. Altı ay olduğu için 250 bin belge üretme kabiliyeti vardır, şu anda 56 bini de üretildi, bizim hedef kitemiz 300 bindir, ben 300 bine ulaşmak için çaba sarf edeceğim. Sonra, şunu söyleyeyim: Bütün bu rakamı verdikten sonra, ben oradaki insanlar gelsinler de mesleki yeterlilik belgesi alsınlar diye beklemek durumunda değilim; sistemi başlatırım, cezamı uygulayım ve ondan sonra da gelmek durumunda kalırlar ve bunu yapmak durumundayım da. Burada bu bir yıl, sivil toplum örgütleriyle konuştuk, hani bahsettim ya burası bir sosyal diyalog bakanlığıdır, buradaki paydaşlarımızla konuştuk, bize altı ay daha bir süre... Hatta bir sivil toplum kuruluşumuz "Vermeyelim, bunu cezaya sokalım." dedi. Fakat sizin de konuşmanızda belirttiğiniz, bütün arkadaşlarımızın konuşmalarında belirttiği, bizim gerekçelerimizde ifade ettiğimiz, yani bir kaotik ortam ortaya çıkabilir, bu kaotik ortamı hep beraber yönetmeyelim, buna altı ay daha bir süre verelim, bütün kamu spotlarımızı hazırladık, her şey, bütün bildirimlerimiz, sosyal medya çalışmalarımız, diğer çalışmalarımız, diğer... Daha iki gün önce mesleki yeterlilik kurumu Başkanımız bütün kurumlarla bir araya geldi. Bunun hemen akabinde, ramazanın hemen akabinde bütün bunu paydaşlarıyla, Belediyeler Birliğinden tutun da bütün unsurlarına kadar herkesle bir araya geleceğiz ve bu konudaki çalışmalarımızı hızlandıracacağız. İnşallah, 31/12'de bu işi nihayete erdireceğiz, 31/12'den sonra da cezai müeyyidesi neyse o cezai müeyyidesiyle herkes karşı karşıya kalsın, yapabileceğimiz başka bir şey yok. Ya, burada kararlı olduğumuzu ifade etmek istiyorum, kararlı olmazsak bunun maliyetini hep birlikte çalışma hayatında ödüyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Halk eğitim buna katılamaz mı Sayın Bakanım, halk eğitim olsun, İŞKUR olsun. Yani amacımız eğitmek olsun, ceza kesmek değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Geçen gün Millî Eğitim Bakanı bir de ben katıldım. O zaman Millî Eğitim Bakanımız, Çevre ve Şehircilik Bakanımız hep birlikte bir protokol yaptık, bu protokolü oraya da yansıtıyoruz, halk eğitimlerle birlikte de yansıtıyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi Sayın Bakanım, sanırım sorunlardan birisi de şu: 40 dediniz galiba değil mi, yani anladığım kadarıyla. Bütün illerde yok bu ama inşaat sektörü ve diğer sektörler bütün illerde var dolayısıyla vatandaşlar bunu alamıyorlar, buldukları illerden alamıyorlar. Ne yapıyorlar? Büyükşehirlere parasını gönderiyorlar, belge geliyor. Yani uygulamada bunlara şahit olduk onun için bunları söylemeyi de bir borç olarak biliyorum.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bu konuda tüm illere gidiyor, talep olunca da gidiliyor. Yani İNTES de gidiyor, özellikle bütün illere gidiliyor ama yine de bu konuda eğer bir eksiklik söz konusuysa muhakkak biz onu gidermek için de çaba sarf ederiz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Peki, teşekkür ederim Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Demirtaş, aslında bir düzensizlikten bir düzene geçiliyor yani ortada bir gerçek var, bir gerçek içerisinde senelerce bu konuda eğitim almamış, bir standardı olmayan bir çalışma yaşamından düzenli bir çalışma yaşamına geçme talebidir bu.

Bir mesleki yeterlilik, bu konuda hiç kimsenin itirazı da yok zaten, böyle bir eğitim alınması gerektiğinden. Ama ortada bir gerçek var, bu eğitimi almamış çok sayıda kişi var ve bu işi yapıyor. Bu kadar kişiyi bir anda, birkaç ay içerisinde, hızlı bir şekilde eğitime tabi tutmak mümkün değil. Böyle bir geçiş süreci... Yani böyle bir risk var mıdır, sene sonuna doğru bunun bitmeme riski, Bakanlar Kurulunun tekrar uzatma istemi, ihtimali var mıdır? Olabilir, vardır ama şunu söyleyeyim: Herhâlde bu alınan tedbirlerle birlikte elden geldiğince en iyi ve en hızlı, nitelikli bir şekilde bu eğitimin verilmesi için gayret gösterilecektir. Eğer bununla ilişkili sizin de eğitimlerin yaygın ve nitelikli verilmesiyle alakalı önerileriniz varsa bunları iletin, onları birlikte konuşalım, bu halk eğitimlerde olduğu gibi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Başkanım bir cümle daha arz edeyim isterseniz, kurul da bilsin diye.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Mesela, bu meslek lisesi mensupları, onların mezunları var, onlar bu rakamlar içerisinde değil. Mesela 40 bin de bu alanda böyle ustalık belgesi var. Yani bu sadece söylenen 56 bin kadar değil aslında yani onlar bilginiz dâhilinde olduğu için söylemedim ama.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Evet, öneri dediniz, önerimi yapıyorum, başta önerimi yapıyorum, konuşacağımız kanunu daha sonraya saklıyorum, önerimi söylüyorum.

Eskiden iş yeri hekimliği vardı, eskiden diyorum çünkü iş yeri hekimliği artık kimin elinde, nasıl bir eğitim veriliyor...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Hâlâ var.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Ben iş yeri hekimliği yapıyorum. Hâlâ var ama yeterince... Tekelleşmiş. Daha önce bu eğitimi TTB veriyordu. Bu eğitim öyle basit bir eğitim değildir, en az beş altı ay sürmeli, kalifiye eleman yetiştirilmeli ve her ihtiyacı olan hekime verilmeli. Şimdi, özel istihdam büroları gibi kurulmuş, bir özel istihdam bürosu 100 tane iş yerine bakıyor, sadece poliklinik hizmetleri ve ücret için bu işi yapıyor. Biz ücret için değil, gerçekten oranın iş güvenliği, iş sağlığı için yapılması için...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Siz ne kadar eğitim aldınız?

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Ben 90'lı yıllarda...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Tamam, ne kadar, kaç gün eğitim aldınız?

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Ben o zaman bir ay aldım.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bir ay almadınız, bir hafta aldınız.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Ben sürekli eğitim de veriyordum.

BAŞKAN – Şimdi, öneriniz iş yeri hekimlerinin eğitim süreci içerisinde...

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Evet, güçlü bir odamız var, Türk Tabipleri Birliğine verilmesi taraftarıyım.

İkincisi: “Yine bu tehlikede çalışanların mesleki yeterlilik belgesi alma zorunlu ertelenir.” O zaman bu zorunlu erteleniyorsa niye bu yasa vardır? Yine burada asıl mesele patronlar kâr etsin, iş güvenliğinden sıyrılsın diye bir yasa çıkarılmış. Bu yine halktan yana değil, patrone yana bir yasadır. Bu yasaya karşı olduğumuzu belirtiyorum.

Bir de Türkiye’de şu anda doktor açığının olduğu söyleniyor. Emekli yaşını konuşurken arkadaşlar soruyor. Bu arkadaşlarımız 65 yaşına kadar diyor, 70 yaşına kadar çıkartalım, ne sakıncası var?

BAŞKAN – Efendim, Sağlık Bakanlığında bununla ilgili bir yasa hazırlığı var, onu da tekrar görüşürüz.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Komisyon olarak karar verelim, sunalım.

BAŞKAN – Efendim, o ayrı bir sağlık tasarısı içerisinde gündeme gelecek.

Efendim, teşekkür ediyoruz önerileriniz için.

Evet, 5’inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6.

BAŞKAN - Efendim, 6’nci maddede önerge yok, söz isteyen yok.

6’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7.

BAŞKAN - 7’nci madde üzerinde bir önerge yok, söz talebi yok.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece tüm maddelerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olmasını diliyorum.

Efendim, tasarı metninin tümüyle birlikte, kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda kanun yapım tekniğine uygunluğun, kavram ve dil birliğinin sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, şimdi özel sözcü tespit edeceğiz.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesine göre Komisyon raporunun özel sözcüsü olarak; Kayseri Milletvekilimiz İsmail Tamer’in, Konya Milletvekilimiz Hüsnüye Erdoğan ve Kahramanmaraş Milletvekilimiz Nursel Reyhanlıoğlu’nun seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Gündemimizde görüşülecek başka konu olmadığından...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Muhalefet notunun şeyini...

BAŞKAN – Komisyonumuzca kabul edilen metne ilişkin karşı oy yazıları pazartesiyeye yetişir mi efendim?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Salı yapalım.

BAŞKAN – Peki, salı öğle saatinde, 12.30.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Son bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN - Buyurun efendim, son söz milletvekilinindir.

FAHRETTİN OĞUZ TOR(Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, tabii, şimdi ben başta da söyledim, bizim 2 tane teklifimiz, biri İsmail Faruk Aksu Bey'in İstanbul Milletvekilimiz, biri de Erkan Akçay ve Ruhi Ersoy Bey'in, Manisa ve Osmaniye milletvekillerinin teklifi Plan ve Bütçe Komisyonuna gitmiş, yanlış gitmiş, esasında geleceği yer burasıydı. Şimdi bu, sıra numarası alacak, Genel Kurula gelecek, orada Hükümet tasarısı görüşülecek. Oysa, gerek bizim tekliflerimiz de - tabii CHP de benzer şeyler söyleyebilir- burada yer alsaydı -yani zaten Anayasa Mahkemesinin gereği yerine getiriliyor- burada çorbada tuzumuz olmuş denirdi, bir hoşluk olurdu, bu yanlışlığın bir daha olmamasını diliyorum ben.

BAŞKAN – Peki efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, söz almak ister misiniz.

Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Öncelikle, tüm milletvekillerimize, sivil toplum örgütlerine ve başta Sayın Başkanımıza katkıları için çok teşekkür ediyorum. Ben de tekrar ramazanınızı tebrik ediyorum.

Bir bilgiyi sunmam lazım çünkü bir değerlendirme, bir tartışma cereyan etti. Bizimle ilgili olmadığı için de bilgi alıp bir bilgi vermem gerekir.

Özellikle Aytuğ Bey bu Amerikalı bir yardım kuruluşunun Türkiye'yle ilgili bir iddiasının kendisini de üzdüğünü ifade etti. Şimdi, bu konuyla ilgili aldığım bilgiyi paylaşmak zorundayım çünkü en azından hem kendileri de bir değerlendirme yapabilme kabiliyetine sahip olabilirler hem de burada konuşulduğu için hepimiz şahidiz, hiç olmazsa doğru bilgilerle donatılmış oluruz.

Amerika Birleşik Devletleri'nin ülke olarak Türkiye'deki Suriyeli mültecilere hiçbir yardımı söz konusu değildir, bir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Suriye'ye efendim, mültecilere değil, Suriye ülkesine.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben şimdi devam edeceğim.

Bize yardımcı olan ülkeler, Avrupa'nın dışında: Filipinler, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore, Katar, Kolombiya, Kuveyt, Malezya, Suudi Arabistan, Tayland, Tunus, Vietnam, Yeni Zelanda. Ben 450 milyon dolar demiştim, AFAD Başkanlığımızdan son gelen rakam, en azından güncelleme olsun diye de tekrar söylüyorum, 512 milyon dolar yani şu ana kadar Türkiye'ye... Tabii burada Birleşmiş Milletler kuruluşları var, Kızılay ve Kızılhaç dernekleri var, hepsi tek tek var, Avrupa ülkeleri var, sivil toplum kuruluşları var, ilgili sivil toplum kuruluşları da yok.

Şimdi burada şöyle bir değerlendirme var, o sivil toplum kuruluşlarının da ismi var, bunların hiçbirisi Türkiye'ye ait sivil toplum kuruluşları değil. Yani yolsuzlukla suçlanan ve Amerikalı ilgili sivil toplum kuruluşlarının yolsuzlukla suçladığı sivil toplum kuruluşlarından bir tanesi de eski İngiltere Dışişleri Bakanı Miliband'ın Başkanı olduğu bir kuruluş, Türk kuruluş yok ve burada, Ürdün ve Türkiye üzerinden yabancı sivil toplum kuruluşları üzerinden giden birtakım yardımların usulsüzlük ve yolsuzluk içinde olduğu söyleniyor ve burada Türkiye'nin ne ülke olarak ne sivil toplum kuruluşları olarak ne de şirket olarak herhangi bir ismi geçmektedir. Burada arkadaşlarımız ana sivil toplum kuruluşunun İngilizce sayfasını da açtılar, ondan da kontrol ettiler, AFAD'dan da kontrol ettik ama değerlendirmemiz... Bu konuda şimdi AFAD da bir yazılı açıklama yapıyor çünkü bu konuda Türkiye bir töhmet altında kalabilir yani sizin anladığınız gibi başka birileri de anlayabilir, onlar da üzüldüler ve hatta burada isimler de var yani BBC, Fransız haber ajansları bu konuda haberler yapmışlar, bizim ülkemizin bu konuda ilgili Amerikalı yardım kuruluşunun muhataplığıyla ilgili bir değerlendirme söz konusu değildir, muhatap da biz değiliz, karşılığı da biz değiliz. Bunu da bir şekilde sizinle paylaşmak istedim. Şurada, Türkiye'ye yardım yapan kuruluşların listesi var, isterseniz onları da takdim edebilirim ama en azından, böyle bir yardım kuruluşunun Türkiye'de herhangi bir değerlendirme yapma hakkı olmadığını da bir kez daha ifade etmek istedim.

Öncelikle, tekrar çok teşekkür ediyorum. İnşallah, hayırlı ve uğurlu olur, Mecliste de inşallah tekrar bunu değerlendirme fırsatına sahip olabiliriz.

Tekrar hayırlı ramazanlar, hayırlı iftarlar diliyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, Bakanın teşekkür konuşmasından sonra konuşmak genelde âdetimiz değildir ama onun da hoşgörüsüne güvendiğim için söylüyorum. Sayın Bakan, tutanakları alıp bakabilirsiniz -çok dikkatli konuşurum çünkü- ben Türkiye'deki Suriyeli sığınmacılara yapılan yardım demedim, Türkiye üzerinden Suriye'ye giden yardım dedim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama bizi suçladıklarını söylediniz.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Türkiye'nin başını öne eğdirdiğini söylüyorsunuz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet, onu söyledim, tekrar söylüyorum çünkü önünüzdeki bilgiler... Mesela, daha resmî rakamlar da var ama BBC, güvenilir kaynak olduğu için söylüyorum "Türkiye üzerinden Suriye'ye giden ABD yardımı yolsuzluk yüzünden kesildi." diyor ve demin de bahsettiğim...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Bizimle ne alakası var bunun?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir müsaade edersen... Allah aşkına ya! Ya, böyle bir usul var mı? Sürekli söz kesmek, nasıl bir iletişim şekli bu anlamadım, kusura bakmayın yani.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bakanla konuşuyoruz.

Şimdi, diyor ki burada demin de söylediğim gibi: USAID yani Amerika'nın yardım kuruluşu diyor ki: "Yolsuzluk suçlamaları, Türkiye üzerinden Suriye'ye yardım malzemesi ileten bazı yardım kuruluşları, bunların çalışanları ve alışveriş yaptıkları Türk şirketleri ile araçları kapsıyor." Aynı cümleyi Sayın Bakan USAID'in raporunda İngilizce olarak da bulabilirsiniz. Keşke bunlar olmasaydı, bakın, "Ah, ne güzel olmuş; oh, ne güzel yakaladık bir tane yolsuzluk." diye sevinecek hâlimiz yok herhâlde. Maalesef, bunlar rapora girmiş ve USAID bu yardımları askıya aldığı açıklanmış, kendi raporunda da yazıyor. Ha, şimdi, siz Sayın Bakan olarak "Hayır efendim, böyle bir yolsuzluk yoktur." dersiniz, tamam, inşallah öyledir ama ben size bu raporun Türkiye'nin başını öne eğdirdiğini söylüyorum. Ha, doğrudur, yanlıştır; USAID, BBC, bunlar güvenilir kaynaklardır ve sonuç itibarıyla bu yardım askıya alınmıştır.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Atıcı, yardımı kesmek için bir bahane uydurmuşlar.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu yardım sonuç itibarıyla askıya alınmıştır, gelen bu yardım, Türkiye üzerinden Suriye'ye giden bu yardım askıya alınmıştır ve gerekçesi budur, keşke böyle olmasaydı.

Teşekkür ederim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tartışma uzayacak ama burayla alakalıdır, özür diliyorum.

Şimdi, bakın, en son yine BBC'de, Reuters'de tekrar Türkiye'de Suriyeli çocuklar üzerinden bir kara kampanya yürümektedir. Bu, ülkemize karşı yürüyor, bu bizim sorunumuz. Bakın, en son Hatay'da bir haber yaptılar, orada Rakka bağlantılı ve dört ay önce Türkiye'ye kaçak gelmiş ve kaçak çalışan bir atölyenin işi de üniforma diktiği konusunda tamamen asparagas olan... Biz haber çıktığı günden itibaren devletin istihbarat kaynaklarını, kendi kaynaklarımızı tamamen araştırıyoruz ki bu nedir ve nerededir, bunu yazan ilgili muhabire... Şimdi, Türkiye üzerinden Suriye'ye yaptığı yardımlar, dolayısıyla, bizim ortak derdimiz bu, başkasının derdi değil. Avrupa bu yardımları yapamıyor ve bu işlere sırtını dönüyor ve bu arada da samimiyetini belgeleyemiyor, ortaya koyamıyor diye bir karalama kampanyasıyla karşı karşıyayız; bu, çok net. Çünkü ne Türkiye'den herhangi bir şekilde, herhangi bir Suriyeli iş adamının... Güya 9 yaşında çocuk işçiler çalışıyor, 8 yaşında çocuk işçiler çalışıyor, bunlar dikiş yapıyorlar ve bu dikişlerle beraber üniforma dikiyorlar, üniformalarla beraber öteki tarafa gönderiyorlar.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Benim söylediğim min bununla bir ilgisi yok.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, sizin söylediğinizin yok. Sadece BBC'nin, Reuters'ın, özellikle belki sendikalarımız, sivil toplum örgütleri takip ediyorlardır, yaklaşık bir aydır, bir buçuk aydır bir taraftan Hatay'a, bir taraftan Zeytinburnu'na kamp kurmuşlar, sebepleri de şu: Bu bir uluslararası sermaye oyunudur. Yani, Türkiye'de hakikaten üretmeye çalışan çok önemli markalarımız ve şirketlerimizin "Bunlar çocuk işçiliği üzerinden bunu yapmaya çalışıyorlar." diye uluslararası arenada satışlarını engellemek, onların rekabet kabiliyetini engellemek için ki bunun acısını çekmiş çok ciddi kuruluşlarımız söz konusu ve bu konuda da kendisini sürekli denetim içerisine almış kuruluşlarımız söz konusu ve biz de bu konuda çok ciddi çalışıyoruz. Eksiklik olabilir mi? Olabilir ama hep beraber, yani, iktidarıyla, muhalefetiyle özellikle bu Komisyon olarak söylüyorum, önümüzde 12 Haziran Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü açısından da bizim hep beraber üzerinde durmamız gereken, bizim de kendi çalışmalarımızı yapmamız gereken önemli bir gün. Onun için, bu konularda da -sizin söylediğinizin dışında- hem bizim Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun hem buradaki sivil toplum örgütlerini temel bir bakışı olması açısından gündeme getirmek istedim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

Böylece, yoğun bir çalışma oldu. Tüm milletvekili arkadaşlarımıza, bürokratlarımıza, STK'lara en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Hayırlı iftarlar, hayırlı hafta sonları.

Kapanma Saati: 19.23

